

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Lipińska 2, 01-833 Warszawa

NIP 521 29 92 374 | REGON 014931762

tel.: 22 599 71 00 | fax: 22 599 71 01 | e-mail: kancelaria@wcpr.pl | www.wcpr.pl

Sprawozdanie za rok 2021

Spis treści

WSTĘP	5
I. POMOC SPOŁECZNA	9
1. Domy pomocy społecznej	9
1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych	11
2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat	12
3) Mieszkania chronione wspierane	12
4) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej	13
5) Monitoring wdrażania i stosowania przez DPS m.st. Warszawy Standardów opieki i pracy personelu DPS	14
2. Integracja społeczna cudzoziemców	14
1) Udzielanie pomocy cudzoziemcom posiadającym ochronę międzynarodową	14
2) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej	18
3. Interwencja kryzysowa	19
1) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	19
2) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	24
II. PIECZA ZASTĘPCZA	29
1. Rodzinna piecza zastępcza	29
1) Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe	29
2) Zawodowa piecza zastępcza	31
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	33
1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze	33
2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych	34
3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce	35
4) Interwencyjny przewóz dzieci	36
5) Usamodzielniani wychowankowie	36
3. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego	37
1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka	39
a) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej	39
b) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej	40
c) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	40
2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej	41
a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne	41
b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego	43
c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków	43
d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką	43
III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	45
1. Rehabilitacja społeczna	46
1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	47
2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	47
3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	47

4) Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	48
5) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	48
6) Warsztaty Terapii Zawodowej	48
7) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością (PIKON)	49
2. Orzekanie o niepełnosprawności	50
1) Legitymacje osoby niepełnosprawnej	52
2) Karty parkingowe	52
IV. PROJEKTY I PROGRAMY	53
1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	53
1) Dobra opieka - lepszy start	53
a) Coaching szkoleniowy	53
b) Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej/szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej	53
c) Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych	53
d) Wsparcie i konsultacje specjalistyczne indywidualne	54
2) Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej	52
a) Praca socjalna	55
b) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla cudzoziemców	55
c) Usługi o charakterze społecznym dla wychowanków pieczy zastępczej - grupy wsparcia i wsparcie indywidualne tutorów	55
d) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym - poradnictwo zawodowe i kursy dla cudzoziemców	55
e) Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym	56
3) Prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PIKONI) w ramach realizacji projektu pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i testowanie i wdrażanie modelu	56
2. Programy i projekty rządowe	57
1) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57
a) Aktywny Samorząd	57
b) Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi	59
c) Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III	59
d) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej	60
2) Program „Rodzina 500+”	61
a) Dodatek wychowawczy dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej	58
b) Decyzje 500+ na dzieci przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodzinnej	61
3) Polski Bon Turystyczny	61
V. FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ	63
1. Świadczenia	63
1) Rodzinne formy pieczy zastępczej	63
2) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej	63
3) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej	64
4) Zaświadczenia wydawane przez WCPR w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy	65

5) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych	65
6) Decyzje i świadczenia wypłacone cudzoziemcom	66
7) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej	67
8) Pozwy alimentacyjne	67
9) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami	67
a) Dzieci z innych powiatów przebywające w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy (dochody)	68
b) Dzieci pochodzące z terenu m.st. Warszawy przebywające w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów (wydatki)	68
10) Aktualizacja wywiadów środowiskowych	69
11) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	70
12) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne	71
a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej	72
b) Usuwanie danych o dłużniku	72
13) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności	73
2. Plan finansowy i jego wykonanie	74
VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYZACJA	78
1. Organizacja	78
1) Zarządzenia Dyrektora	78
2) Ochrona Danych Osobowych	78
3) Kontrola i audyt	79
a) Kontrole przeprowadzone przez WCPR	79
b) Kontrole zewnętrzne i audyty	83
c) Zgłaszanie nieprawidłowości przez sygnalistów w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie ...	84
2. Administracja	85
1) Korespondencja	85
2) Gospodarowanie nieruchomościami	85
3) Archiwum zakładowe	85
4) Działania podejmowane przez WCPR w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19	86
5) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja	87
VII. SPRAWY KADROWE	88
1. Sprawy pracownicze	88
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	90
3. Staże i praktyki	92
WYKAZ TABEL I WYKRESÓW	93

Wstęp

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwane dalej WCPR lub Centrum jest jednostką organizacyjną m.st. Warszawy powołaną uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Nr VII/70/99 z dnia 10 marca 1999 r. na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej.

Centrum realizuje zadania m.st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Powyższe zadania realizowane są, jako zadania własne powiatu i zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej i zadania własne gminy. Podstawą realizacji powyższych zadań poza statutem nadanym Uchwałą Nr XX/676/2007 z 6 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 261, poz.8512, z późn.zm.), są między innymi ustawy: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z dnia 27 marca 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rok 2021 był dla Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie kontynuacją realizacji działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości świadczonych usług przy współpracy z instytucjami pomocy społecznej w m.st. Warszawa, w odniesieniu do klientów szeroko rozumianej pomocy społecznej i usługobiorców Centrum.

Rok 2021 był również dla WCPR czasem wytężonej pracy, gdyż trwająca pandemia COVID-19, a co za tym idzie wprowadzane ograniczenia i obostrzenia wymagały od pracowników Centrum ciągłego dostosowywania różnego rodzaju procesów do potrzeb klientów. Zauważalna była coraz większa potrzeba wsparcia specjalistycznego dzieci oraz osób starszych i z niepełnosprawnościami, których sytuację życiową trzeba postrzegać w sposób indywidualny. W związku z powyższym spotkaliśmy się z trudnościami, które wymagały od nas ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji oraz poszerzania kompetencji i umiejętności w ramach samokształcenia.

Zadania statutowe

Centrum realizuje zadania m. st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz ustawy prawo o ruchu drogowym określone przepisami prawa, jako zadania własne powiatu oraz zadania zlecone powiatu z zakresu administracji rządowej. Ponadto WCPR wykonuje zadania własne m. st. Warszawy i zadania własne m. st. Warszawy jako gminy polegające na kierowaniu do domów pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponoszeniu odpłatności za pobyt tych osób w domach pomocy społecznej.

W roku 2021 do zadań Centrum należało m.in.:

- 1) udzielanie informacji o prawach i obowiązkach osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
- 2) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem i umieszczaniem w domu pomocy społecznej oraz z ustalaniem opłaty od mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej,
- 3) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem transportu osób kierowanych do domów pomocy społecznej na podstawie postanowienia sądu bez ich zgody,
- 4) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem do ośrodków interwencji kryzysowej oraz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz podejmowanie działań zmierzających do efektywnego dysponowania miejscami w tych placówkach,

- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem,
- 6) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- 7) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej w zakresie interwencji kryzysowej,
- 8) organizowanie mieszkań chronionych,
- 9) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 10) wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych m.st. Warszawy, z wyjątkiem zadań zastrzeżonych do wyłącznych kompetencji organów m.st. Warszawy lub zadań powierzonych jednostce obsługującej placówki opiekuńczo-wychowawcze, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym,
- 11) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym, w tym prowadzenie spraw związanych z udzielaniem i przyznawaniem pomocy osobom usamodzielnianym, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 12) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 13) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w tym specjalistycznego poradnictwa i grup wsparcia,
- 14) prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem świadczeń rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, rodzinom pomocowym, oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego,
- 15) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem:
 - a) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w tym zawieranie i wykonywanie porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5 i 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - b) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
 - c) dodatku wychowawczego, świadczenia w ramach Programu „Dobry Start” przyznawanego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”, dodatku, o których mowa w art. 113a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 16) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich oraz diagnozy specjalistycznej,
- 17) współpraca w opracowywaniu i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczne limity rodzin zastępczych zawodowych,
- 18) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,

- 19) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- 20) prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych oraz przewidzianych przepisami umów dwustronnych, Konwencji o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzonej w Hadze z dnia 19 października 1996 r. lub rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000,
- 21) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem należności z tytułu:
 - a) opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - b) zwrotu wydatków poniesionych zastępczo przez m.st. Warszawa za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - c) nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych,
 - d) opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - e) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców umieszczonych w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- 22) prowadzenie spraw związanych z przekazywaniem do biura informacji gospodarczej informacji powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- 23) obsługa Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie,
- 24) prowadzenie dokumentacji Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie związanej z wydawaniem:
 - a) orzeczeń o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności, o wskazaniach do ulg i uprawnień,
 - b) kart parkingowych,
 - c) legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- 25) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania społecznych skutków niepełnosprawności, w tym opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa, jak również współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
- 26) prowadzenie spraw związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów dotyczących dofinansowania przez m.st. Warszawę:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - d) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - e) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz prowadzonych przez nie zajęć klubowych,
 - f) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - g) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - h) kosztów utrzymania psa asystującego,

- 27) prowadzenie działań informacyjno-koordynacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami w tym prowadzenie Punktu informacyjno-koordynującego z niepełnosprawnościami zwanego PIKON
- 28) wykonywanie powierzonych przez Prezydenta m.st. Warszawy czynności z zakresu nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej i ośrodka interwencji kryzysowej prowadzonych przez m.st. Warszawa oraz przez inne podmioty, wykonujące zadania z tego zakresu na zlecenie m.st. Warszawy,
- 29) sprawowanie, z upoważnienia Prezydenta m. st. Warszawy, kontroli nad rodzinami zastępczymi prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
- 30) gromadzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej wychowanków pieczy zastępczej,
- 31) zarządzanie powierzonym zasobem nieruchomości m.st. Warszawy,
- 32) realizacja projektów i programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym w szczególności środków Unii Europejskiej,
- 33) organizowanie szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i pracowników jednostek nadzorowanych w zakresie standardów świadczonych przez nie usług.

Centrum na podstawie zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w rozumieniu art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I. POMOC SPOŁECZNA

1. Domy Pomocy Społecznej

Do zakresu działania Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie (WCPR) w obszarze Domów Pomocy Społecznej (DPS), należy całokształt spraw związanych z nadzorem i współpracą z domami pomocy społecznej oraz prowadzenie postępowań dotyczących przyznawania świadczeń w formie pobytu w domu pomocy społecznej. WCPR prowadzi ponadto postępowania w sprawie zwrotów należności za pobyt w domach pomocy społecznej oraz zwrotów nadpłat z tego tytułu. Odrębnym zadaniem jest wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie skierowania do mieszkań chronionych wspieranych prowadzonych przez jeden z domów pomocy społecznej w Warszawie.

W 2021 roku z pomocy oferowanej przez domy pomocy społecznej skorzystało łącznie 3233 osób wymagających całodobowej pomocy, w tym w domach na terenie m.st. Warszawy 1964 oraz 1269 przebywających w 144 placówkach znajdujących się na terenach innych powiatów. Dane powyższe są bardzo zbliżone do tych z 2020 roku, w którym z pomocy skorzystało łącznie 3229 osób, w tym 1972 w DPS na terenie Warszawy i 1257 osób w placówkach pozawarszawskich.

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej w Warszawie i liczba miejsc

Typy DPS	Liczba DPS	Liczba miejsc
Dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku	7 w tym 1 prowadzony przez Fundację „Gniazdo Rodzinne”	594
Dom pomocy społecznej dla przewlekle somatycznie chorych	7 w tym 2 prowadzone przez Zgromadzenie Zakonne	766
Dom pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych	1	200
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1 prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne	70
Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1 prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń”	30
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	180
Razem	19	1 840

Na koniec grudnia 2021 roku w domach pomocy społecznej na terenie Warszawy przebywało 1639 osób na 1840 dostępnych miejsc, to oznacza, że wolnych miejsc pozostawało 201, z których 125 było w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku. W placówkach poza Warszawą przebywało 1279 osób.

Tabela 2: Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej z podziałem na typ placówki i lokalizację

Typ placówki	Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej w Warszawie	Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej poza Warszawą	Łącznie
dla osób w podeszłym wieku	469	82	551
dla osób przewlekle somatycznie chorych	708	164	872
dla osób przewlekle psychicznie chorych	184	620	804
dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	278	299	577
dla osób niepełnosprawnych fizycznie	0	12	12
Razem	1639	1177	2816

Średnio miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy w 2021 roku wynosił 6293,33 zł i był o 286,70 zł wyższy od średniego kosztu w roku 2020. Liczba wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej w 2021 roku wyniosła 591, co oznacza wzrost o 14 wniosków w stosunku do roku 2020.

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o DPS z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów

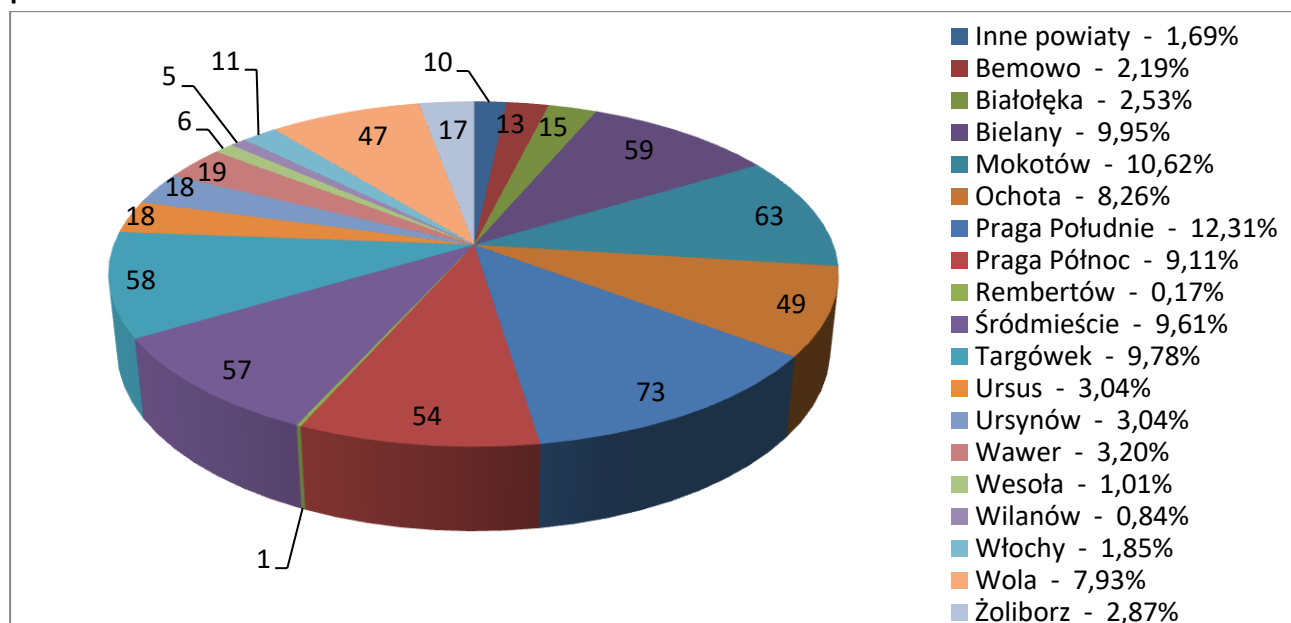

Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu w latach 2016-2021

Typy DPS	Liczba wniosków w roku:					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
dla osób w podeszłym wieku	160	193	181	186	146	125
dla przewlekle somatycznie chorych	271	221	265	347	286	308
dla przewlekle psychicznie chorych	90	110	89	99	102	118
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	6	3	5	12	12	10
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	38	30	38	36	31	30
Razem	565	557	578	680	577	591

Z wyżej przedstawionych danych wynika, że poza nieznacznym wzrostem liczby wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych oraz przewlekle somatycznie chorych w stosunku do 2020 roku w każdym z innych typów placówek liczba wniosków spadła. Podobna tendencja utrzymywała się w stosunku do roku 2019-2020.

W odniesieniu do 2020 roku liczba oczekujących na DPS zmniejszyła się o 98 osób. Największy spadek liczby osób oczekujących w porównaniu do 2020 roku dotyczy domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku i wynosi ponad 50%. Największa liczba osób oczekujących na miejsce w domu pomocy społecznej dotyczy domów dla osób przewlekle somatycznie chorych. Jednocześnie powyższe placówki wykazały na koniec 2021 roku 51 wolnych miejsc, co oznacza, że część osób posiadających skierowanie do domu pomocy społecznej wstrzymuje się z podjęciem decyzji o zamieszkaniu w placówce.

Podobnie jak w roku 2020 w domach pomocy społecznej na terenie Warszawy stosowano obostrzenia sanitarne, w tym dotyczące przyjęć do placówek. Przyjęcie nowego mieszkańca wymagało od placówki dysponowaniem pokojem do izolacji. W trakcie roku zasady i ograniczenia w związku z możliwością szczepień przeciwko COVID zostały złagodzone. Warunkiem przyjęcia do DPS na terenie m.st. Warszawy było wykonanie i uzyskanie negatywnego wyniku testu na COVID bezpośrednio przed zamieszkaniem lub dokument potwierdzający szczepienie.

Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2017-2021.

Typ domu	Liczba domów	Liczba miejsc w 2021 roku	Liczba osób oczekujących na dzień 31.12.:				
			2017	2018	2019	2020	2021
dla osób w podeszłym wieku	7	594	43	60	47	65	28
dla przewlekle somatycznie chorych	7	766	87	123	118	114	77
dla przewlekle psychicznie chorych	1	200	40	41	45	53	38
dla niepełnosprawnych intelektualnie	4	280	44	49	50	60	51
Razem	19	1840	214	273	260	292	194

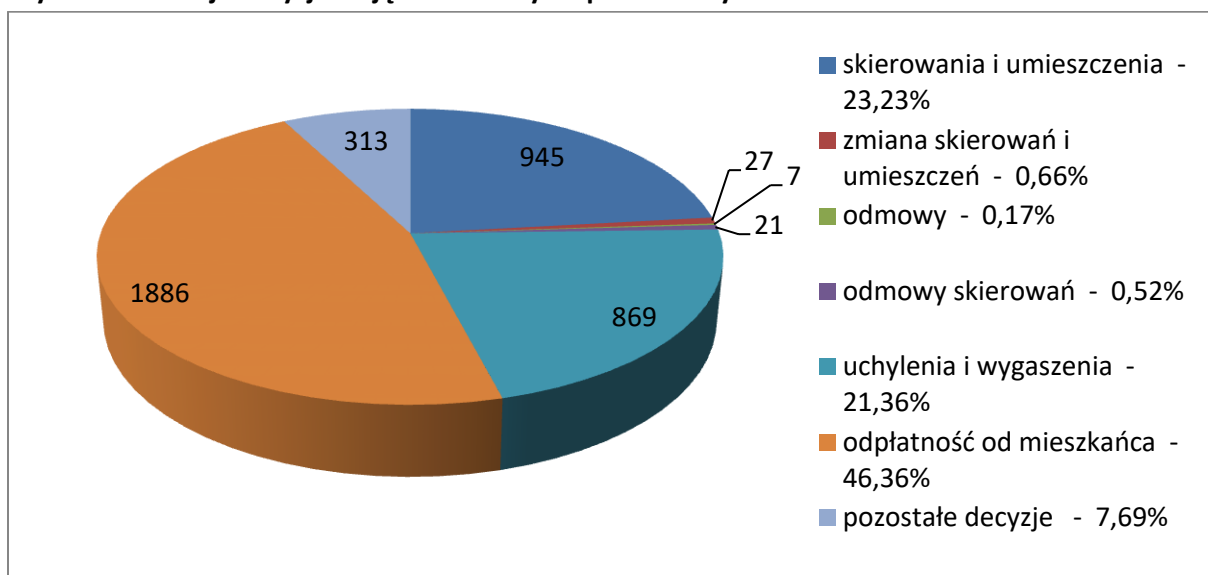
W roku 2021 do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło ponadto 26 wniosków o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku, czyli mniej o 15 w stosunku do roku 2020. Wnioski powyższe rozpatrzono i wraz z decyzjami o skierowaniu przekazano do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego przy ul. Brechta 3 w Warszawie, który wydaje decyzje o odpłatności i umieszczeniu we wskazanym Ośrodku.

1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych

W sprawach dotyczących domów pomocy społecznej w roku 2021 wydano łącznie 4068 decyzji tj. o 1607 mniej niż w roku 2020.

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej decyzji wydano w sprawach dotyczących ustalenia opłaty od mieszkańców za pobyt w domach pomocy społecznej. Jednak w roku 2021 było ich 1886 czyli o 1643 mniej niż w roku 2020. Wzrosła natomiast liczba wydanych decyzji o skierowaniu i umieszczeniu w domu pomocy społecznej. W 2021 wydano ich 945 czyli o 123 więcej niż w roku sprawozdawczym. Wzrosła również w stosunku do 2020 roku o 31 liczba wydanych decyzji o uchyleniu oraz wygaśnięcia decyzji z powodu zgonu mieszkańca. Zmniejszyła się natomiast liczba wydanych w 2021 roku odmów skierowania do domu pomocy społecznej. Powyższych decyzji wydano 21, a zatem mniej o 14 w porównaniu do roku 2020.

Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym

W roku 2021 złożono odwołania od 28 decyzji (w 2020 było ich 39), co stanowi dokładnie jak w roku 2020 niespełna 0,7 % wszystkich wydanych decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze do końca 2021 roku rozpatrzyło 24 sprawy, w tym utrzymało w mocy 19 decyzji, 1 sprawę rozstrzygnęło w inny sposób tj. postanowiło o przekazaniu postępowania do innego organu zgodnie z właściwością.

2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat

W roku 2021 roku przeprowadzono łącznie 150 postępowań, czyli o 31 więcej niż w roku 2020, w wyniku których zostało wydanych decyzji:

- 79 o zwrocie należności na łączną kwotę 890 183,46 zł tj. o 17 więcej niż w roku 2020 i na kwotę wyższą o 105 244,53 zł,
- 38 o odstąpieniu od żądania zwrotu na łączną sumę 326 990,67 zł tj. o 20 więcej niż w roku 2020 i na kwotę wyższą o 190 596,17 zł,
- 13 o rozłożeniu należności na raty tj. o 7 więcej niż w roku 2020,
- 29 o umorzeniu postępowania tj. o 3 mniej niż w roku sprawozdawczym,
- 32 w związku z wniesieniem opłaty przez dłużników na łączną kwotę 77 816,58 zł tj. o 43 373,16 zł mniej niż w roku 2020.

W roku 2021 roku dokonano także 11 zwrotów nadpłat za pobyt w domu pomocy społecznej na łączną kwotę 27 282,91 zł. tj. o 48 mniej niż w roku 2020, w którym nadpłaty wynosiły 102 905,23 zł.

3) Mieszkania chronione wspierane

Na terenie Domu Pomocy Społecznej „Na Przedwiośniu” działają mieszkania chronione przeznaczone dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych intelektualnie będących mieszkańcami m.st. Warszawy. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu mają niepełnosprawni intelektualnie wychowankowie pieczy zastępczej, którzy nie mają możliwości powrotu do rodzin lub samodzielnego zamieszkania w środowisku.

Mieszkania zapewniają całodobowe usługi opiekuńcze i wspierające, odpowiadające indywidualnym potrzebom mieszkańców.

Celem pobytu w mieszkaniu jest przygotowanie mieszkańców do prowadzenia samodzielnego (na miarę możliwości) życia, ale też zastąpienie pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pobyt w mieszkaniu ma odroczyć lub w ogóle wyeliminować zamieszkanie w domu pomocy społecznej.

Decyzje administracyjne w sprawie pobytu w ww. placówce wydawane są na pobyt czasowy. W roku 2021 liczba miejsc w mieszkaniach chronionych nie uległa zmianie w stosunku do roku 2020. Na koniec roku 2021 w mieszkaniach chronionych przebywało łącznie 6 podopiecznych. Mieszkańcy ci w grudniu

2021 roku otrzymali decyzje administracyjne uprawniające ich do pobytu w mieszkaniu chronionym również w roku 2022.

4) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej

W 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło 9 spraw wyjaśniających w kwestii zastrzeżeń lub uwag dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej, a także świadczonej przez nie opieki, zgłoszonych przez mieszkańców, rodziny lub inne osoby czy instytucje. Ponadto do WCPR wpłynęło 17 doniesień rozpatrywanych w trybie postępowania skargowego. Dodatkowo w ramach nadzoru i współpracy z poszczególnymi jednostkami w 2021 roku konsultowano 8 projektów regulaminów organizacyjnych lub pobytu w DPS.

W związku ze sprawowanym nadzorem zaplanowano w roku 2021 przeprowadzenie 76 wizyt w placówkach. Jednak z powodu nadal trwających ograniczeń wynikających z sytuacji epidemicznej przeprowadzono 20. Zarówno współpraca jak i nadzór nad domami pomocy społecznej prowadzone były w sposób zdalny lub na podstawie weryfikacji i analizy dokumentacji oraz składanych cyklicznie przez domy raportów. Wizyty związane z koniecznością przeprowadzenia na terenie placówek postępowań wyjaśniających w związku ze złożonymi skargami lub doniesieniami o nieprawidłowościach odbywały się na bieżąco. W tym trybie w 2021 roku przeprowadzono 5 niezapowiedzianych wizyt w 3 DPS.

W związku z utrzymującym się stanem pandemii COVID-19 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło stały monitoring sytuacji epidemicznej na terenie warszawskich domów pomocy społecznej. Ze statystyk prowadzonych systematycznie w tym zakresie wynika, że w 2021 roku z powodu COVID-19 zmarło 26 pensjonariuszy w 8 warszawskich placówkach. Status ozdrowieńca w wyniku przechorowania koronawirusa uzyskało w tym czasie 245 mieszkańców i 168 pracowników. Nie odnotowano zgonu pracowników DPS z powodu SARS-CoV-2.

Wzorem roku 2020 część warszawskich Domów w pierwszym kwartale 2021 roku kontynuowało pracę w systemie zmianowym. Pracownicy tych placówek przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków służbowych na terenie DPS byli cyklicznie testowani na obecność koronawirusa w ramach umowy zawartej przez m.st. Warszawa, w terminach określonych w grafiku badań tworzonym przez WCPR. W styczniu 2021 roku 15 z 19 warszawskich Domów (13 domów miejskich i 2 jednostki niepubliczne) systematycznie testowało swoich pracowników w kierunku SARS-CoV-2. W drugim kwartale 2021 roku większość Domów powróciło do standardowego trybu pracy, w systemie pracy zmianowej pracowały nadal 2 Domy. Jednak w ramach umowy zawartej przez m.st. Warszawa w zakresie testowania pracowników DPS na obecność koronawirusa warszawskie Domy miały możliwość cyklicznego (raz w miesiącu) badania wszystkich swoich pracowników w kierunku wirusa SARS-CoV-2 również po odejściu od zmianowego systemu pracy. W grudniu 2021 roku z możliwości testowania pracowników skorzystało 5 DPS (4 placówki miejskie i 1 jednostka niepubliczna).

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło stały monitoring realizacji szczepień na terenie warszawskich Domów oraz liczby osób zaszczepionych. Za pośrednictwem WCPR pracownicy warszawskich placówek mieli możliwość przyjęcia szczepienia przeciwko COVID-19, w tym dawki przypominającej, którą podawano na terenie DPS również zgłaszającym taką chęć mieszkańcom. Na koniec 2021 roku w pełni zaszczepionych przeciwko COVID-19 było 84,8 % pracowników oraz 91,5 % mieszkańców warszawskich DPS, w tym 52,3 % pracowników oraz 70,3 % mieszkańców według stanu na 31.12.2021 r. przyjęło dawkę przypominającą.

W ramach współpracy wzorem lat ubiegłych WCPR organizowało zebrania z jednostkami.

W 2021 roku odbyły się 2 zebrania z dyrektorami domów pomocy społecznej, podczas których omawiano sprawy organizacyjne i bieżące dotyczące głównie pandemii COVID-19. W zebraniach uczestniczyli przedstawiciele Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Zorganizowano również 2 spotkania z pracownikami socjalnymi domów pomocy społecznej m.st. Warszawy, podczas których omawiano sprawy bieżące oraz ustalano zasady współpracy pomiędzy DPS i WCPR. W związku z utrzymującym się stanem pandemii COVID-19 wszystkie spotkania były prowadzone on-line.

W związku z utrzymywaniem się dużej liczby wolnych miejsc szczególnie w placówkach przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku w drugiej połowie 2021 roku przygotowana została przez WCPR koncepcja zmian organizacyjnych w wybranych domach pomocy społecznej, która została przekazana do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Jej realizacja zakłada między innymi rozszerzenie typu placówek i dostosowanie ich do potrzeb stanu zdrowia obecnych beneficjentów, co przyczyni się także do bardziej efektywnego wykorzystania wolnych miejsc w warszawskich domach.

5) Monitoring wdrażania i stosowania przez DPS m.st. Warszawy Standardów opieki i pracy personelu DPS

W 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie monitorowało proces stosowania przez warszawskie Domy standardów opieki i pracy personelu opracowanych i wprowadzonych we wszystkich jednostkach publicznych w 2017 roku w ramach projektu „AGE - Działania na rzecz aktywnego i godnego starzenia się w Warszawie”.

W 2021 roku standardy w ograniczonym zakresie z powodu pandemii COVID-19 stosowało wszystkie 14 Domów miejskich oraz 3 jednostki niepubliczne działające na zlecenie m.st. Warszawy. W ramach monitoringu stosowania przez DPS standardów opieki i pracy personelu pracownik Centrum spotkał się z koordynatorami ds. standardów na terenie 10 Domów. W związku z koniecznością ograniczania wizyt w placówkach koordynator WCPR pozostawał w kontakcie telefonicznym i mailowym z koordynatorami ds. standardów w poszczególnych jednostkach.

Zaplanowane na 2021 rok spotkania mające na celu wymianę wiedzy i doświadczeń rozumiane jako element wsparcia personelu DPS w pierwszym kwartale 2021 roku zostały zawieszone. W ramach realizacji ustalonego przez WCPR harmonogramu na 2021 rok odbyło się 9 spotkań organizowanych przez poszczególne warszawskie placówki. Spotkania te zgodnie z sugestią WCPR odbywały się przede wszystkim w trybie on-line.

W ramach standardów opieki i pracy personelu w 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało 2 szkolenia dla pracowników domów pomocy społecznej. Czerwcowe szkolenie dotyczyło obsługi Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). W szkoleniu wzięło udział 33 pracowników DPS.

W drugim półroczu odbyło się szkolenie z zakresu wykorzystania metody Montessori w pracy z osobami z zaburzeniami poznawczymi. Z 3-dniowych warsztatów skorzystało 24 pracowników DPS.

W czwartym kwartale 2021 roku przeprowadzono planowaną w 2020 roku, lecz niezrealizowaną z powodu sytuacji pandemicznej, ewaluację pracy i jakości usług świadczonych przez DPS na rzecz podopiecznych w ramach wprowadzonych standardów opieki i pracy personelu. W badaniu udział wzięło 14 domów pomocy społecznej prowadzonych przez m.st. Warszawa.

2. Integracja Społeczna cudzoziemców

1) Udzielanie pomocy cudzoziemcom posiadającym ochronę międzynarodową

W 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadania dotyczące integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z łączeniem z rodziną posiadającą wyżej wymienione formy ochrony międzynarodowej. W roku sprawozdawczym przyjęto 509 wniosków w sprawie objęcia pomocą w ramach indywidualnych programów integracji (IPI), co względem 2020 roku stanowi wzrost liczby przyjętych wniosków o około 424%. Największą grupę wnioskodawców stanowili obywatele Białorusi (353) i Afganistanu (69). Z uwagi na rekordowo dużą liczbę składanych wniosków o pomoc integracyjną w trosce o interes klientów Dyrektor BPiPS Urzędu m.st. Warszawy na wniosek Dyrektora WCPR przekazał środki na zatrudnienie dodatkowych pracowników realizujących programy integracyjne. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej cudzoziemcy w ramach realizacji programów integracyjnych korzystali ze świadczeń pieniężnych z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie oraz pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego. Opłacana była także składka na powszechne ubezpieczenie

zdrowotne. Klienci otrzymywali wsparcie pracownika socjalnego, który w razie potrzeby korzystał z usług tłumacza języka arabskiego, perskiego, tigrinia i tureckiego. Usługi tłumaczenia finansowane były ze środków własnych WCPR.

W 2021 roku w ramach realizowanych indywidualnych programów integracyjnych wypłacono cudzoziemcom łącznie 2687 świadczeń w wysokości 2 450 104 zł. Z pomocy skorzystało 502 cudzoziemców z 257 rodzin. Średnia miesięczna wysokość świadczenia dla 1 osoby wyniosła 911,83 zł. Ponadto 51 osobom opłacono 262 składki ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 58,05 zł na łączną kwotę 15 210 zł.

Tabela 5: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

ma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość świadczeń
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	257	502	2687	2 450 104 zł
Opłacenie składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne	51	71	262	15 210 zł

Pracownicy Centrum wspierali w procesie integracji 420 cudzoziemców, którzy uczestniczyli w 259 indywidualnych programach integracyjnych, w tym:

- 118 osób ze statusem uchodźcy, które uczestniczyły w 73 programach integracyjnych,
- 292 osób legitymujących się ochroną uzupełniającą, które uczestniczyły w 182 programach integracyjnych,
- 9 osób, które uzyskały zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną cudzoziemca zamieszkałego w Polsce posiadającego status uchodźcy i które realizowały 3 programy integracyjne,
- 1 osobę, która uzyskała zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną cudzoziemca zamieszkałego w Polsce legitymującego się ochroną uzupełniającą.

Cudzoziemcy, którym w 2021 roku udzielano wsparcia pochodzili z 23 krajów. Najwięcej osób realizujących programy integracyjne pochodziło z Białorusi (209 osób), Turcji (106 osób) i Tadżykistanu (36 osób). Uwzględniając poszczególne formy ochrony międzynarodowej najliczniejszą grupą cudzoziemców, którym nadano status uchodźcy byli Turcy (89 osób), natomiast ochronę uzupełniającą w największej liczbie posiadali Białorusini (206 osób).

Tabela 6: Kraj pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne w 2021 roku.

Kraj pochodzenia	Status uchodźcy (SU)		Ochrona uzupełniająca (OU)		Zezwolenie na pobyt w związku z łączeniem z osobą posiadającą SU/OU		Łącznie	
	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI
Afganistan	5	5	2	2			7	7
Armenia			1	1			1	1
Białoruś	2	2	206	148	1	1	209	151
Chiny	1	1					1	1
Egipt	1	1					1	1
Federacja Rosyjska/Czeczenia	2	1	21	5			23	6

Gwinea			1	1			1	1
Irak			1	1			1	1
Iran	7	5					7	5
Jemen			6	1			6	1
Kazachstan			3	1			3	1
Libia			2	2			2	2
Liban			1	1			1	1
Nepal			3	1			3	1
Nigeria	1	1					1	1
Pakistan	2	1					2	1
Sierra Leone			1	1			1	1
Somalia			1	1			1	1
Syria	1	1	1	1			2	2
Tadżykistan	2	1	34	11			36	12
Turcja	89	47	8	6	9	3	106	56
Ukraina			3	3			3	3
bez obywatelstwa	2	2					2	2
Razem	115	68	295	187	10	4	420	259

W roku sprawozdawczym, poza decyzjami, na mocy których przyznano pomoc pieniężną w ramach realizacji indywidualnych programów integracyjnych, wydano łącznie 36 decyzji i 12 postanowień w zakresie:

- odmowy przyznania pomocy w ramach realizacji programów integracyjnych - 13, z których 12 dotyczyło wniosków złożonych w imieniu małoletniego dziecka przez rodzica, który zakończył realizację IPI, 1 z uwagi na brak przesłanek do udzielenia pomocy w ramach programu,
- wygaszenia pomocy w związku ze zmianą miejsca zamieszkania i wyjazdem poza granice Polski - 4,
- umorzenia postępowania w sprawie przyznania pomocy w ramach IPI - 8, z których w 1 przypadku powodem umorzenia było wycofanie wniosku przez wnioskodawcę, w 1 brak możliwości nawiązania kontaktu z wnioskodawcą, w pozostałych 8 uchybienie terminu złożenia wniosku o pomoc integracyjną,
- uchylenia decyzji przyznających pomoc w ramach programów integracyjnych - 17, z których w 13 przypadkach powodem uchylenia było zamieszkanie na terenie innego powiatu, w 4 po wcześniejszym wstrzymaniu pomocy w związku z nierealizowaniem przez cudzoziemców ustaleń programu,
- przyznania cudzoziemcom pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym prowadzonym przez WCPR - 18,
- zawieszenia postępowania na wniosek strony ubiegającej się o pomoc - 5,
- podjęcia postępowania na wniosek strony - 6,
- sprostowania omyłki pisarskiej - 2.

W 2021 roku cudzoziemcy odwoływali się od decyzji Centrum 5 razy. Jedno odwołanie dotyczyło decyzji odmawiającej pomocy w ramach IPI z uwagi na brak uprawnień do skorzystania z tej pomocy.

W pozostałych przypadkach odwołano się od decyzji odmawiającej udzielenia pomocy finansowej na utrzymanie małoletniego dziecka. 2 sprawy nadal oczekują na rozpatrzenie, kolejne 2 Samorządowe Kolegium Odwoławcze przekazało do ponownego rozpatrzenia, a 1 zaskarżoną decyzję utrzymało w mocy.

Ponadto w roku sprawozdawczym wpłynęło do Centrum rozpatrzenie sprawy, wobec której toczył się proces odwoławczy z 2016 roku. Rozstrzygnięcie dotyczyło odwołania od decyzji umarzającej

postępowanie z powodu uchybienia przez cudzoziemca terminu 60 dni na złożenie wniosku o pomoc w ramach indywidualnego programu integracji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy.

W 2021 roku, podobnie do lat ubiegłych, pracownicy socjalni rozpoznali szereg trudności i problemów, z jakimi borykają się cudzoziemcy realizujący indywidualne programy integracyjne. Do najważniejszych, niezmiennie od wielu lat należy trudna sytuacja mieszkaniowa spowodowana wysokimi kosztami wynajmu, niskim standardem mieszkań, niechęcią do wynajmu mieszkań cudzoziemcom, czy też przewlekłymi procedurami przyznawania lokali z zasobów m.st. Warszawy. Również trudności w samodzielnej realizacji spraw w urzędach czy placówkach służby zdrowia zgłaszane przez osoby, które nie potrafią porozumiewać się w języku polskim nadal są bardzo powszechne.

Ponadto cudzoziemcy mierzyli się z trudnościami wynikającymi z trwającego w Polsce stanu epidemii. Kolejni klienci tracili miejsca pracy, inni bezskutecznie poszukiwali nowego zatrudnienia. Na skutek izolacji, braku możliwości odwiedzin u rodziny mieszkającej za granicą, utraty pracy lub trudnej sytuacji mieszkaniowej wielu klientów zgłaszało potrzebę skorzystania z pomocy psychologicznej, a nierzadko psychiatrycznej. Klienci skarżyli się na poczucie samotności, zwątpienia i braku perspektyw. Ponadto ograniczenie do niezbędnego minimum bezpośrednich kontaktów z pracownikiem socjalnym sprawiły, że realne wspieranie klientów w rozwiązywaniu ich trudności było bardzo utrudnione. Ograniczona możliwość realizowania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania cudzoziemca i konieczność zastąpienia ich wywiadem telefonicznym utrudniało weryfikację rzeczywistej sytuacji życiowej klienta i nawiązywanie dobrej relacji. Dużym problemem w realizacji zadań pracowników socjalnych pozostawał również brak możliwości osobistego asystowania cudzoziemcowi w istotnych sprawach urzędowych. Konieczność konsultowania tego typu spraw telefonicznie czy mailowo znacząco przedłużała wiele procedur. Ponadto w wielu przypadkach z uwagi na wykluczenie cyfrowe kontakt z cudzoziemcem ograniczony był wyłącznie do rozmów telefonicznych, a dzieci realizujące obowiązek szkolny miały ograniczone możliwości uczestnictwa w zajęciach online.

Pomimo trudności i wyzwań z jakimi przyszło się mierzyć w zakresie wspierania cudzoziemców realizujących indywidualne programy integracyjne, pracownicy Centrum podejmowali szereg działań mających na celu pomoc w ich pokonywaniu. Pomimo ograniczeń pandemicznych pracownicy intensyfikowali kontakty z organizacjami pozarządowymi, urzędami, instytucjami i osobami prywatnymi, które wspierają cudzoziemców w celu znalezienia najlepszych z możliwych rozwiązań.

Brak stabilizacji mieszkaniowej utrudnia szybki i efektywny proces integracji cudzoziemców. Wychodząc naprzeciw potrzebom tej grupy osób Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi cztery mieszkania chronione zlokalizowane na terenie m.st. Warszawy.

Pobyt w tego typu mieszkaniu może być przyznany osobom, które przede wszystkim:

- mają przyznaną jedną z form ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach,
- przebywają na terenie m. st. Warszawy z zamiarem osiedlenia się,
- mają trudności w integracji,
- wyraziły wolę realizacji indywidualnego programu integracji w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej lub są w trakcie realizacji tego programu we współpracy z Centrum,
- znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, w tym szczególnie mieszkaniowej, co w drodze wywiadu środowiskowego i bieżącego monitorowania sytuacji cudzoziemca potwierdza pracownik socjalny WCPR,
- wykazują zaangażowanie w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Pobyt w mieszkaniu chronionym oznacza nie tylko zapewnienie bezpiecznego schronienia, ale i holistycznej pomocy ze strony pracownika socjalnego oraz innych specjalistów zaangażowanych

w proces integracji cudzoziemców. Poczucie bezpieczeństwa sprzyja możliwości koncentracji na zdobyciu nowych umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w obecnej rzeczywistości. To czas, w którym cudzoziemcy dopełniają formalności związane z ubieganiem się o docelowe mieszkanie, zdobywają lub podnoszą kompetencje językowe w zakresie znajomości języka polskiego, aktualizują lub zdobywają kwalifikacje zawodowe i rozpoczynają pracę zawodową. W mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Centrum w 2021 roku schronienie znalazły 4 rodziny. Łącznie z tej formy pomocy w 2021 roku skorzystało 17 osób, w tym 9 osób dorosłych i 8 dzieci. W czwartym kwartale roku sprawozdawczego jedna z rodzin korzystających z tej formy wsparcia (3 osoby) opuściła lokal i zamieszkała w mieszkaniu docelowym z zasobów m.st. Warszawy. Ponadto w ramach wsparcia mieszkaniowego osób objętych ochroną międzynarodową w 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło kolejną edycję kwalifikacji rodzin cudzoziemców do zawarcia umowy o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu m.st. Warszawy. Z uwagi na trwającą pandemię edycję z 2020 roku przeniesiono na rok sprawozdawczy, w związku z czym Centrum mogło zarekomendować 15 osób lub rodzin do zawarcia umowy o najem lokalu. W skład Komisji kwalifikacyjnej wchodził przedstawiciel Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy, Biura Polityki Lokalowej Urzędu m. st. Warszawy, WCPR oraz Fundacji Pro Humanum. Wpłynęło 31 wniosków, z których 23 spełniły warunki formalne. W wyniku prac Komisji kwalifikacyjnej 13 grudnia 2021 roku wytypowano 15 wnioskodawców z największą liczbą uzyskanych punktów. Ostatecznie do zawarcia umowy o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu m.st. Warszawy Komisja rekomendowała 4 rodziny prowadzące 5-osobowe gospodarstwa domowe, 4 rodziny 4-osobowe, 4 rodziny 3-osobowe, samotnie wychowującą matkę z dzieckiem oraz dwie osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe.

Do skutecznej realizacji zadania integracji cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową niezbędne było zapewnienie usług tłumaczenia na potrzeby pracowników socjalnych wspierających cudzoziemców w procesie integracji. Tłumaczenia umożliwiały rozeznanie sytuacji cudzoziemców, zaplanowanie działań wspierających proces ich integracji oraz bieżącą współpracę. Obejmowały język turecki, arabski, tigrinia oraz perski. W roku sprawozdawczym z uwagi na pandemię usługę realizowano głównie telefonicznie lub w formie wideokonferencji. Konsultacje z tłumaczem były również prowadzone na potrzeby cudzoziemców rekrutowanych do projektu „Wsparcie aktywizacji społeczno-zawodowej” realizowanego przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

Ponadto aby umożliwić cudzoziemcom przyjęcie szczepienia przeciwko COVID-19 zlecono tłumaczenie pisemne ankiet profilaktycznych w języku arabskim, perskim i tureckim.

W 2021 roku zrealizowano 105 konsultacji z tłumaczami oraz 3 tłumaczenia pisemne o łącznej wartości 20 000 zł.

W roku sprawozdawczym z okazji Światowego Dnia Uchodźcy zrealizowano film dotyczący osób posiadających ochronę międzynarodową w Polsce. Bohaterami nagrania byli cudzoziemcy, którzy korzystali lub korzystają ze wsparcia Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie. Opowiedzieli o życiu w Polsce i podzielili się swoją historią. Ponadto w siedzibach WCPR zawisły charakterystyczne pomarańczowe flagi nawiązujące swoją symboliką do kamizelek ratunkowych.

2) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej

Z uwagi na trwającą pandemię SARS-Cov-2 w okresie sprawozdawczym pracownicy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zajmujący się współpracą z cudzoziemcami mieli ograniczone możliwości prowadzenia działań mających na celu upowszechnianie wiedzy z zakresu pomocy osobom, którym przyznano ochronę międzynarodową. Podejmowane działania miały najczęściej charakter zdalny i odbywały się online. Do najważniejszych w 2021 roku należały między innymi:

- wykłady pod tytułem „Polityka integracyjna w Polsce na przykładzie Warszawy” zorganizowane w ramach współpracy pomiędzy Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie a Szkołą Główną Handlową. Przedstawiciel Centrum zaprezentował system integracji migrantów przymusowych w Polsce, a także przedstawił działania prowadzone przez WCPR w ramach indywidualnych programów integracji i projektów rozszerzających ofertę integracyjną. Poza kwestiami formalnymi związanymi z procedurami przyznawania pomocy integracyjnej i realizacji programów integracji, szczególny nacisk położono na specyfikę pracy z cudzoziemcami odmiennymi kulturowo i ich potrzebami. Podczas spotkań przedstawione zostały także praktyczne przykłady wsparcia świadczonego na rzecz cudzoziemców i społeczeństwa przyjmującego. Pracownik WCPR odpowiadał także na pytania studentów i zaprezentował podstawowe różnice w systemach integracyjnych państw europejskich, wykłady były zorganizowane w języku polskim i angielskim,
- udział w spotkaniu i konsultacjach organizowanych przez Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) i Migration Policy Group (MPG) w ramach przygotowania podręcznika i narzędzia mającego wspomagać pracowników wspierających migrantów przymusowych w ich integracji. W zakresie powyższych działań Centrum przeprowadziło pilotaż pierwszej wersji narzędzia oraz przekazało UNHCR i MPG uwagi związane z jego działaniem,
- w ramach projektu SHARE Sira realizowanego na terenie Polski (w województwie mazowieckim i dolnośląskim) przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji (IOM) udział w spotkaniach sieciujących mających na celu wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, które umożliwią budowanie spójnych systemów integracji w oparciu o wiedzę o migrantach i znajomość lokalnych potrzeb,
- spotkanie pracowników Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z przedstawicielami Centrum Białoruskiej Solidarności, którego celem było omówienia podejmowanych działań na rzecz rosnącej liczby cudzoziemców pochodzenia Białoruskiego posiadających ochronę międzynarodową, mieszkających na terenie Warszawy,
- uczestniczenie w cyklicznych spotkaniach informacyjno-sieciujących organizowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS), które dotyczyły grupy relokowanych do Polski obywateli Afganistanu oraz możliwych form wsparcia tych osób.

3. Interwencja kryzysowa

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku kontynuowało realizację zadań związanych z nadzorem nad działalnością Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (WOIK) oraz kierowaniem osób do Hostelu WOIK i Ośrodka Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Ciężkiej „Eteżja” (OW). Trwająca w roku sprawozdawczym pandemia związana z rozprzestrzenianiem się COVID-19 i obowiązujące obostrzenia spowodowały zmiany w funkcjonowaniu tych placówek. Kontynuowano stosowanie obostrzeń sanitarnych w obu placówkach, a wszelkie kontakty odbywały się przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa epidemicznego.

Pracownicy WCPR uczestniczyli w spotkaniach specjalistów wspierających osoby i rodziny przebywające w obu placówkach. Co kwartał odbywały się spotkania z Dyrektorem WCPR, BPiPS oraz WOIK i kolejne z koordynatorami poszczególnych lokalizacji WOIK. Rozpoczęto także realizację cyklicznych spotkań z pracownikami socjalnymi OW. Spotkania w związku z sytuacją epidemiczną w kraju odbywały się głównie w formie zdalnej.

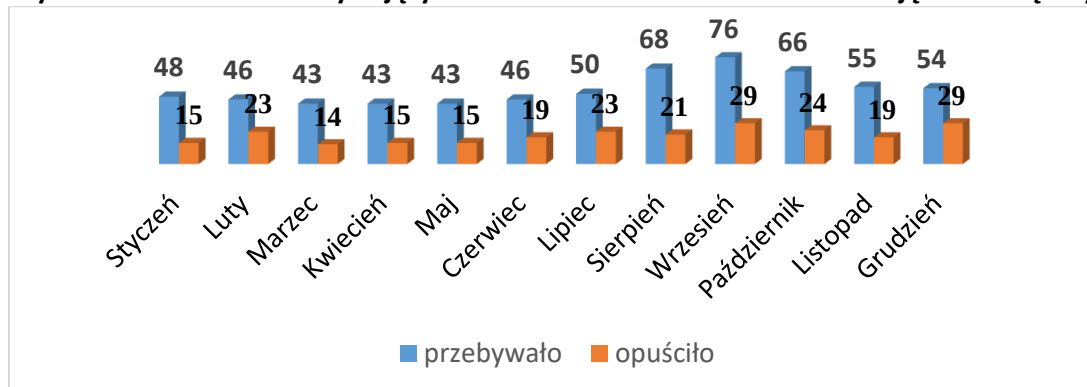
1) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą przy ul. 6 Sierpnia 1/5 w Warszawie w ramach swojej działalności udziela pomocy w formie schronienia w Hostelu dla osób i rodzin będących w kryzysie, w tym również w kryzysie spowodowanym utratą miejsca zamieszkania. Centrum kierowało do Hostelu zgodnie z Zarządzeniem Nr 21/2016 Dyrektora WCPR z dnia 20 czerwca 2016 r.

wprowadzającym procedurę kierowania do Hostelu działającego w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzonego przez m. st. Warszawa.

W 2021 roku z pomocy w formie pobytu w Hostelu WOIK skorzystało łącznie 257 osób (118 kobiet, 33 mężczyzn i 106 dzieci). W porównaniu do 2020 roku odnotowano 24% wzrost liczby osób korzystających z tego rodzaju wsparcia, z pobytu w placówce skorzystały 193 osoby, w tym 82 kobiety, 22 mężczyzn i 89 dzieci.

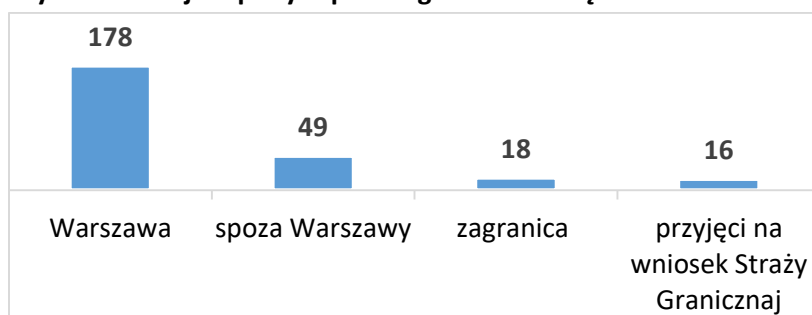
Wykres 3: Liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK w ujęciu miesięcznym

Ustalony Zarządzeniem Nr 18/2016 z dnia 23 maja 2016 roku Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie limit miejsc w Hostelu działającym w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. 6-go Sierpnia 1/5 wynosi 60. Z cotygodniowych raportów przesyłanych przez WOIK wynika, że liczba zajętych miejsc nie przekroczyła 60 w żadnym miesiącu 2021 roku.

Wśród zgłaszających się do placówki osób 68% stanowiły osoby zamieszkujące na terenie m.st. Warszawy. Pozostałe to osoby spoza stolicy - 19%. Natomiast 7% przebywających w Hostelu stanowili klienci, którzy bezpośrednio przed zgłoszeniem się do placówki zamieszkiwali poza granicami Polski, tj. w Czechach, Rosji, Hiszpanii, Niemczech, Libanie i Wielkiej Brytanii.

Wykres 4: Miejsce pobytu przed zgłoszeniem się do Hostelu

Powyższy wykres zawiera globalną liczbę osób zgłaszających się do Hostelu WOIK w 2021 roku i uwzględnia dwukrotne pobyty poszczególnych osób i rodzin oraz zmiany wskazywanego miejsca pobytu przed każdym ze zgłoszeń.

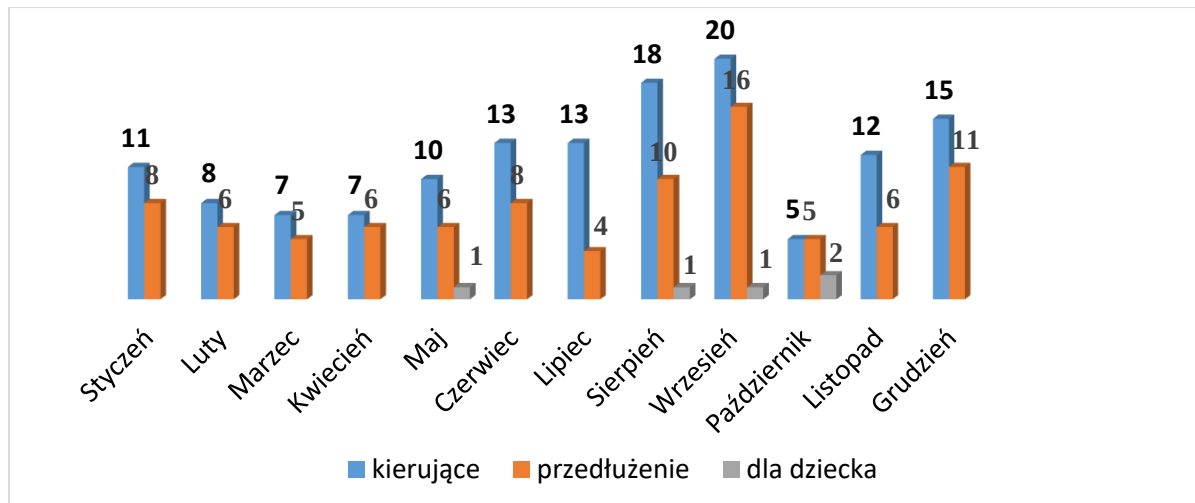
W roku sprawozdawczym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 235 skierowań do Hostelu, w tym:

- 139 po raz pierwszy,
- 91 przedłużających pobyt,
- 5 wydanych dla małoletnich dzieci kierowanych do Hostelu na wniosek rodzica, który już korzysta z pobytu.

Tabela 7: Skierowania do Hostelu WOIK wydane w latach 2020-2021

Rok	Liczba wydanych skierowań
2020	172
2021	235

Wykres 5: Skierowania do Hostelu WOIK wydane w 2021 roku w ujęciu miesięcznym

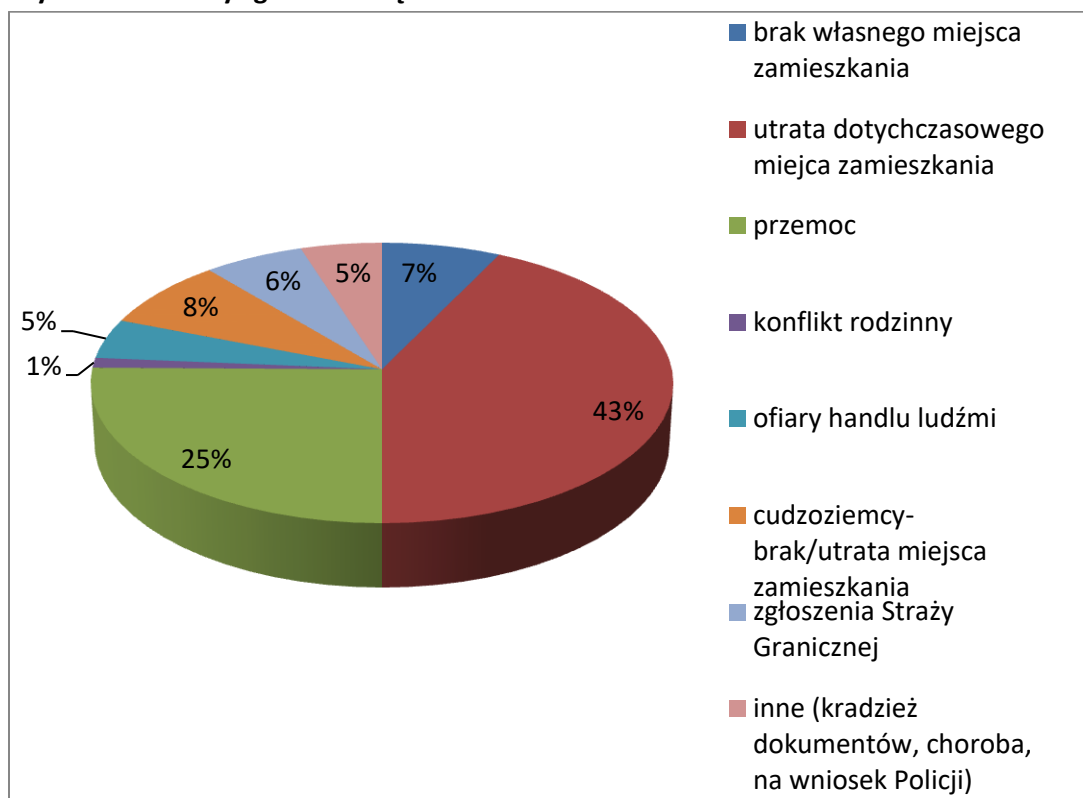
Długość pobytu w Hostelu WOIK jest określona do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W 2021 roku z takiej możliwości skorzystało 83% osób, natomiast w 2020 roku 30%. 1 osoba przebywała w Hostelu powyżej 6 miesięcy.

Tabela 8: Długość pobytu w Hostelu WOIK w 2021 roku

Długość pobytu (dotyczy osób, które opuściły WOIK do 31.12.2021 r.)	Liczba osób
do 7 dni	61
od 8 dni do miesiąca	54
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	78
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	38
powyżej 6 miesięcy	1
Razem	232

Z analizy danych wynika, że podobnie jak w latach ubiegłych najliczniejszą grupą osób zgłaszających się po pomoc w formie pobytu byli klienci, którzy jako przyczynę wskazywali utratę dotychczasowego miejsca pobytu i stanowili 43% ogółu. Jako powód braku miejsca pobytu wnioskodawcy zgłaszali utratę dochodów, konflikty ze współlokatorami, konflikty rodzinne. Osoby doznające przemocy stanowiły drugą pod względem liczebności grupę korzystających z pomocy (25%) (w 2020 roku w tej grupie znalazły się osoby w długotrwałym kryzysie bezdomności). Trzecią grupę (8%) stanowią cudzoziemcy, którzy borykają się z trudnościami związanymi z nieuregulowanym pobytem na terenie Polski, brakiem aktualnych dokumentów tożsamości, niedostateczną znajomością języka polskiego czy uzyskaniem stałego legalnego zatrudnienia. W kryzysie sytuacyjnym znalazł się tylko 1% korzystających ze wsparcia.

Wykres 6: Powody zgłaszania się do Hostelu WOIK w 2021 roku.

Z kolei analiza przyczyn opuszczenia Hostelu WOIK w roku sprawozdawczym wykazała, że podobnie jak w 2020 roku znaczącą liczbę stanowią osoby, które deklarują wynajem mieszkania lub pokoju. W 2021 roku ta grupa stanowiła 29%, zaś w 2020 roku 33% ogółu osób opuszczających Hostel WOIK. Ponadto 25% osób deklaruje znalezienie schronienia w innej placówce świadczącej pomoc w formie schronienia i są to w większości matki z dziećmi. Powrót do wcześniejszego miejsca pobytu zadeklarowało 10% klientów, natomiast 9% zamierza zamieszkać u rodziny lub znajomych. Jedna osoba opuściła Hostel i zamieszkała w lokalu przyznanym z zasobów m. st. Warszawy.

W 2021 roku 25% osób opuszczających Hostel WOIK bezpośrednio po zakończeniu pobytu zgłosiło się do innych placówek świadczących pomoc w formie schronienia.

Wykres 7: Deklarowane przyczyny opuszczenia Hostelu WOIK w 2021 roku

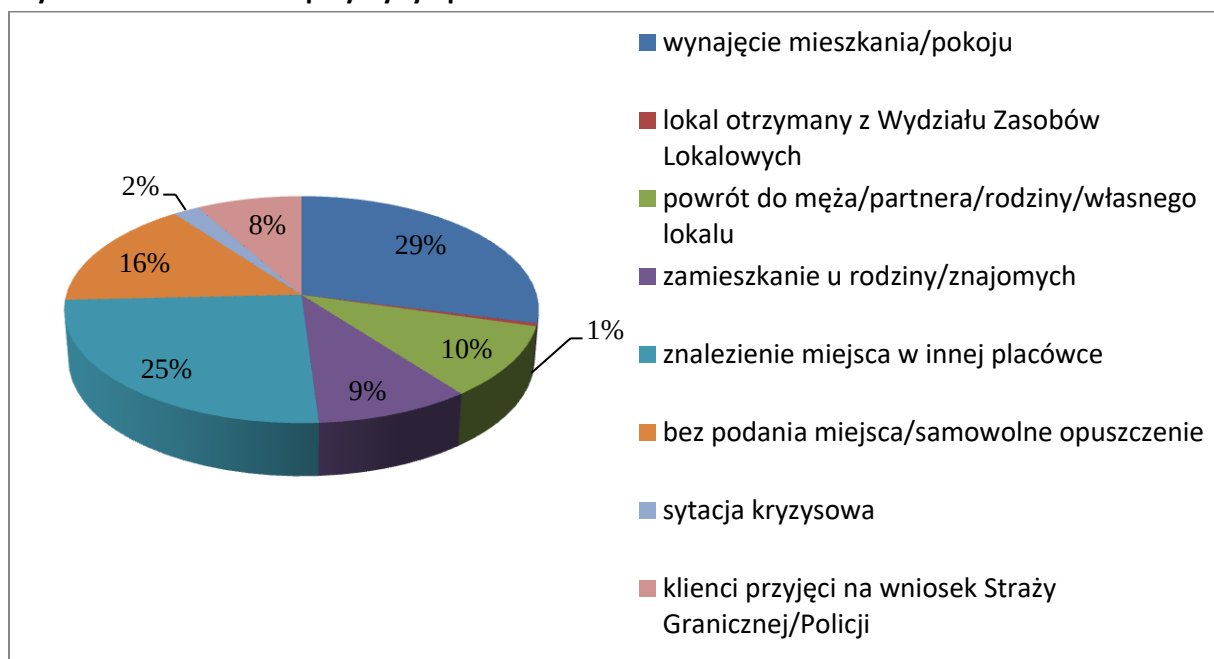

Tabela 9: Placówki, do których klienci zadeklarowali zgłoszenie się po opuszczeniu Hostelu WOIK

Placówka	Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba osób ogółem
Ośrodek Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Etezza” w Warszawie	8 rodzin	22
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Centrum Praw Kobiet w Warszawie	2 rodziny	8
Schronisko dla Bezdomnych Kobiet Emaus	1 osoba	1
Schronisko dla Bezdomnych w Polkowicach	1 osoba	1
Dom Samotnej Matki w Zielonce	2 rodziny	9
Dom Samotnej Matki u. Szymanowskiego 4a	1 rodzina	2
Dom Samotnej Matki w Łodzi	1 rodzina	2
Dom Pomocy Społecznej w Warszawie	1 osoba	1
Dom Pomocy Społecznej w Kraśniewie	1 rodzina	2
Mieszkanie chronione Fundacji La Strada	2 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe	2
Hostel Fundacji Po Drugie	1 rodzina	4
Miejsca interwencyjne dla osób w kryzysie bezdomności, ul. 6 Sierpnia 1/5	1 osoba	1
Izolatorium dla osób w kryzysie bezdomności ul. Wóycickiego 145	2 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe	2
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Warszawie	1 osoba	1
umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu	4 dzieci	4
	Razem	62

W roku sprawozdawczym najczęstszą formą kontynuacji korzystania z instytucjonalnej pomocy w formie schronienia było wnioskowanie o pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W 2021 roku bezpośrednio po zakończonym pobycie w Hostelu WOIK lub kilka dni po jego opuszczeniu w OW zamieszkało 8 kobiet z 14 dzieci. W 2020 roku natomiast do Ośrodka Wsparcia zgłosiło się 13 kobiet z 20 dzieci.

Ogółem w 2021 roku wnioski o pomoc w formie pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży składane przez klientów WOIK stanowiły 48% wszystkich wniosków, które wpłynęły do WCPR w tej sprawie. W 2020 roku - 36%.

W ramach pobytu w Hostelu WOIK poza schronieniem, klienci mieli możliwość skorzystania z innych form wsparcia, takich jak poradnictwo psychologiczne, socjalne, prawne. W roku sprawozdawczym z powodu braków kadrowych nie realizowano konsultacji z lekarzem psychiatrą.

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju część świadczonych przez WOIK usług specjalistycznych była realizowana zdalnie. Osobom, które nie mogły skorzystać z tej formy pomocy umożliwiano kontakt indywidualny.

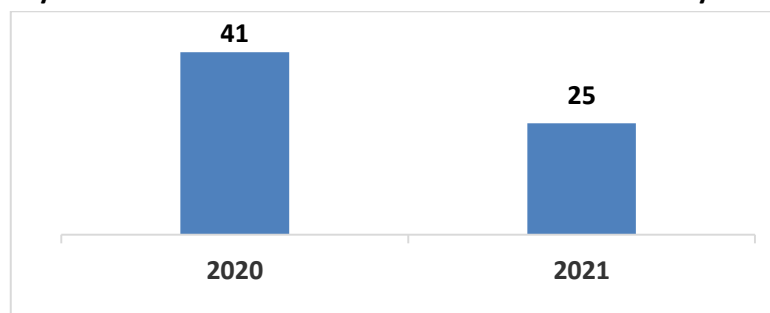
Tabela 10: Inne formy pomocy poza schronieniem udzielone mieszkańcom Hostelu

Działania	Liczba osób korzystających	Specjalista udzielający wsparcia	Liczba podjętych działań (telefonicznych, online, stacjonarne)		
			Telefonicznie	on-line	stacjonarnie
Poradnictwo psychologiczne /interwencja kryzysowa	76	psycholog/terapeuta	0	0	299
Konsultacja z psychiatrą	0	psychiatra	0	0	0
Konsultacja z prawnikiem	30	Prawnik	16	18	12
Poradnictwo socjalne	117	pracownik socjalny	6	0	665

W ramach bieżącego nadzoru nad WOIK co kwartał organizowane były dwa rodzaje spotkań, podczas których omawiano bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem placówki: z Dyrektorami WOIK, BPiPS i WCPR oraz z koordynatorami poszczególnych lokalizacji WOIK. Spotkania od ogłoszenia stanu epidemicznego w kraju odbywały się w formie zdalnej.

a) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku zgodnie z procedurą na wniosek poszczególnych ośrodków pomocy społecznej kierowało do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Kobiety w ciąży i kobiety samotnie wychowujące dzieci, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej miały możliwość pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteza” (OW) przy ul. Chlubnej 9a-d. Realizatorem zadania organizacji schronienia i całodobowego wsparcia dla kobiet z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w latach 2021-2023 jest Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej z siedzibą przy ul. Nowogrodzkiej 7 lok. 14 w Warszawie. W roku sprawozdawczym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie rozpatrzyło 25 nowych wniosków o kierowanie do OW. W porównaniu do 2020 roku wskaźnik ten spadł o 41%.

Wykres 8: Liczba wniosków o skierowanie do OW złożonych w latach 2020-2021

W roku sprawozdawczym z pomocy w formie pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży skorzystało łącznie 105 osób (44 kobiet i 61 dzieci). W 2020 roku z tej formy wsparcia skorzystało 147 (59 kobiet i 88 dzieci).

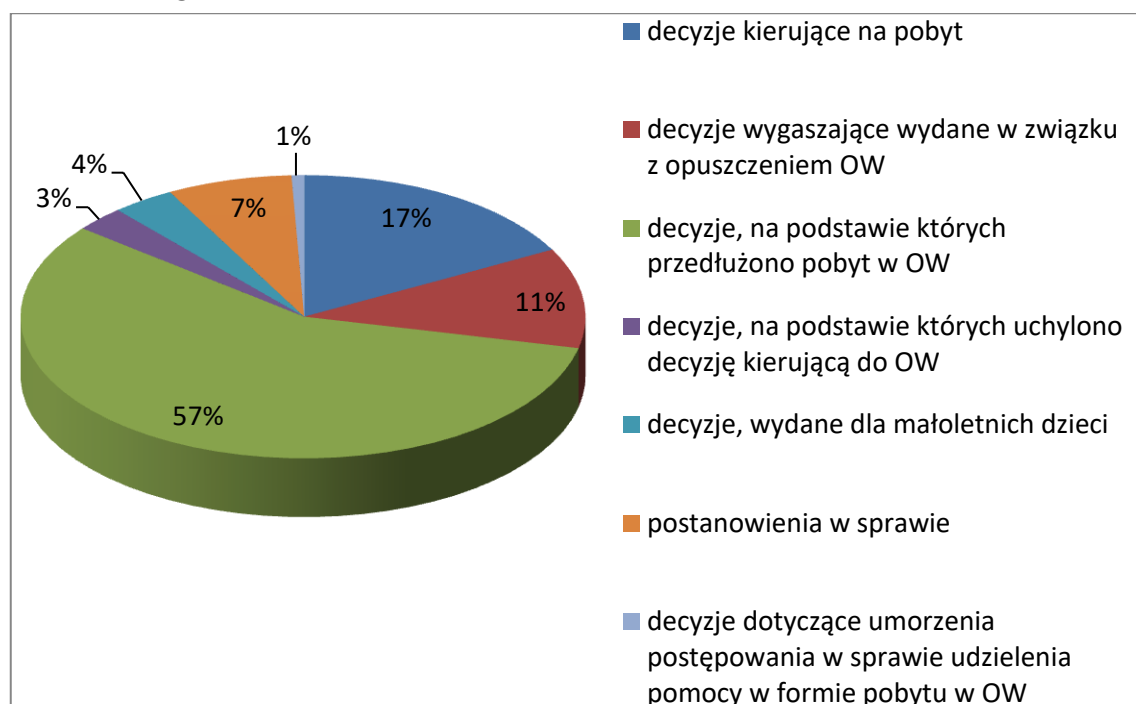
W 2021 roku wydano łącznie 130 decyzji administracyjnych, w tym:

- kierowanie na pobyt do Ośrodka Wsparcia, włącznie z decyzjami wydanymi dla małoletnich dzieci - 29,
- przedłużenie pobytu - 84,
- umorzenie postępowania w związku ze złożoną rezygnacją z pomocy - 1,
- uchylenie w związku ze złamaniem regulaminu lub rezygnacją z pomocy - 4,

- wygaszenie w związku z opuszczeniem Ośrodka Wsparcia - 16.

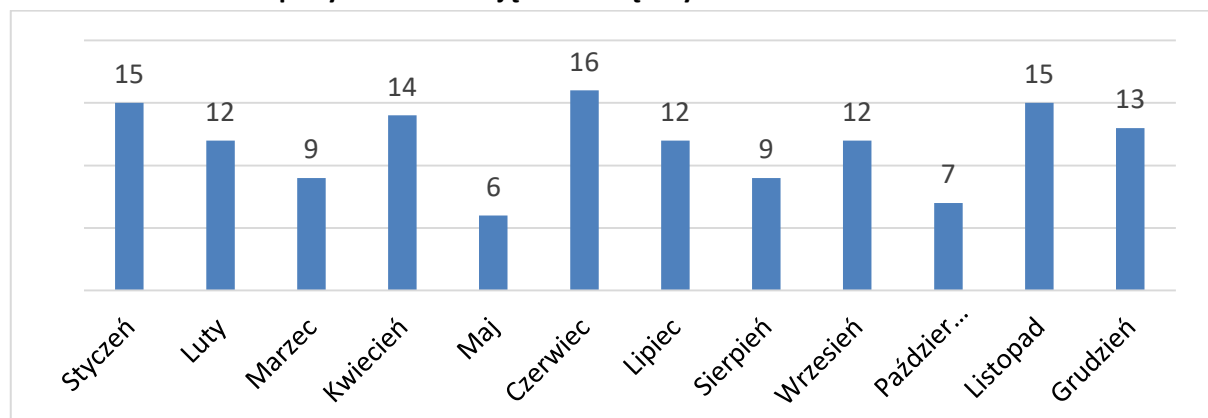
Ponadto wydano 10 postanowień dotyczących zawieszenia, podjęcia postępowania i sprostowania pomyłki pisarskiej.

Wykres 9: Rodzaje wydanych w 2021 roku decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW

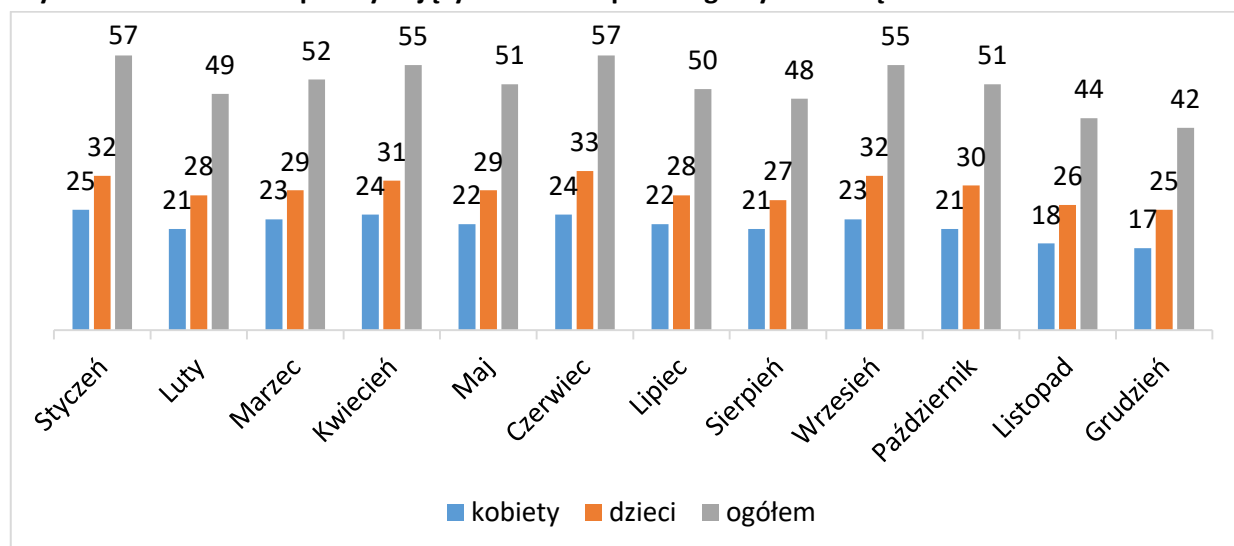
Na 140 decyzji i postanowień wydanych w roku sprawozdawczym 17% stanowiły decyzje kierujące, natomiast 57% to decyzje, na podstawie których pobyt w placówce został przedłużony. W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji odmownej w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w Ośrodku.

Wykres 10: Liczba wydanych w 2021 roku decyzji administracyjnych w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW w ujęciu miesięcznym

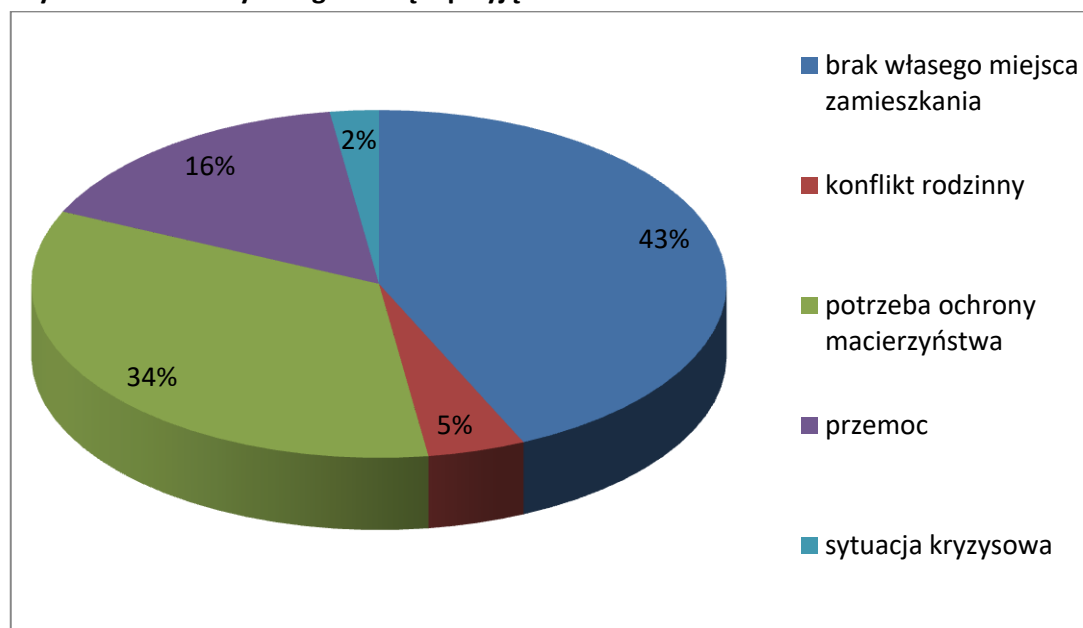
Zgodnie z zawartą z m.st. Warszawa umową na realizację zadania organizacji schronienia dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży limit miejsc w Ośrodku Wsparcia wynosi 130. Z analizy miesięcznych sprawozdań przekazywanych do WCPR wynika, że podobnie jak w 2020 roku liczba osób przebywających w OW w żadnym miesiącu nie przekroczyła 100.

Wykres 11: Liczba osób przebywających w OW w poszczególnych miesiącach 2021 roku.

Według ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do domu dla matek z dziećmi przyjmowane są kobiety, które samotnie wychowują małoletnie dzieci i które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej przemocą w rodzinie, samotnym macierzyństwem, ubóstwem, bezdomnością, bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Do OW przyjmowane są osoby bez względu na kryterium dochodowe, jednak muszą posiadać prawo do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Analiza złożonych w 2021 roku wniosków o pomoc w formie pobytu w OW jako najczęstszą przyczynę ubiegania się o schronienie wykazała brak własnego stałego miejsca zamieszkania - 43%. Na drugim miejscu znalazły się kobiety, które zostały zgłoszone do pobytu w placówce dla matek z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa - 34%. Natomiast kobiety, które w miejscu zamieszkania doświadczyły przemocy i konfliktów rodzinnych stanowiły 18%. W 2021 roku do OW zgłosiła się również samotna matka, która po wypadku komunikacyjnym nie mogła pozostać w miejscu zamieszkania.

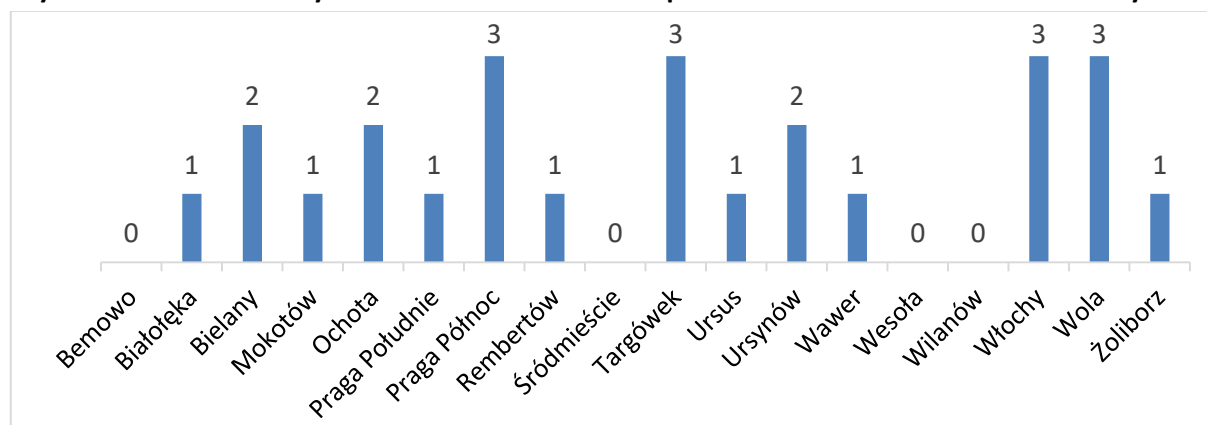
Wykres 12: Powody ubiegania się o przyjęcie do OW wskazane we wnioskach w 2021 roku.

Oferta Ośrodka Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Ciężcy „Eteja” skierowana jest wyłącznie do mieszkanki Warszawy. Najwięcej wniosków o udzielenie pomocy w formie pobytu w OW w 2021 roku wpłynęło do Centrum z OPS Praga Północ, OPS Targówek, OPS Włochy i OPS Wola (po 3 wnioski)

oraz OPS Bielany, OPS Ochota i OPS Ursynów (po 2 wnioski). Cztery dzielnice Warszawy nie zdecydowały o skierowaniu swojej mieszkanki do OW.

Wykres 13: Liczba złożonych w 2021 roku wniosków z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży łączny okres pobytu w placówce nie może być dłuższy niż 12 miesięcy. W 2021 roku Ośrodek Wsparcia opuściło 27 kobiet z 36 dziećmi (w 2020 roku - 36 kobiet i 56 dzieci). Najkrótszy pobyt trwał 14 dni i wynikał z możliwości powrotu rodziny do poprzedniego miejsca zamieszkania. Najdłużej w Ośrodku przebywała kobieta, która oczekiwała na wskazanie i remont lokalu z zasobów dzielnicy Targówek. Jej pobyt wydłużono do 20 miesięcy. W 6 przypadkach pobyt w OW był dłuższy niż 12 miesięcy. Decyzje wydawano z uwagi na oczekiwanie klientek na zakończenie prac remontowych w otrzymanych z zasobów dzielnic lokalach socjalnych oraz w związku z sytuacją epidemiczną w kraju i związanymi z nią trudnościami w procesie usamodzielniania. Średni okres pobytu w OW w 2021 roku wyniósł 8,74 miesięcy, natomiast w 2020 roku 10,58 miesięcy.

Tabela 11: Czas pobytu w Ośrodku Wsparcia

Czas pobytu	liczba kobiet	liczba dzieci
1-6 miesięcy	11	15
7-11 miesięcy	6	8
12 miesięcy	3	4
powyżej 12 miesięcy	7	9
Razem	27	36

W roku sprawozdawczym 7 kobiet z 10 dzieci po zakończeniu pobytu przeprowadziło się bezpośrednio do lokalu otrzymanego z zasobów m.st. Warszawy. W przypadku 3 kobiet z 3 dzieci skracano lub nie przedłużano pobytu z uwagi na łamanie zasad regulaminu. W większości przypadków kobiety nie realizowały kontraktu socjalnego, nie podejmowały aktywizacji na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej oraz nie przestrzegały zasad bezpieczeństwa epidemicznego. W jednej sytuacji pobyt nie został przedłużony z powodu niewyrażenia zgody przez cudzoziemkę na podjęcie działań w kierunku legalizacji pobytu na terenie Polski, co spowodowało utratę prawa do korzystania ze wsparcia systemu pomocy społecznej.

Ponadto Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej w ramach realizacji umowy zawartej z m.st. Warszawa dotyczącej organizacji miejsc schronienia dysponowało w 2021 roku 13 mieszkaniami treningowymi, o pobyt w których mogły ubiegać się mieszkanki Ośrodka Wsparcia. Do zamieszkania w lokalach tych w 2021 roku zakwalifikowano 5 kobiet z 9 dzieci.

W roku sprawozdawczym pracownik WCPR uczestniczył w 20 spotkaniach zespołu, w tym w 4 stacjonarnie. Celem spotkań było omówienie sytuacji kobiet i ustalenie planów pracy. Ponadto Centrum zorganizowało 2 spotkania z pracownikami socjalnymi Ośrodka Wsparcia, podczas których omawiano bieżące sprawy klientek.

II. PIECZA ZASTĘPCZA

1. Rodzinna piecza zastępcza

1) Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe

WCPR w roku 2021 kontynuowało realizację zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. WCPR prowadziło Rejestr osób pełniących funkcję opiekunów zastępczych, w tym między innymi dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w którym na 31.12.2021 roku wpisane było **948 osób** (677 pozycji).

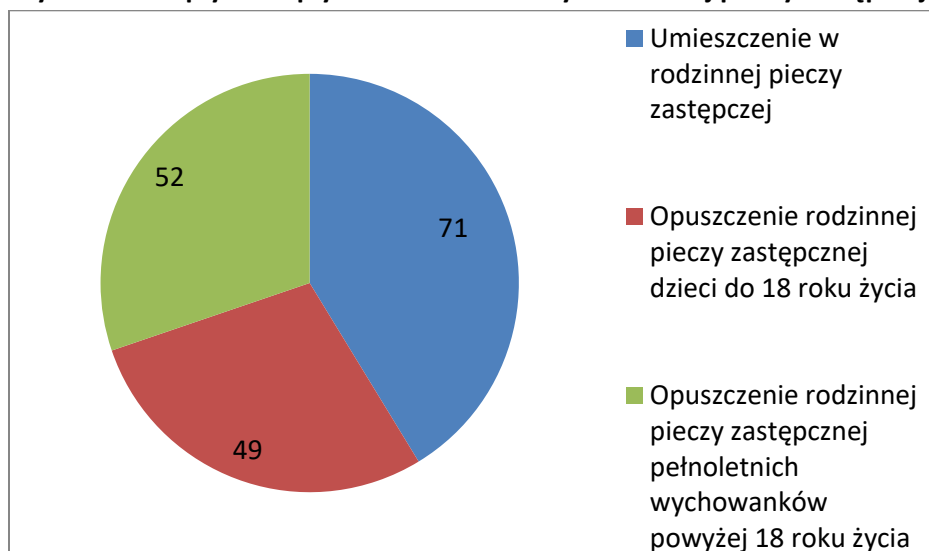
Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z rodzinami zastępczymi spokrewnionymi i niezawodowymi, w których na mocy postanowienia sądu zostały umieszczone dzieci.

Tabela 12: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2021 roku

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
spokrewnione	761	930
niezawodowe	288	348

W 2021 roku w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 71 dzieci (33 w spokrewnionych i 38 w niezawodowych rodzinach zastępczych). Rodziny zastępcze opuściło 49 dzieci do 18 roku życia (28 dzieci ze spokrewnionych rodzin zastępczych, 21 z niezawodowych rodzin zastępczych) oraz 52 pełnoletnich wychowanków powyżej 18 roku w tym 30 ze spokrewnionych rodzin zastępczych i 22 z niezawodowych rodzin zastępczych.

Wykres 14: Napływ i odpływ dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej

Na dzień 31.12.2021 roku w trzech Zespołach ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej było zatrudnionych 36 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 10 pracowników socjalnych organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z rodzinami zastępczymi oraz pozostają w kontakcie z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej.

Współpraca z rodzinami zastępczymi polega na wspomaganiu ich w wykonywaniu zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i utrzymaniu stałego kontaktu osobistego, telefonicznego, mailowego z instytucjami np. ośrodkami pomocy społecznej, placówkami edukacyjnymi

i innymi wspierającymi rodziny zastępcze oraz wspomaganiu pozostających pod ich opieką wychowanków. Koordynatorzy i pracownicy socjalni w 2021 roku spotkali się z rodzinami zastępczymi osobiście 4362 razy, a 13734 razy podejmowali z opiekunami rozmowy telefoniczne lub kontakt e-mailowy. W przypadku rodziny będącej w sytuacji kryzysowej lub potrzebującej intensywnego wsparcia, kontakt osobisty i telefoniczny był częstszy, pozwalający na rozwiązanie zaistniałych problemów.

Ponadto koordynatorzy spotkali się 1611 razy z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej pozostającymi po osiągnięciu pełnoletności w dotychczasowej rodzinie zastępczej za jej zgodą oraz tymi zamieszkującymi osobno i prowadzącymi odrębne gospodarstwo domowe. Pozostawali z nimi również w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym (4 4827 rozmów telefonicznych).

Szczególnie ważne dla współpracy z rodzinami zastępczymi było ustalenie powodu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, tak aby możliwe było podjęcie właściwych działań zaradczych i takie nimi pokierowanie, żeby możliwe było zoptymalizowanie zapewnianej dzieciom opieki. Po przyjęciu każdego dziecka do rodziny zastępczej WCPR występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji dotyczących dziecka. WCPR w przypadku zaistnienia przesłanek występowało do OPS o udzielenie rodzicom pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny. Łącznie w 2021 roku wysłano 175 pism dotyczących rozpoznania sytuacji rodziców.

Koordynatorzy i pracownicy socjalni w 2021 roku współpracowali w 67 przypadkach z asystentami rodzin oraz pracownikami socjalnymi wspierającymi rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z ośrodkiem pomocy społecznej jego pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W celu rozwiązywania problemów rodzin zastępczych, a także umieszczonych w nich dzieci koordynatorzy i pracownicy socjalni podejmowali współpracę z instytucjami, w szczególności ze szkołami - nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy. WCPR występowało do placówki edukacyjnej z prośbą o przesłanie pisemnej informacji na temat wychowanka, a także regularnie (m.in. dwa razy w roku zapraszał do udziału w posiedzeniu w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej). Łącznie zostało sporządzone i wysłane 971 próśb o opinie (głównie szkoły, w dalszej kolejności przedszkola, żłobki, Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT, placówki wsparcia dziennego). W 2021 roku koordynatorzy oraz pracownicy socjalni zorganizowali i uczestniczyli w 1670 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W sytuacjach, kiedy w jednej rodzinie przebywa więcej niż jedno dziecko i małoletni uczęszczają do różnych placówek edukacyjnych, pracownicy organizują oddzielne posiedzenia w sprawie oceny ich sytuacji.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje co najmniej raz na 6 miesięcy właściwy sąd o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka.

Koordynatorzy i pracownicy socjalni przygotowali w 2021 roku łącznie 1270 informacji wraz z oceną zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w sytuacji kiedy w rodzinie umieszczone jest więcej niż jedno dziecko, pracownicy sporządzali wspólną dla dzieci informację do sądu.

W ramach współpracy z sądami pracownicy na bieżąco monitorowali sytuację prawną małoletnich. Uczestniczyli w 55 posiedzeniach sądu w sprawach rodzin zastępczych oraz wychowanków.

W wyniku pracy koordynatorów oraz pracowników socjalnych, w sprawach rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz umieszczonych w nich dzieci, w 2021 roku Centrum występowało do sądu z wnioskiem o:

- rozwiązanie rodziny zastępczej - 17 razy,
- pozbawienie władzy rodzicielskiej - 22 razy,
- uregulowanie sytuacji prawnej dziecka - 26 razy,

- zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego - 4 razy,
- umieszczenie w trybie natychmiastowym w placówce opiekuńczo-wychowawczej - 11 razy,
- wszczęcie z urzędu sprawy na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich - 6 razy,
- rozstrzygnięcia w innych sprawach (m.in. informacja o zmianie adresu, o śmierci rodziny zastępczej, prośba o przesłanie postanowienia) - 48 razy.

Na dzień 31.12.2021 roku wszystkie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych miały sporządzone przez koordynatorów lub pracowników socjalnych i realizowane plany pomocy dziecku.

Koordynatorzy, pracownicy socjalni, podobnie jak w latach ubiegłych zgłaszali na bieżąco dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej. W ramach realizacji tego zadania koordynatorzy oraz pracownicy socjalni realizujący zadania w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym (WOA), Katolickim Ośrodkiem Adopcyjnym (KOA) i Ośrodkiem Adopcyjnym TPD (TPD) w Warszawie. WCPR prowadzi rejestr dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Koordynatorzy oraz pracownicy socjalni łącznie do wymienionych ośrodków zgłosili w 2021 roku 34 małoletnich będących wychowankami rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Sytuacja zgłoszonych do Ośrodka dzieci była omawiana podczas posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej z udziałem przedstawiciela ośrodka. Ostateczna decyzja dotycząca zakwalifikowania wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej do poszukiwania rodziny adopcyjnej była podejmowana przez Komisję Kwalifikacyjną Ośrodka, która w 27 przypadkach podjęła decyzję o niezakwalifikowaniu dziecka do adopcji, 7 zgłoszeń nie zostało do 31.12.2021 roku rozpatrzonych lub o decyzji Komisji nie zostało powiadomione Centrum. Na podstawie Zarządzenia Dyrektora WCPR na bieżąco dokonywana jest ocena rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka. W 2021 roku rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe zostały ocenione 244 razy. W związku z opinią, otrzymały oceny:

- pozytywne - 229 rodzin,
- pozytywne z zaleceniami - 9 rodzin,
- pozytywne warunkowe - 2 rodziny,
- negatywne - 4 rodziny

Pracownicy Centrum spotykali się z rodzinami, które otrzymały ocenę pozytywną z zaleceniami, pozytywną warunkową lub negatywną. Podczas spotkania w siedzibie WCPR z każdą z rodzin omówiono wypełnianie przez nią funkcji rodziny zastępczej, przedstawiono zalecenia i wskazówki do dalszej pracy. Główne trudności, które były zgłaszane przez rodziny zastępcze i zdiagnozowane przez koordynatorów i pracowników socjalnych to:

- trudności edukacyjne dzieci,
- problemy emocjonalne małoletnich wynikające z wcześniejszych doświadczeń z domu rodzinnego oraz wejścia w okres adolescencji,
- brak działań podejmowanych przez rodziców na rzecz powrotu małoletnich pod ich opiekę,
- problemy zdrowotne małoletnich wymagające specjalistycznego wsparcia,
- trudności lokalowe.

2) Zawodowa piecza zastępcza

W 2021 roku rodziny zastępcze zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka od stycznia 2021 do marca 2021 byli wspierani przez 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i 1 pracownika socjalnego, natomiast od kwietnia 2021 do grudnia 2021 przez 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Jeden z koordynatorów współpracował również z 5 placówkami rodzinnymi funkcjonującymi na terenie m.st. Warszawy. Działania koordynatorów realizujących zadania w zakresie zawodowej rodzinnej pieczy zastępczej (zrpz) ukierunkowane są przede wszystkim na doprowadzenie do szybkiej stabilizacji sytuacji prawnej małoletnich przebywających pod opieką rodzin zastępczych i w rodzinnych

domach dziecka. Obok działań na rzecz małoletnich wychowanków koordynatorzy wspierają same rodziny zastępcze zawodowe i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Tabela Nr 13 przedstawia informację o rodzinnych zawodowych formach pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych z uwzględnieniem liczby rodzin i liczby wychowanków.

Tabela 13: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2021 r.

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba wychowanków
Rodziny zastępcze zawodowe	19	67
Rodzinne domy dziecka	16	103
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	5	34

W 2021 roku z osobami sprawującymi zawodową rodzinną pieczę zastępczą odbyło się łącznie 1189 spotkań.

Obok wsparcia zawodowych opiekunów zastępczych koordynatorzy podejmowali działania mające na celu niezwłoczne objęcie dziecka adekwatnym do potrzeb wsparciem. Po przyjęciu każdego dziecka do pieczy zastępczej zawodowej, podobnie jak w przypadku umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, WCPR występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie istotnych informacji dotyczących dziecka oraz dotychczasowej współpracy jego rodziców z ośrodkiem. W dalszej kolejności WCPR występowało do ośrodków o udzielenie rodzicom dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny, a także na Policję z prośbą o przekazanie informacji o przeprowadzonych w miejscu zamieszkania rodziców interwencjach. W 2021 roku pracownicy Centrum wystąpili 296 razy do innych instytucji z zapytaniem o sytuację dziecka (głównie placówek edukacyjnych), jego rodziców oraz udzielenie im wsparcia (ośrodków pomocy społecznej).

Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 roku zorganizowali i uczestniczyli w 473 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (część z nich odbyła się ze względu na panującą epidemię w formie zdalnej lub hybrydowej), przekazali do sądu 387 informacji o całokształcie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej (część przygotowanych dla rodzeństw).

Koordynatorzy w 2021 roku współpracowali z 49 asystentami rodziny, a także 71 pracownikami socjalnymi z ośrodków pomocy społecznej oraz 8 innymi specjalistami wspierającymi rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z Ośrodkiem Pomocy Społecznej pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Przedstawiciele WCPR brali aktywny udział w 193 posiedzeniach sądu (osobiste wstawiennictwo/przygotowywanie pism) w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej. Ponadto w 4 przypadkach pełnili funkcję opiekuna prawnego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2021 roku WCPR wystąpiło do sądu w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej:

- 65 razy z wnioskiem o wszczęcie z urzędu sprawy o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej,
- 57 razy z wnioskiem o zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego,
- 41 razy w innych sprawach, m.in. przyspieszenia terminu sprawy, podtrzymania wniosku o wszczęcie z urzędu sprawy o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej, zmiany w zakresie wskazanej formy pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2021 r. wszystkie dzieci przebywające w zawodowej pieczy zastępczej podobnie jak dzieci przebywające pod opieką rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych miały sporządzone przez koordynatorów i realizowane plany pomocy dziecku.

W 2021 roku zostało ocenionych 15 rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, 7 z nich otrzymało ocenę pozytywną, 7 ocenę pozytywną z zaleceniami, 1 ocenę pozytywną warunkową. Żadna rodzina zastępcza zawodowa ani prowadzący rodzinny dom dziecka nie otrzymali oceny negatywnej. Z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka, którzy otrzymali oceny pozytywne z zaleceniami i ocenę pozytywną warunkową pracownicy Centrum omawiali ich wyniki oraz ustalali jakie działania niezbędne muszą podjąć w celu rozwoju kompetencji. Podczas rozmów zostały im również przedstawione zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

W 2021 roku została rozwiązana umowa z 1 zawodową rodziną zastępczą oraz 1 rodzinnym domem dziecka, jednocześnie WCPR rozpoczęło współpracę z 2 nowymi zawodowymi rodzinami zastępczymi oraz 2 rodzinnymi domami dziecka (dotychczas pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej).

Ze względu na epidemię SARS-CoV-2 obchody Dni Rodzicielstwa Zastępczego oraz tradycyjne spotkanie Mikołajkowe ponownie zmieniło w roku 2021 formułę. We wrześniu 2021 roku WCPR zorganizowało dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka imprezę plenerową o charakterze integracyjnym. W grudniu 2021 roku dbając o dzieci przebywające w zawodowej rodzinnej pieczy zastępczej oraz samych opiekunów WCPR zakupiło vouchery do kina.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Pracownicy Zespołu ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej realizują zadania związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowane przez nich działania to między innymi kwalifikowanie i kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zadania związane z interwencyjnym przewozem dzieci do pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej uczestniczą w spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka organizowanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, organizują i prowadzą zebrania z koordynatorami placówek. Ponadto udzielają pracownikom placówek wsparcia merytorycznego m.in. w zakresie prowadzenia dokumentacji.

1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Według stanu na 31 grudnia 2021 roku na terenie m.st. Warszawy funkcjonowały łącznie 54 placówki opiekuńczo-wychowawcze, zapewniające 625 miejsc: 4 placówki prowadzone były na zlecenie m.st. Warszawy przez zgromadzenia zakonne a 50 placówek funkcjonowało jako jednostki publiczne. Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze były obsługiwane przez 3 Zespoły do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, które zapewniają im wspólną obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną i prawną.

Tabela Nr 14 i Nr 15 obrazuje typy instytucjonalnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie m.st. Warszawy z wyszczególnieniem liczby miejsc. Przeciętna średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w m.st. Warszawie w 2021 roku wyniosła 9488 zł.

Tabela 14 Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc (stan na 31.12.2021r.)	Liczba wychowanków korzystających z miejsc (stan na 31.12.2021 r.)
1.	socjalizacyjnego	44	528	582
2.	interwencyjnego	3	42	45
3.	specjalistyczno-terapeutycznego	2	27	30
4.	rodzinnego	5	28	27
	Razem	54	625	684

Tabela 15: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych

Lp.	Zespoły	Liczba placówek	Liczba miejsc
1.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1	socjalizacyjnych - 10	120
		interwencyjnych - 2	28
		specjalistyczno-terapeutycznych - 2	27
		rodzinnych - 2	9
2.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2	socjalizacyjnych - 16	175
3.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3	socjalizacyjnych - 14	178
		interwencyjnych - 1	14
		rodzinnych - 3	19
4.	Placówki niepubliczne	socjalizacyjnych - 4	55

Pracownicy Centrum utrzymują stały kontakt z placówkami, monitorują ich bieżącą pracę i wspierają kadrę w rozwiązywaniu bieżących problemów. WCPR w 2021 roku zorganizowało 1 szkolenie dla pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych na temat: „Sposoby postępowania z wychowankami przejawiającymi zachowania agresywne i autoagresyjne”. Szkolenie zostało zorganizowane dla 4 grup i skorzystało z niego łącznie 80 pracowników placówek. Ponadto w ramach współpracy z Centrum Wpierania Rodzin „Rodzinna Warszawa”, zostały zorganizowane 4 szkolenia dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, tematem szkoleń było:

- Mowa ciała, emisja głosu, jak mówić, jak słuchać - udział wzięło 74 pracowników,
- Praca z dzieckiem z autyzmem/Zespołem Aspergera - udział wzięło 15 pracowników,
- Metody dialogu motywującego - praca z nastolatkiem sprawiającym trudności wychowawcze - udział wzięło 80 pracowników,
- Techniki relaksacji i koncentracji - udział wzięło 86 pracowników.

W 2021 roku Centrum zorganizowało w każdym Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych po 4 zebrania z wychowawcami pełniącymi funkcję koordynatorów placówek, uczestniczyli w nich również zastępcy dyrektorów Zespołów i kierownicy Działu specjalistów. Celem spotkań było omówienie spraw związanych ze współpracą Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i placówek, Zespołów oraz sytuacji związanej z epidemią COVID-19.

Dyrektor WCPR wraz z Zastępcą odbyła 4 spotkania z Dyrektorami Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych. Ponadto przeprowadzone zostały 2 spotkania z Dyrektorami niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podczas spotkań omówione zostały sprawy organizacyjne placówek oraz kwestie ważne z perspektywy pracy Dyrektorów i WCPR, w tym zasady współpracy z osobami wspierającymi pracę wychowawczą placówek, wsparcie osób usamodzielnianych z pieczy zastępczej oraz zasady wydatkowania świadczeń wychowawczych.

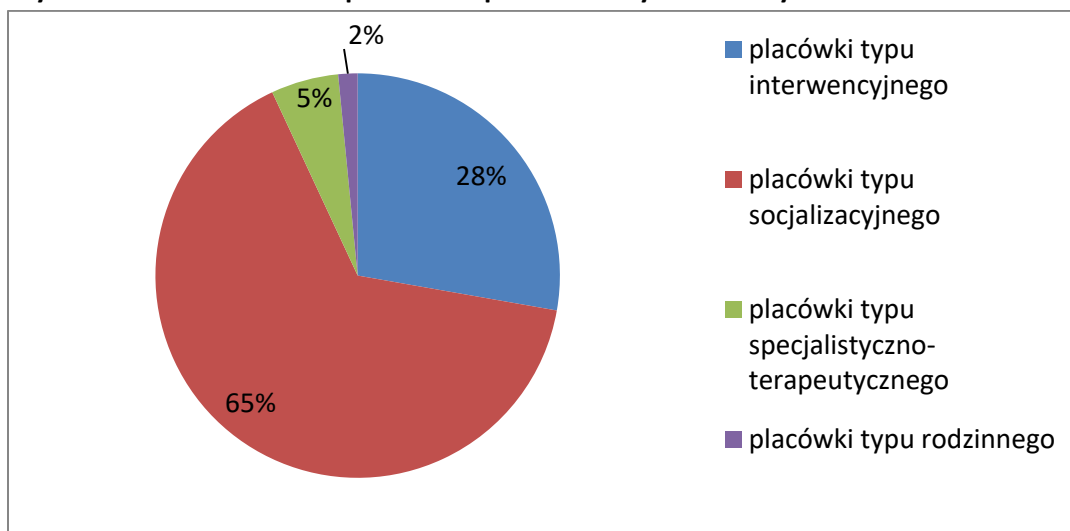
WCPR na prośbę Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy 38 razy potwierdzało informację o umieszczeniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w celu minimalizacji wypłacania świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych.

2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2021 roku w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego i rodzinnego) objętych opieką było łącznie 1022 wychowanków. W tym okresie przyjęto 376 małoletnich.

WCPR wydało 389 skierowań dla małoletnich przyjętych na podstawie postanowienia Sądu, w tym: do placówek typu interwencyjnego - 108, socjalizacyjnego - 254, specjalistyczno-terapeutycznego - 21 oraz rodzinnego - 6.

Wykres 15: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy

Powyższy wykres w ujęciu procentowym przedstawia wydane skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Największy odsetek skierowań jest do placówek typu socjalizacyjnego, których najwięcej funkcjonuje w m.st. Warszawie. Zbliżona jest liczba wydanych skierowań do placówek typu rodzinnego i specjalistyczno-terapeutycznego. 1/4 wszystkich skierowań stanowią skierowania wydane do 3 placówek typu interwencyjnego. Wysoki odsetek wynika ze specyfiki tych placówek, w których pobyt z założenia powinien być krótkotrwały.

Ponadto dla małoletnich przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych na wniosek: Policji, Straży Granicznej, szkół, ośrodków pomocy społecznej, rodzin zastępczych, rodziców oraz dzieci wydano 37 Zawiadomień o objęciu dziecka opieką. Z ogólnej liczby Zawiadomień 25 zostało wydanych dla dzieci pochodzących spoza terenu m.st. Warszawy. Zawiadomienia wydawane są w przypadku tzw. pobytów interwencyjnych trwających od kilku godzin do kilku dni.

W przypadkach konieczności skierowania do placówek dzieci pomimo przekroczonego limitu miejsc, po uzyskaniu zgody dyrektora jednostki, WCPR przygotowało dla Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy 42 projekty wniosków (dotyczących 62 dzieci) o uzyskanie zezwolenia Wojewody na umieszczenie kolejnego dziecka powyżej dopuszczalnej liczby dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Natomiast w sytuacji braku przesłanek do takiego wystąpienia przygotowało 37 projektów wyjaśnień (dotyczących 72 dzieci).

W przypadku każdego dziecka skierowanego do placówki opiekuńczo-wychowawczej Centrum występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji oraz dokumentów dotyczących dziecka.

W przypadku dzieci, które wymagały specjalistycznej opieki i były w okresie oczekiwania na przysposobienie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwróciło się z prośbą do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej o wydanie skierowania do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Otwocku. W 2021 roku w IOP zostało przyjętych 12 dzieci pochodzących z m.st. Warszawy.

3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce

Pracownicy Centrum brali udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce. Podczas posiedzeń tych zespołów omawiana była sytuacja poszczególnych wychowanków oraz ustalane były dalsze kierunki pracy z dzieckiem oraz jego rodziną. W 2021 roku odbyło się 296 spotkań zespołów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ze względu na epidemię COVID-19 część spotkań została zorganizowana w formie on-line, a część osobiście z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Ponadto pracownik Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w okresie sprawozdawczym uczestniczył w 4 posiedzeniach w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku, w którym przebywają dzieci z terenu m.st. Warszawy oraz w 4 posiedzeniach Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Kraszewo-Czubakach.

4) Interwencyjny przewóz dzieci do pieczy zastępczej

Pracownicy WCPR w przypadku podjęcia decyzji o konieczności interwencyjnego przewozu dziecka wskazywali formę pieczy zastępczej i miejsce planowanego objęcia dzieci opieką oraz ustalali z osobą przeprowadzającą interwencję datę i godzinę odebrania dziecka.

W 2021 roku pracownicy WCPR uczestniczyli w 90 interwencjach, w wyniku których przewieziono 91 dzieci, w tym rodzeństwa do wskazanych form instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Nie każda interwencja kończyła się przewiezieniem dzieci do wskazanej formy pieczy.

5) Usamodzielniani wychowankowie

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku realizowało zadania wspierania procesu usamodzielnienia oraz finansowania pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej.

Do podstawowych obowiązków pracowników realizujących zadania wspierania wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w usamodzielnieniu jest realizacja Indywidualnego Programu Usamodzielnienia (IPU), pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz merytoryczna w zakresie rozwoju kompetencji społecznych. Pracownicy WCPR wspierali merytorycznie pracę pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Warszawie oraz pracowników niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie związanym z procesem usamodzielniania wychowanków, m.in. rozeznawali potrzeby i problemy placówek dotyczące tej grupy młodzieży.

Pracownicy WCPR współpracowali z 311 usamodzielnianymi wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych. W ramach współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w 2021 roku pracownicy WCPR wspierający usamodzielnianych wychowanków z tej formy pieczy zastępczej uczestniczyli w 28 spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz spotkaniach z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej nadal przebywającymi w placówkach.

Dyrektor WCPR w 2021 roku zaakceptowała 192 kandydatów na opiekunów usamodzielnienia wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 95 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU) sporządzonych przez wychowanków tych placówek.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej sporządzano wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem placówki opiekuńczo-wychowawczej weryfikację IPU. W 2021 roku dokonano 268 zmian w IPU.

Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2021 roku 46 ocen końcowych procesu usamodzielnienia.

W ramach realizacji tego zadania WCPR współpracowało z 48 pełnoletnimi wychowankami, którzy opuścili placówki z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Byli to wychowankowie:

- młodzieżowych ośrodków wychowawczych - 37 osób,
- zakładów poprawczych - 8 osób,
- młodzieżowych ośrodków socjoterapii - 3 osoby.

Dyrektor WCPR w 2021 roku zaakceptowała 53 kandydatów na opiekunów usamodzielnienia wychowanków przebywających w placówkach z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz 54 IPU sporządzonych przez wychowanków tych placówek. WCPR wspomagało prawidłowy przebieg realizacji IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2021 roku 43 oceny końcowe procesu usamodzielnienia wychowanków usamodzielniających się w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.

W bieżącej pracy pracownicy przeprowadzili 251 spotkań w miejscu zamieszkania wychowanka i 1462 na terenie WCPR. Centrum prowadziło też postępowania administracyjne w sprawach z zakresu usamodzielniania wychowanków placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. W wyniku tego postępowania osoby usamodzielniane zostały objęte następującymi formami pomocy:

- 19 osób otrzymało pomoc na kontynuowanie nauki,
- 3 osoby otrzymały pomoc na usamodzielnienie,
- 10 osób otrzymało pomoc na zagospodarowanie.

Ponadto WCPR udzielało pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych m.in. poprzez użyczenie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. W 2021 roku z pobytu w 20 mieszkaniach dla usamodzielnianych wychowanków skorzystało 60 osób usamodzielnianych. Pracownicy WCPR odbyli 243 wizyty w mieszkaniach dla usamodzielnianych.

W 2021 roku WCPR pozostawało w stałym kontakcie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi programy na rzecz usamodzielnianych wychowanków takich jak: Fundacja po DRUGIE, Fundacja Szczęśliwej Drogi, Fundacja Atalaya, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Fundacja Dobrych Praktyk, Fundacja Robinson Crusoe, Punkty Informacyjno-Konsultacyjne.

Dodatkowo w 2021 roku pracownicy Centrum podjęli współpracę z Fundacją Veolia, dzięki której został udekorowany i dostosowany do potrzeb usamodzielniającej się młodzieży jeden z użyczanych lokali.

Pracownicy WCPR informowali wychowanków w 2021 roku o możliwość skorzystania z propozycji organizacji pozarządowych działających na rzecz osób usamodzielniających się, projektu Mazowieckiej Grupy Szkoleniowo-Doradczej - dedykowanego usamodzielnianym wychowankom w zakresie wchodzenia na rynek pracy oraz w zakresie przeciwdziałania marginalizacji społecznych oraz projektu „SamoDZIELNI” Fundacji Polskiego Funduszu Rozwoju - dedykowanego usamodzielnianym wychowankom w zakresie wchodzenia na rynek pracy.

Z oferty Punktu Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS skorzystało 62 wychowanków usamodzielniających się z instytucjonalnej pieczy zastępczej.

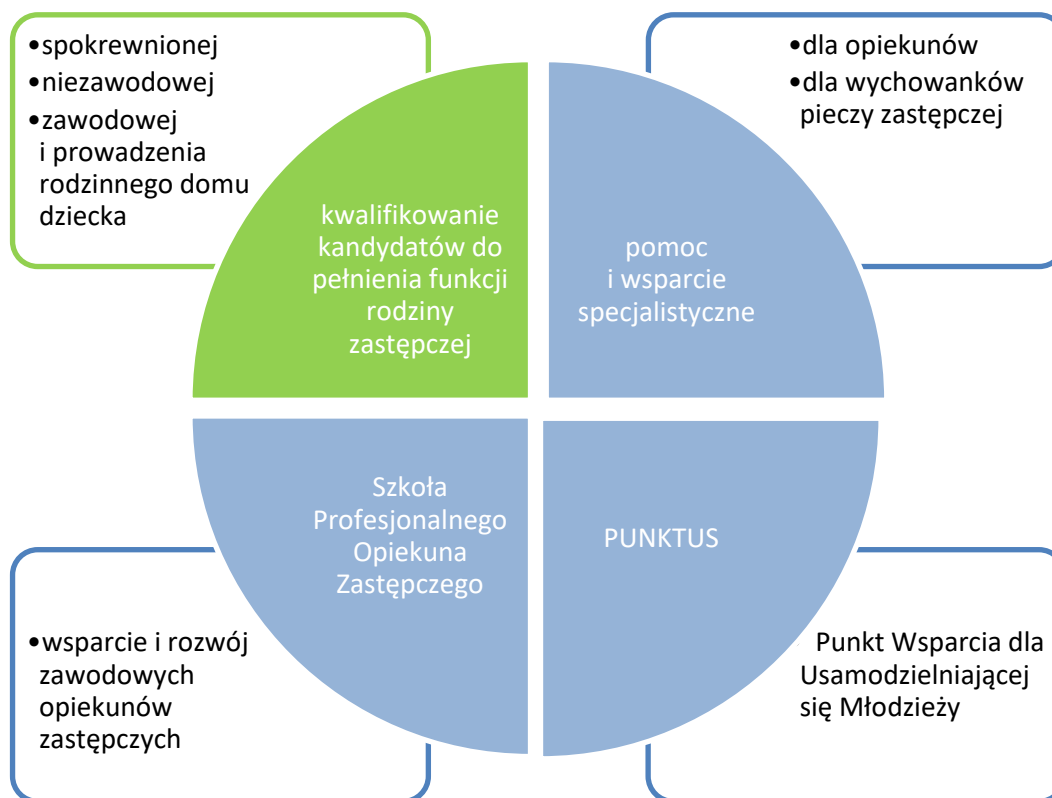
Dodatkowo w 2021 roku pracownicy WCPR przeprowadzili na zlecenie innych powiatów 19 wywiadów środowiskowych oraz dokonali 32 ocen etapowych procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego

Zadania organizowania rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego realizuje zespół profesjonalistów przy ścisłej współpracy z pracownikami pionu pieczy zastępczej WCPR. Jego celem jest:

- 1) Prowadzenie procesów kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 2) Udzielania wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Wykres 16: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej

W 2021 roku dwóch pedagogów prowadziło procesy kwalifikacyjne kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, natomiast jeden psycholog i dwóch pedagogów (okresowo jeden) organizowało i czynnie uczestniczyło w procesach kwalifikacyjnych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Sześciu (okresowo pięciu) psychologów przeprowadzało badania kandydatów i osób pełniących funkcję niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia tej funkcji. Pięciu psychologów diagnozowało dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej i na tej podstawie sporządzało diagnozę psychofizyczną badanego dziecka. Trzech terapeutów prowadziło terapię wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i psychoedukację opiekunów zastępczych (1 osoba dzieliła etat z działaniami na rzecz pełnoletnich wychowanków w PUNKTUS-ie). Starszy terapeuta, terapeutka, dwóch psychologów i dwóch pracowników socjalnych realizowało zadania w Punkcie Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS. Zastępca kierownika Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń koordynowała działania Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego.

1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Wykres 17: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnienia im badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zgodnie z wymogami ustawy procedury kwalifikacyjne kandydatów do poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej są zróżnicowane i wynikają z potrzeb i przepisów prawa.

a) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej

WCPR kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, mimo że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie przewiduje tak rozbudowanej formy przygotowania kandydatów. Biorąc jednak pod uwagę potrzeby kandydatów oraz możliwości wyposażenia każdego z nich w podstawową wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka, jego potrzeb, nawiązywania więzi, kwestii wychowawczych, komunikacji i uregulowań prawnych związanych z pieczą zastępczą, WCPR podjęło decyzję o przygotowaniu kandydatów w formule procesu kwalifikacyjnego.

Proces kwalifikacyjny obejmuje:

- analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej na podstawie złożonych przez kandydatów dokumentów i wywiadu przeprowadzonego w miejscu ich zamieszkania,
- badanie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej,
- udział w szkoleniu, którego zakres uwzględnia potrzeby rodziny i dziecka.

W 2021 roku w procesie kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej:

- przystąpiło do procesu - 125 osób (63 środowiska),
- Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do szkolenia - 108 osób (69 środowisk),
- Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do szkolenia - 12 osób (8 środowisk),
- ukończyło szkolenie - 108 osób (69 środowisk),
- otrzymało pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - 106 osób (67 środowisk),
- nie zostały pozytywnie zaopiniowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - 2 osoby (2 środowiska),
- otrzymało negatywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - 12 osób (8 środowisk),

- osoby szkolące przeprowadziły 77 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
 - psycholodzy sporządzili 128 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobą badaną,
 - odbyło się 26 posiedzeń Komisji Kwalifikujących, z których sporządzono 152 protokoły.
- W 2021 roku odbyło się 8 edycji szkoleniowych. Ze względu na pandemię i związane z tym ograniczenia pracownicy WCPR dostosowali szkolenia do możliwości organizacyjnych.

b) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

W okresie od 01.01.2021 do 31.12.2021 roku zgodnie z podziałem kompetencji kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej niespokrewnieni i niespowinowaceni z dzieckiem zgłaszali się do WCPR i byli szkoleni według autorskiego Programu „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom” zatwierdzonego przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, natomiast do Ośrodka Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom zgłaszali się kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej spokrewnieni lub spowinowaceni z dzieckiem, którzy byli szkoleni według Programu PRIDE. Jednocześnie WCPR prowadziło proces kwalifikacji zarówno dla kandydatów zgłaszających się do WCPR jak i do Ośrodka PORT. W 2021 roku odbyło się 6 cykli szkoleniowych, w tym 2 prowadzone przez WCPR i 4 przez Ośrodek PORT (pierwszy cykl szkoleniowy realizowany w Ośrodku PORT dotyczył kandydatów zrekrutowanych w 2020 roku, z uwagi na zaostrożenie pandemii SARS-CoV-2 realizacja szkolenia została przeniesiona na początek 2021 roku

W 2021 roku w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej:

- przystąpiło do procesu kwalifikacji - 86 osób (54 środowiska),
- Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do udziału w szkoleniu - 57 osób (38 środowisk),
- Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do udziału w szkoleniu - 11 osób (7 środowisk),
- ukończyły szkolenie - 74 osoby tj. 41 osób zostało przeszkolonych przez Ośrodek PORT i 33 przez WCPR (w tym 9 osób kończyło szkolenie rozpoczęte w 2020 roku),
- otrzymało Zaświadczenia Kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej - 67 osób (47 środowisk),
- pracownicy WCPR przeprowadzili 38 a pracownicy Ośrodka PORT 20 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
- psycholodzy sporządzili 64 opinie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyło się 47 posiedzeń Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 173 protokoły.

c) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

WCPR w 2021 roku pozyskało 5 osób (3 środowiska rodzinne) wyrażających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Przeprowadzono proces kwalifikacji tych osób, w tym szkolenie według Programu WCPR „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom”. Wszyscy kandydaci ukończyli szkolenie i otrzymali Zaświadczenia Kwalifikacyjne.

W 2021 roku w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej:

- Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do udziału w szkoleniu - 5 osób (3 środowiska),
- ukończyło szkolenie - 5 osób (3 środowiska),
- otrzymało Zaświadczenia Kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/prowadzenia rodzinnego domu dziecka - 5 osób (3 środowiska),

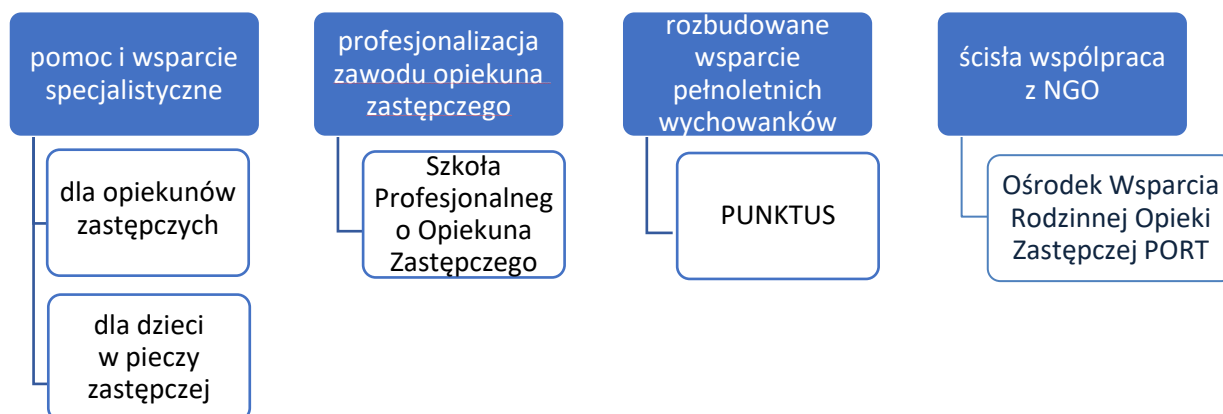
- osoba prowadząca proces kwalifikacji przeprowadziła 1 wywiad w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7, w dwóch środowiskach Komisja kwalifikująca oceniała ww. sytuację na podstawie wywiadów przeprowadzonych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- psycholodzy sporządzili 5 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyło się 6 posiedzeń Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 6 protokołów.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w m.st. Warszawie na lata 2019-2021

W Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w m. st. Warszawie na lata 2019-2021 przyjętym przez Radę m.st. Warszawy jednym z celów był rozwój, w tym profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej. Jego głównym zadaniem było przygotowanie i wdrożenie strategii komunikacji mającej na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Podmiotem odpowiedzialnym za to zadanie zostało wyznaczone Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy przy współpracy z WCPR i Biurem Marketingu Miasta. Niezależnie pracownicy WCPR w 2021 roku przeprowadzali rozmowy ze zgłaszającymi się do Centrum kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Wśród zainteresowanych były osoby nie tylko mieszkające w Warszawie ale również z terenu innych powiatów. Część tych osób przystąpiła do procesu kwalifikacyjnego. W wyniku tych działań w 2021 roku WCPR podpisało umowy z dwiema rodzinami dotyczące pełnienia przez nie funkcji rodziny zastępczej zawodowej i z jedną rodziną w zakresie prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Jedna rodzina złożyła wniosek o zawarcie umowy dotyczącej pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej w grudniu 2021 roku, której podpisanie zaplanowane zostało na styczeń 2022 roku.

2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej

Wykres 18: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom

a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne:

wsparcie dla opiekunów zastępczych:

- prowadzenie przez pracowników WCPR dwóch Grup Wsparcia dla rodzin zastępczych, spotkania na początku roku odbywały się cyklicznie - raz w miesiącu, jedna w godzinach przedpołudniowych, druga popołudniowych (zgodnie z potrzebami uczestników), w związku ze stanem epidemii COVID-19 w przypadku jednej grupy okresowo spotkania w kontakcie bezpośrednim były zawieszane, w jednej z grup część uczestników wyraziła gotowość spotkań w trybie online i ta Grupa Wsparcia była kontynuowana dla osób chętnych, w drugiej grupie z racji wieku i trudności z dostępem i obsługą urządzeń komputerowych rodziny zastępcze nie deklarowały chęci spotkań online, uczestnicy pozostawali w regularnym kontakcie telefonicznym z osobami prowadzącymi grupę

- i w ten sposób uzyskiwali potrzebne wsparcie, w ciągu roku odbyło się 18 spotkań Grupy Wsparcia, w których z różną częstotliwością uczestniczyło 14 osób,
- omawianie przez psychologa wniosków i zaleceń z badań dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka (przeprowadzanych co 2 lata - łącznie 118 opinii), przeprowadzono 118 spotkań z opiekunami zastępczymi,
 - superwizja dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka, odbyło się 10 spotkań superwizyjnych, z tej formy wsparcia skorzystało 10 osób.

wsparcie dla dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- psycholog - sporządzanie diagnozy psychofizycznej dzieci, które kończą się wydaniem zaleceń do dalszej pracy opiekunów i pracowników placówek edukacyjnych, sporządzono 355 diagnoz, w tym 183 dla dzieci umieszczonych w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 67 dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych, 105 dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka (badania dzieci odbywały się w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego),
- terapeuta - terapia indywidualna dzieci i młodzieży, prowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych dla wychowanków, indywidualnym wsparciem terapeutycznym objęto 78 dzieci, w tym 49 z rodzin zastępczych spokrewnionych, 25 z rodzin zastępczych niezawodowych, 4 z rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka, terapeuci prowadzący terapię dla dzieci udzielali również wsparcia opiekunom zastępczym w formie konsultacji i porad, z których skorzystało 78 rodzin zastępczych, w tym 50 rodzin zastępczych spokrewnionych, 24 rodziny zastępcze niezawodowe, 4 rodziny zastępcze zawodowe, wsparciem grupowym zostało objętych 40 dzieci, w tym w grupie terapeutycznej 10 dzieci, w grupie wsparcia 17 dzieci, w warsztatach psychoedukacyjnych 13 dzieci (spotkania były prowadzone w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz w trybie online),
- terapeuta SI - prowadzenie oceny rozwoju procesów integracji sensorycznej u dzieci w pieczy zastępczej, konsultacje z instruktą dla opiekunów zastępczych z zakresu trudności w funkcjonowaniu dziecka i wydawanie zaleceń z propozycjami ćwiczeń do pracy z dzieckiem w domu, z terapii skorzystało 16 dzieci (7 z rodzin zastępczych spokrewnionych oraz 9 z rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka),
- konsultacje z instruktą - udzielono 34 porad 15 rodzinom zastępczym,
- neurolog - konsultacje neurologiczne, w ramach umowy o świadczenie usług były dostępne również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem zostało objętych 51 dzieci, odbyło się 51 konsultacji (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego),
- fizjoterapeuta - zajęcia fizjoterapeutyczne, instruktaże pielęgnacyjne dla opiekunów dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej prowadzone w miejscu ich zamieszkania (umowa o świadczenie usług), wsparciem fizjoterapeuty zostało objętych 34 dzieci (diagnoza i fizjoterapia), łącznie odbyło się 367 zajęć i instruktaży pielęgnacyjnych (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego),
- lekarz psychiatra - konsultacje psychiatryczne, w ramach umowy o świadczenie usług były dostępne również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem zostało objętych 158 dzieci, odbyło się 321 konsultacji (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz w trybie online),
- logopeda - diagnoza i terapia logopedyczna prowadzona w miejscu zamieszkania dzieci (umowa o świadczenie usług), w terapii uczestniczyło 29 wychowanków, odbyły się 182 zajęcia (w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem reżimu sanitarnego).

b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego:

W październiku 2019 roku zgodnie z zapisami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w m. st. Warszawie na lata 2019-2021 przyjętego przez Radę m. st. Warszawy WCPR uruchomiło Szkołę Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego (SPOZ). Ideą Szkoły jest profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego oraz rozbudowanie ścieżki awansu zawodowego. Z uwagi na powyższe w ramach Szkoły pracownicy WCPR w 2021 r. wypracowali zasady rozwoju zawodowego osób pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka na rzecz m.st. Warszawy.

W 2021 roku w ramach Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego prowadzona była superwizja dla rodzin zastępczych zawodowych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka. Spotkania odbywały się cyklicznie, raz w miesiącu (poza wakacjami), łącznie było ich 10. Z tej formy wsparcia skorzystało 10 zawodowych opiekunów zastępczych.

Ponadto w ramach Szkoły pracownicy WCPR utworzyli i prowadzili profil na Portalu Społecznościowym Facebook pod nazwą Szkoła Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego WCPR@warszawapieczka, którego celem jest profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego, zwiększenie dostępności wiedzy na ten temat oraz funkcjonowania systemu pieczy zastępczej, jak również stworzenie przestrzeni do pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków:

W strukturze WCPR w lokalu przy ul. 11 Listopada 15B działa Punkt Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS.

W 2021 roku do głównych zadań PUNKTUS należało m.in:

- udzielanie pomocy wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- zapewnianie wychowankom pieczy zastępczej pomocy prawnej, psychiatrycznej i psychologicznej.

W 2021 roku usamodzielnieni wychowankowie skorzystali w PUNKTUS ze wsparcia:

- psychologa: 661 konsultacji (301 online),
- terapeutów: 1260 konsultacji (488 online),
- pracownika socjalnego: 538 konsultacji (73 online, 385 w środowisku, 111 - w biurze),
- lekarza psychiatry: 217 konsultacji (52 online),
- doradcę zawodowego: 293 konsultacje (140 online),
- radcy prawnego: 114 konsultacji (110 online),
- grupy wsparcia: 20 zajęć (wszystkie w trybie bezpośrednim),
- przedstawicieli NGO: 183 konsultacje (94 online),
- zajęcia grupowe NGO: 3 zajęcia (wszystkie w trybie bezpośrednim).

d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką z Ośrodkiem Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom, który prowadził:

- konsultacje indywidualne dla opiekunów zastępczych, w tym o charakterze terapeutycznym: 1951 godzin,
- grupy wsparcia dla opiekunów zastępczych: 68 godzin,
- specjalistyczne spotkania grupowe dla dzieci: 64 godziny,
- usługi wolontariackie w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka: 591 godzin,
- liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem: 137,
- liczba dzieci w pieczy zastępczej objętych wsparciem: 126.

W 2021 roku wszystkie cele i zadania Centrum, pomimo ograniczeń związanych z pandemią były realizowane, niektóre w inny sposób lub w mniejszym zakresie z uwagi na wymogi bezpieczeństwa sanitarnego.

Procesy kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka były prowadzone zgodnie z założeniami. Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej odbyło się w formie bezpośredniej, szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej przeprowadzane były w większości również w trybie bezpośrednim (z uwagi na zaostrzenie pandemii 4 sesje z 24 odbyły się w formie online). W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej 2 edycje szkoleniowe odbyły się w bezpośrednim kontakcie grupowym a 6 edycji w tzw. trybie mieszanym (indywidualne spotkania bezpośrednio i online).

Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej dostosowywano do ich potrzeb, uwzględniając wymogi związane z pandemią. Większość zadań była realizowana zgodnie z założeniami, w bezpośrednim kontakcie z klientem.

Jednocześnie rozszerzono ofertę wsparcia specjalistycznego dla opiekunów zastępczych. Pracownicy DWSS opracowali broszurę psychoedukacyjną dla rodzin zastępczych „Witaj w Naszej Rodzinie. Poradnik dla Opiekunów Zastępczych” w celu wyposażenia opiekunów w zbiór informacji dotyczących m. in. budowania relacji z dzieckiem od początku „wspólnej drogi”.

III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w oparciu o następujące akty wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

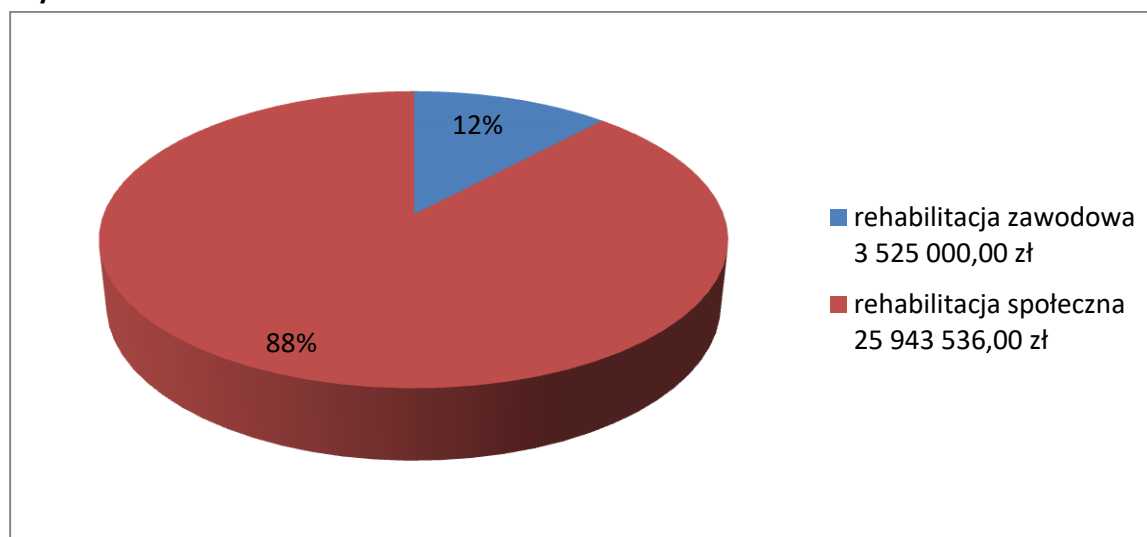
Środki finansowe na powyższe zadania przyznawane są według algorytmu przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2021 roku m.st. Warszawa otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na realizację zadań wynikających z ustawy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej łącznie kwotę 29 468 536 zł.

Projekty uchwał dotyczących podziału środków PFRON na realizację zadań każdorazowo były opiniowane przez Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych a następnie przyjęte przez Radę m.st. Warszawy.

W 2021 roku pierwotna uchwała dotycząca podziału środków PFRON na realizację zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Uchwała Nr XLVI/1438/2021 z 18 marca 2021 r.) zmieniana była tylko raz uchwałą Nr LIV/1681/2021 z 9 września 2021 roku.

Wykres 19: Podział środków PFRON w 2021 roku

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej od 2008 roku realizuje Urząd Pracy m.st. Warszawy, Centrum jest jedynie realizatorem płatności w tym zakresie oraz przygotowuje zbiorcze sprawozdania do PFRON. W roku 2021 początkowo Urząd Pracy otrzymał na realizację swoich zadań kwotę 3 400 000 zł a następnie w sierpniu 2021 roku zgłosił potrzebę otrzymania dodatkowych środków finansowych. Po przeanalizowaniu realnego zapotrzebowania i możliwości wypłaty środków przeznaczonych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej (z uwagi na stan pandemii kolejny rok wystąpiły trudności z wykorzystaniem środków

zaplanowanych przede wszystkim na dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów), zwiększono o 125 000 zł środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej.

1. Rehabilitacji społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez udzielanie wsparcia w formie:

- dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowania kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Wykres 20: Podział środków PFRON na poszczególne zadania

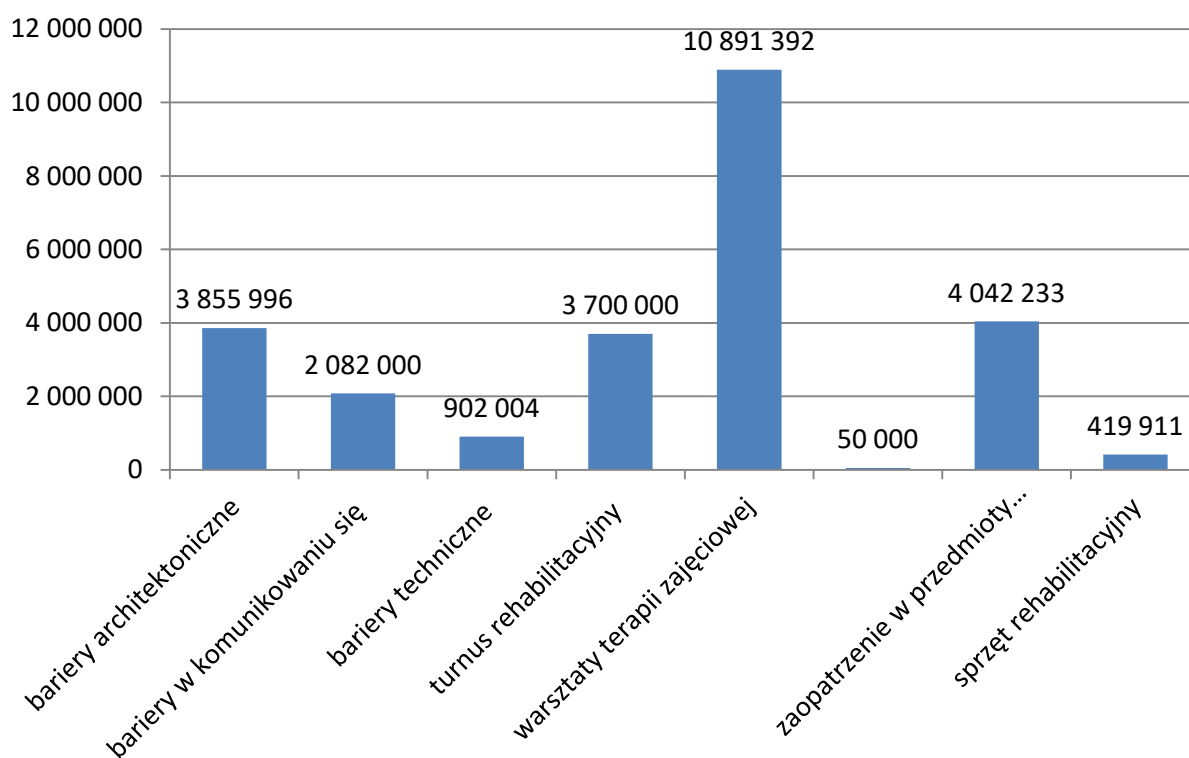

Tabela 16: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach

Nazwa zadania	Przyznany limit	Wyplacone środki
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych	3 855 996 zł	3 794 967 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych	902 004 zł	899 373 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się	2 082 000 zł	2 076 048 zł
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	3 700 000 zł	3 310 426 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	419 911 zł	419 911 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	4 042 233 zł	4 042 056 zł
Dofinansowanie do działalności warsztatów terapii zajęciowej	10 891 392 zł	10 891 392 zł
Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego oraz kosztów utrzymania psa asystującego	50 000 zł	39 998 zł

1) dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

W 2021 roku w tym zadaniu 2 761 osób niepełnosprawnych ubiegało się o uzyskanie dofinansowania (w tym 912 opiekunów).

Dla porównania: w 2020 roku było to 3 656 osób niepełnosprawnych, w 2019 roku - 4 391 osób. W roku sprawozdawczym dofinansowanie przyznano 2 689 osobom (wraz z opiekunami), ale finalnie dofinansowanie wypłacono 2 365 osobom w łącznej kwocie 3 310 426 zł, w tym 401 dzieciom i młodzieży w wieku 16-24 lata uczącej się lub studiującej (na kwotę 647 271 zł).

Rok 2021 to kolejny trudny rok z uwagi na wprowadzony na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w marcu 2020 r. i nadal obowiązujący stan pandemii. Ograniczenia organizacyjne wynikające z tego faktu utrudniały a wielu uniemożliwiały wykorzystanie tego dofinansowania (np. długotrwałe zawieszenie działalności placówek realizujących turnusy rehabilitacyjne, perturbacje związane z procedurami dotyczącymi obowiązkowych testów w kierunku SARS-CoV-2 przed przyjazdem do ośrodka). Podkreślić należy, że środki finansowe w tym zadaniu zostały w całości limitu rozdysponowane pomiędzy osoby niepełnosprawne, włącznie ze środkami, które były oddawane przez samych zainteresowanych (brak zgody lekarza na uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym lub samodzielna decyzja osoby niepełnosprawnej obawiającej się o swoje zdrowie i bezpieczeństwo, brak osoby chętnej na pełnienie roli opiekuna podczas turnusu przy jednoczesnej konieczności obecności takiej osoby). Wszystko to spowodowało, że pomimo realnego zapotrzebowania i pracy wykonanej przez pracowników Centrum, nie wykorzystano kwoty 385 574 zł i oddano ją do PFRON.

2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2021 roku z 101 osobami niepełnosprawnymi zawarto umowę o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 444 948 zł. Dofinansowanie wypłacono 97 osobom na kwotę 419 911 złotych. Z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze skorzystało 1437 osób na kwotę 4 042 056 zł (przy 1893 złożonych wnioskach).

3) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W ramach zadania Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w roku 2021 239 beneficjentom wypłacono kwotę 3 794 967 zł. To zadanie nawet w normalnych okolicznościach jest obarczone dużym ryzykiem. Jego realizacja jest rozłożona w czasie i zależna od wielu czynników zewnętrznych np. niezbędne jest uzyskanie zgód od właściciela budynku, w którym będzie prowadzona inwestycja, konieczne jest posiadanie wkładu własnego, duże trudności wiążą się też ze znalezieniem

wykonawcy robót. W 2021 roku, podobnie jak w 2020 roku realizacja dodatkowo była utrudniona z uwagi na pandemię. Wielu wnioskodawców poprosiło o odłożenie w czasie realizacji wniosku i zawarcie umowy z uwagi na stan zdrowia - po przejściu covid obawiając się kontaktu z osobami obcymi (wykonawcy robót). Wielu wnioskodawców miało trudności ze zgromadzeniem środków własnych, ponieważ znacząco wzrosły ceny materiałów i koszt usług. Często zdarzały się sytuacje, gdy umowa zawarta na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych była wielokrotnie aneksowana w zakresie terminu zakończenia prac, by ostatecznie nie być zrealizowaną. W efekcie 61 029 zł nie zostało wydatkowane a z uwagi na zbliżający się koniec roku budżetowego nie było już możliwości zawarcia umów z kolejnymi wnioskodawcami.

Z dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się skorzystały 842 osoby na kwotę 2 076 048 zł. Należy podkreślić, że wzorem roku 2020 z uwagi na możliwość wprowadzenia w szkołach nauki zdalnej priorytetowo traktowano wnioski dzieci i młodzieży uczącej się.

Z dofinansowania do likwidacji barier technicznych skorzystały 404 osoby na łączną kwotę 899 373 zł. W 2021 roku przyznano 15 dofinansowań do usługi tłumacza języka migowego i kosztów utrzymania psa asystującego na kwotę 48 454 zł. Ostatecznie wypłacono 13 dofinansowań na kwotę 39 998 zł, w tym: 10 wniosków dotyczyło usługi tłumacza języka migowego, 3 wnioski dofinansowania do kosztów utrzymania psa asystującego.

4) dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się jeden raz w roku osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu. Wniosek o dofinansowanie ze środków Funduszu składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań.

W listopadzie 2020 roku do WCPR wpłynęły 2 wnioski o dofinansowanie z tego tytułu. W obu przypadkach odmówiono udzielenia dofinansowania.

5) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O przyznanie dofinansowania w tym zadaniu mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku. W 2021 roku do Centrum nie wpłynęły wnioski o przyznanie dofinansowania w ramach tego zadania.

6) Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W 2021 roku w Warszawie, podobnie jak w latach ubiegłych, działało 15 warsztatów terapii zajęciowej, z ich oferty skorzystały 502 osoby. Najmniejszy WTZ oferował miejsca dla 20 uczestników, największy dla 60 uczestników.

Na sfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2021 roku Centrum wydatkowało kwotę 10 891 392 zł, co stanowiło 41,99% budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonego na rehabilitację społeczną.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków m. st. Warszawa. Koszty działania WTZ z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniosły 12 300 321 zł, w tym 198 774 zł (1,62%) to koszty własne poniesione przez podmioty prowadzące WTZ. Środki publiczne zostały wykorzystane w 99,85%.

Na mocy ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w związku z ogłoszonym stanem epidemii, działalność placówek pobytu dziennego, w tym warsztatów terapii zajęciowej, została zawieszona przez Wojewodę Mazowieckiego w okresie od 1 stycznia do 19 lutego. W tym czasie w placówkach prowadzone były zajęcia w formie zdalnej oraz pracownicy WTZ bezpośrednio zaangażowani w proces terapeutyczny utrzymywali stały kontakt telefoniczny z podopiecznymi placówek służąc pomocą, zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczestników WTZ. Po 19 lutego warsztaty terapii zajęciowej wróciły do zajęć stacjonarnych stosując się do rekomendacji wydanych przez Ministerstwo Zdrowia wraz z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, a także Państwową Inspekcją Sanitarną w sprawie funkcjonowania placówek. Rekomendacje dotyczyły procedur prowadzenia zajęć stacjonarnych w określonym reżimie sanitarnym i z zachowaniem określonych ograniczeń. Jednostki prowadzące WTZ wprowadziły procedury stosowania szczególnych zasad związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się SARS- Cov-2, takich jak: zachowywanie dystansu społecznego, wzmożona higiena osobista i sanitarna, ograniczenie zajęć w pracowniach gospodarstwa domowego/kulinarnych, zamknięcie placówek dla osób z zewnątrz niezaangażowanych bezpośrednio w proces rehabilitacji uczestników zajęć, w tym również dla rodziców i/lub opiekunów uczestników WTZ. W powyżej opisanym ograniczonym zakresie placówki działały do końca 2021 roku. W 2021 roku zaplanowano w WTZ 15 kontroli problemowych. Plan kontroli w tym zakresie został zrealizowany w 100%. Kontrole miały miejsce w siedzibach kontrolowanych placówek, z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz w pomieszczeniach znajdujących się poza miejscem przebywania osób biorących udział w terapii. Zakres kontroli obejmował sprawdzenie zgodności postanowień umowy w sprawie dofinansowania kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej ze stanem faktycznym. W 14 placówkach kontrolujący ocenili wynik kontroli jako pozytywny (7 placówek) i pozytywny warunkowo (7 placówek). W jednym warsztacie terapii zajęciowej stwierdzono uchybienia, a w efekcie negatywny wynik kontroli. Pracownicy Stołecznego Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku przeprowadzili również 11 kontroli doraźnych, w tym: 10, które odbyły się w siedzibie kontrolującego. W toku kontroli sprawdzono doraźnie prawidłowość wykorzystania środków PFRON w poszczególnych kwartałach działalności WTZ w okresie sprawozdawczym. Jedna z kontroli doraźnych została zlecona przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy i odbyła się z udziałem pracownika Urzędu m. st. Warszawy w siedzibie kontrolowanego. Kontrola dotyczyła działalności placówki. W efekcie tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki. W wyniku przeprowadzonych pozostałych kontroli doraźnych w 7 placówkach wynik kontroli był pozytywny, a w 3 placówkach stwierdzono nieprawidłowości (wynik kontroli negatywny). W odniesieniu do placówek z wynikiem kontroli pozytywnym warunkowo i negatywnym sporządzono zalecenia pokontrolne.

7) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością (PIKON)

w Al. Solidarności 93

W 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnościami (PIKON).

W PIKON każdy mieszkaniec Warszawy może otrzymać informację np. o ofercie miasta adresowanej do osób z niepełnosprawnościami, przysługujących im ulgach i uprawnieniach jak uzyskać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, jak również uzyskać pomoc w wypełnieniu wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON. Pracownicy PIKON prowadzą bazę wiedzy na temat oferty i kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych m. st. Warszawy, instytucji i podmiotów działających na rzecz

osób z niepełnosprawnościami. Ponadto do zadań PIKON należy określenie potencjału i faktycznych działań instytucji i podmiotów współpracujących, skorelowanie ich oferty z potrzebami osób z niepełnosprawnościami.

Z uwagi na ograniczenia wynikające ze stanu pandemii działalność PIKON realizowana była głównie poprzez kontakt telefoniczny i mailowy, możliwe było także umówienie się na osobiste spotkanie, po uprzednim uzgodnieniu terminu wizyty. Zapytania dotyczyły głównie przepisów przedłużających, z uwagi na pandemię, ważność orzeczeń, ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenie (nieodmiennie szczególnym zainteresowaniem cieszy się karta parkingowa).

W okresie od 1 października do 10 grudnia w PIKON świadczone były usługi polegające na udzielaniu porad i konsultacji przez doradcę zawodowego, na zasadach jak wyżej opisane. W ramach kontynuowania dobrej współpracy rozpoczętej w latach ubiegłych, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie włączyło się w Dzień Otwarty Komorników Sądowych, który odbył się 25 listopada 2021 r. Tego dnia klienci WCPR mogli skorzystać z telefonicznej porady komornika sądowego.

Ponadto pracownicy Centrum zajmujący się wspieraniem osób z niepełnosprawnościami obsługują zgłoszenia wpływające w ramach systemu Miejskiego Centrum Kontakt Warszawa 19115.

W 2021 roku takich zgłoszeń wpłynęło 30. 5 z nich było błędnie skierowane do WCPR i został przesłane w ramach systemu do właściwej instytucji, komórki miasta. Pozostałe, które dotyczyły działalności WCPR (udzielenie odpowiedzi na pytanie mieszkańca - 16, obsługa wolnego wniosku/uwagi mieszkańca - 4, inne działania - 5), odnosiły się głównie do organizacji pracy SCON w okresie pandemii, przepisów przedłużających ważność orzeczeń, związanych z nimi ulg i uprawnień (głównie karty parkingowe i legitymacje osoby niepełnosprawnej) czy wypłaty świadczeń przez inne urzędy.

2. Orzekanie o Niepełnosprawności

Zadanie to realizuje Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Do rozpatrzenia poszczególnych wniosków powoływane są składy orzekające. W 2021 roku w skład zespołów orzekających wchodziło 55 osób, w tym:

- 31 lekarzy różnych specjalizacji,
- 14 psychologów,
- 1 doradca zawodowy,
- 8 pracowników socjalnych,
- 1 pedagog.

Łącznie odbyło się 1 266 posiedzeń składów orzekających. W 2021 roku ze względu na nadal panujący stan epidemii nie były organizowane posiedzenia wyjazdowe, czyli w miejscu pobytu osoby zainteresowanej uzyskaniem orzeczenia.

W roku 2021 do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło ogółem 15 397 wniosków w sprawie uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, w tym 2 868 wniosków dotyczyło osób przed 16 rokiem życia.

Miejski Zespół wydał 14 915 orzeczeń, w tym 3 160 orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia. Miejski Zespół wydał 1 788 orzeczeń osobom ubiegającym się o orzeczenie po raz pierwszy.

W związku z nadal trwającym stanem epidemii, orzeczenia w zdecydowanej większości wydawane były podczas zaocznych posiedzeń składów orzekających, tzn. na podstawie dostarczonej wraz z wnioskiem o wydanie orzeczenia dokumentacji medycznej, z wyłączeniem bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby orzekanej. Możliwość takiego rozpatrywania spraw i wydawania orzeczeń wprowadzona została na mocy Polecenia Wojewody Mazowieckiego z 18 marca 2020 roku, a następnie przepisów Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 26 marca 2020 roku.

Od 2 sierpnia do 19 listopada 2021 roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności orzekł 633 wnioskodawców z osobistym udziałem na posiedzeniach składów orzekających.

Od orzeczenia Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przysługuje prawo wniesienia odwołania. W 2021 roku zostało złożonych 2 855 odwołań, z których 462 stanowiły odwołania od orzeczeń wydanych osobom poniżej 16-go roku życia. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie po rozpatrzeniu odwołań:

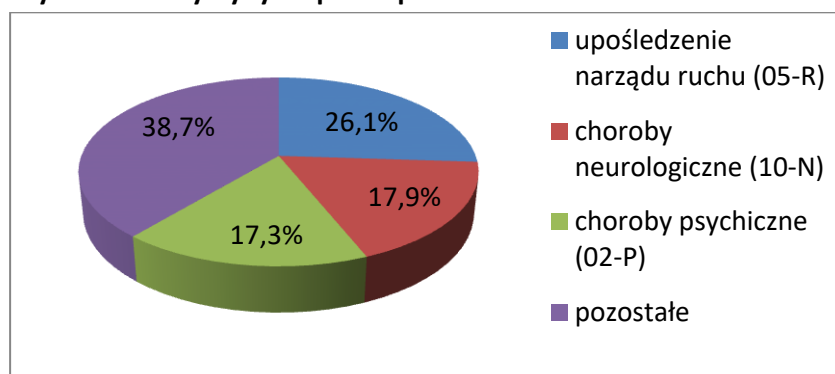
- 1 509 orzeczeń MZOoN utrzymał w mocy,
- 516 orzeczeń MZOoN uchylił w części,
- 207 orzeczeń MZOoN uchylił w całości.

W wyniku samokontroli Miejski Zespół rozpatrzył 30 odwołań. W przypadku 4 złożonych odwołań postępowanie zostało umorzone z uwagi na wycofanie odwołania przez odwołujących się przed rozpatrzeniem, a w 588 sprawach postępowanie odwoławcze nie zakończyło się lub brak było podstaw do rozpatrzenia odwołania. Ponadto 1 sprawę Wojewódzki Zespół przekazał do Miejskiego Zespołu w celu ponownego rozpatrzenia.

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2021 roku były:

- upośledzenia narządu ruchu (05-R) - 26,1%
- choroby neurologiczne (10-N) - 17,9%
- choroby psychiczne (02-P) - 17,3%.

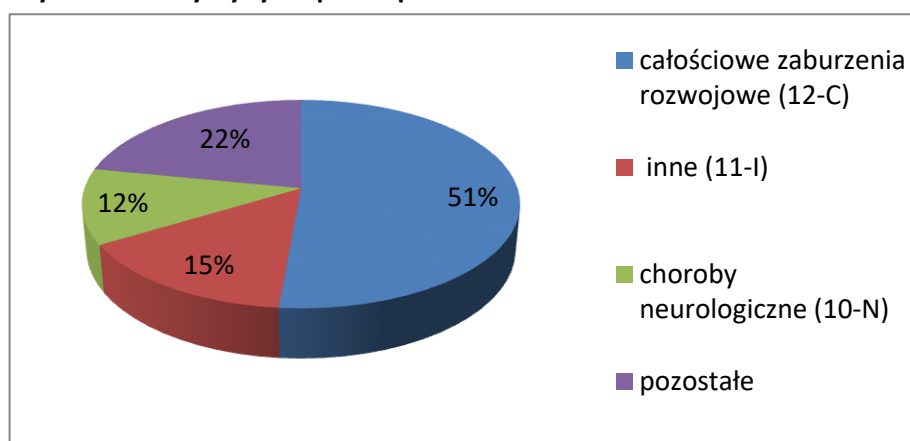
Wykres 21: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2021 roku

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2021 roku były:

- całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C) - 51,4%
- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (11-I) - 15,0%
- choroby neurologiczne (10-N) - 11,7%.

Wykres 22: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2021 roku

1) Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Dokumentem potwierdzającym niepełnosprawność jest legitymacja osoby niepełnosprawnej wydawana na wniosek zainteresowanego.

W 2021 roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie wydał łącznie 3 825 legitymacji, w tym 663 dla osób poniżej 16 roku życia.

2) Karty parkingowe

W 2021 roku do Miejskiego Zespołu wpłynęło 3 435 wniosków o wydanie karty parkingowej, z których 3 393 stanowiły wnioski osób niepełnosprawnych, a 42 wnioski placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Miejski Zespół wydał łącznie 3 309 kart parkingowych, w tym 3 263 stanowiły karty wydane osobom niepełnosprawnym, a 46 uprawnionym placówkom.

IV. PROJEKTY I PROGRAMY

1. Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

1) Dobra opieka lepszy - start

W roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację projektu pn. „Dobra opieka - lepszy start”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, działania 9.2 „Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej”, poddziałania 9.2.1 „Zwiększenie dostępności usług społecznych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest objęcie wysokiej jakości pieczą zastępczą 465 dzieci i młodzieży kierowanych i przebywających w rodzinach zastępczych w Warszawie do 31 grudnia 2021 roku.

Cele szczegółowe to:

- utworzenie 15 nowych rodzin zastępczych niezawodowych i 150 kompetentnych rodzin zastępczych spokrewnionych dla dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w Warszawie,
- zwiększenie kompetencji wychowawczych 300 funkcjonujących rodzin zastępczych.

Okres realizacji projektu: 01.10.2018 - 31.12.2021

Całkowita wartość projektu: 1 725 834,72 zł

Kwota dofinansowania ze środków UE: 1 380 667,78 zł

W ramach projektu „Dobra opieka - lepszy start” realizowane były następujące zadania:

a) Coaching szkoleniowy

W ramach tego zadania prowadzona jest rekrutacja uczestników projektu spośród kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz funkcjonujących rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Coach szkoleniowy wspiera uczestnika projektu w wyborze właściwego szkolenia lub wsparcia specjalistycznego. Ponadto rolą coacha jest motywowanie uczestników, monitorowanie przebiegu szkoleń, jak też ewaluacja efektów działań projektowych w odniesieniu do indywidualnej sytuacji uczestnika. Współpraca coacha szkoleniowego z uczestnikiem projektu jest określona za pomocą podpisanego przez obie strony kontraktu szkoleniowego.

W 2021 roku zrekrutowanych zostało łącznie 95 uczestników projektu, w tym 79 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 16 osób spośród funkcjonujących rodzin zastępczych.

b) Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej/szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej są źródłem informacji i pomocy, aby stać się dobrym opiekunem zastępczym. Proces ten obejmuje zdobycie odpowiedniej wiedzy i umiejętności, jakie są potrzebne do świadomej decyzji o podjęciu się opieki zastępczej. Szkolenia prowadzone są przez etatowych pracowników WCPR, których wynagrodzenie jest częściowo współfinansowane z budżetu projektu.

W 2021 roku zostało zrealizowanych 11 cykli szkoleniowych, w których uczestniczyło łącznie 79 osób.

c) Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych

Szkolenia mają na celu odpowiadać na potrzeby uczestników projektu zgłaszane na etapie rekrutacji do projektu w czasie indywidualnych konsultacji z coachami szkoleniowymi. Planowane są szkolenia z zakresu rozwoju osobistego, szkolenia podnoszące wiedzę, szkolenia z zakresu pracy z dziećmi i podnoszenia umiejętności wychowawczych.

W 2021 roku zrealizowane zostały następujące szkolenia:

- „Doskonalenie umiejętności wychowawczych - Jak działa człowiek?”, z którego skorzystały 33 osoby,
- „Emocje opiekuna i dziecka, czyli wstęp do komunikacji bez przemocy”, z którego łącznie skorzystało 39 osób,
- „Dobre praktyki komunikacyjne, kreatywne metody wychowawcze opiekuna dziecka w pieczy”, z którego łącznie skorzystały 32 osoby,
- „Wspieranie dziecka w radzeniu sobie z sytuacją rodzinną”, z którego łącznie skorzystało 6 osób,
- „Metody pracy z dzieckiem z zaburzeniami więzi”, z którego łącznie skorzystało 9 osób,
- „Mowa ciała, emisja głosu, jak mówić, jak słuchać”, z którego łącznie skorzystało 10 osób,
- „Problematyka dojrzewania i seksualności młodzieży”, z którego łącznie skorzystało 5 osób,
- „Techniki relaksacji i koncentracji w sytuacji kryzysowej”, z którego łącznie skorzystało 9 osób,
- „Prawne aspekty funkcjonowania rodzin zastępczych zawodowych, Procedury sądowe, Warsztaty z prawnikiem,” z którego łącznie skorzystały 23 osoby,
- „Przygotowanie wychowanków do usamodzielniania, wsparcie w procesie usamodzielniania”, z którego łącznie skorzystało 12 osób,
- „Prawne aspekty funkcjonowania rodzin zastępczych m.in. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks cywilny”, z którego łącznie skorzystało 15 osób.

Ponadto w ramach tematów szkoleń nr 1, 2, 3 przeprowadzonych zostało 91 indywidualnych konsultacji z trenerem umiejętności wychowawczych i społecznych, z których skorzystało 58 osób.

d) Wsparcie i konsultacje specjalistyczne indywidualne

W ramach tego zadania prowadzone są dwie formy wsparcia funkcjonujących rodzin zastępczych: konsultacje indywidualne z pedagogiem oraz konsultacje indywidualne z psychologiem (psychoedukacja). Podczas kontaktu z pedagogiem rodziny zastępcze mają możliwość uzyskania profesjonalnego wsparcia w trudnych sytuacjach wychowawczych. Pedagog dokonuje diagnozy sytuacji rodzinnej, pomaga opiekunom w doborze odpowiednich metod wychowawczych adekwatnych do wieku i indywidualnych predyspozycji dziecka. Ponadto wspiera w usuwaniu lub łagodzeniu przeszkód w prawidłowym przebiegu procesu rozwoju i socjalizacji dziecka oraz pomaga w budowaniu pozytywnej komunikacji i relacji między członkami rodziny. Psycholog oferuje rodzinom wsparcie w zakresie poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, szczególnie rozwojowej oraz pomoc w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach z dzieckiem w pieczy zastępczej. Psycholog dostarcza rodzinom narzędzia do przezwycięzania konkretnych sytuacji problemowych.

W 2021 roku pedagog przeprowadził 282 konsultacje indywidualne, z których skorzystało 27 osób. Psycholog przeprowadził 155 konsultacji indywidualnych, z których skorzystały 23 osoby.

2) Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej

W roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację projektu pn. „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, działania 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest wzrost stopnia integracji społecznej oraz zawodowej 300 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do 30 czerwca 2022 roku.

Cele szczegółowe to:

- zwiększenie stopnia integracji społecznej i perspektyw na rynku pracy 180 wychowanków pieczy zastępczej do 30 czerwca 2022 roku,

- zwiększenie stopnia integracji w społeczeństwie przyjmującym 120 cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową w Polsce do 30 czerwca 2022 roku.

Okres realizacji projektu: 01.01.2020 – 30.06.2022

Całkowita wartość projektu: 5 232 000,00 zł

Kwota dofinansowania ze środków UE: 4 185 600,00 zł

Projekt jest realizowany w partnerstwie z Fundacją Dobrych Praktyk, która odpowiada za realizację zadań aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym i zdrowotnym kierowanych do usamodzielnianych wychowanków. Wsparcie społeczne obejmuje m.in. konsultacje psychologiczne, psychoterapię, wsparcie trenera usamodzielniania, pomoc w wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej, konsultacje specjalistyczne indywidualne, aktywne formy spędzania czasu wolnego, konsultacje i pomoc prawną. W ramach wsparcia zawodowego Partner zapewnia doradztwo zawodowe oraz usługi trenera i pośrednika pracy. Pomoc o charakterze zdrowotnym jest realizowana poprzez zapewnienie uczestnikom projektu możliwości konsultacji z psychiatrą lub umożliwienie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej.

W ramach projektu „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej” po stronie WCPR realizowane były następujące zadania:

a) Praca socjalna

W ramach zadania prowadzona jest rekrutacja uczestników spośród usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową w Polsce. Pracownicy socjalni odpowiadają za diagnozę aktualnej sytuacji społeczno-zawodowej osób zgłaszających się do projektu, opracowują indywidualne ścieżki reintegracji oraz zawierają kontrakty socjalne z uczestnikami projektu.

W 2021 roku zrekrutowanych zostało 131 uczestników projektu, w tym 46 wychowanków pieczy zastępczej oraz 85 cudzoziemców z ochroną międzynarodową.

Ponadto w ramach zadania realizowane są sesje superwizji dla pracowników projektu, które odbywały się raz w miesiącu w wymiarze 4 godzin.

b) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla cudzoziemców

Wsparcie w ramach zadania skupia się na kwestiach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu cudzoziemców, którzy korzystają z ochrony międzynarodowej w Polsce. Cudzoziemcy mogą skorzystać z indywidualnych konsultacji z asystentem cudzoziemców lub psychologami. Konsultacje prowadzone są w języku polskim, angielskim i rosyjskim.

W 2021 roku asystenci przeprowadzili 1185 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 126 cudzoziemców, psycholodzy przeprowadzili 677 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 53 cudzoziemców.

c) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla wychowanków pieczy zastępczej - grupy wsparcia i wsparcie indywidualne tutorów

Tutor współtworzy grupę wsparcia opartą na społecznie akceptowanych normach i wartościach, pomaga w nauce konstruktywnego spędzania wolnego czasu, zapobiega stereotypowemu podejściu do ról płciowych, wspiera młode osoby w kwestiach związanych z wchodzeniem w dorosłość itp. Z uwagi na ograniczenia wynikające z pandemii choroby COVID-19 planowane grupy wsparcia zostały zastąpione przez wsparcie indywidualne.

W 2021 roku tutorzy przeprowadzili 1411 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 109 wychowanków pieczy zastępczej.

d) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym - poradnictwo zawodowe i kursy dla cudzoziemców

W ramach zadania cudzoziemcy z ochroną międzynarodową korzystali z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym. Celem konsultacji jest określenie profilu zawodowego uczestnika, wsparcie

w doborze adekwatnych form rozwoju zawodowego, pomoc w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Poszczególne konsultacje mogą zawierać również elementy pośrednictwa pracy. W 2021 roku doradca zawodowy przeprowadził łącznie 145 godzin konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 86 cudzoziemców.

e) Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym

W ramach zadania cudzoziemcy z ochroną międzynarodową mają możliwość nauki języka polskiego, wychowankowie pieczy zastępczej mogą natomiast korzystać z kursów języków obcych lub aktywności mających na celu uzupełnienie wykształcenia lub doskonalenie umiejętności kluczowych w trakcie procesu edukacji. Osoby korzystające z instrumentów aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym są ponadto objęte wsparciem brokerów edukacyjnych, którzy odpowiadają za przygotowanie poszczególnych aktywności w sposób dopasowany do potrzeb i możliwości uczestników projektu oraz zaleceń specjalistów.

W 2021 roku realizowane były następujące kursy/szkolenia:

- uzupełnienie wykształcenia - finansowanie opłat za czesne w szkole policealnej dla 2 uczestników projektu,
- szkolenia z kompetencji kluczowych (zajęcia indywidualne), w ramach których zapewniono 51 cykli szkoleń indywidualnych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- kurs języka angielskiego przygotowujący do egzaminu certyfikatowego, z których korzystało 45 osób,
- kurs języka polskiego jako obcego, w ramach którego zapewnione zostały 53 miejsca na zajęciach grupowych oraz 21 miejsc na zajęciach indywidualnych.

3) Prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PIKONI) w ramach realizacji projektu pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i testowanie i wdrażanie modelu.

W roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie współuczestniczyło w realizacji projektu pn. „Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną - testowanie i wdrażanie modelu”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Okres realizacji projektu: 01.09.2019 - 31.08.2022

Głównym celem projektu jest przetestowanie i wdrożenie kompleksowego i zindywidualizowanego modelu środowiskowego wsparcia 1025 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, niepełnosprawnością sprzężoną oraz ich rodzin/opiekunów/otoczenia.

Model wdrażany jest w czterech dzielnicach m.st. Warszawy: Bemowo, Białołęka, Wilanów, Wola, w zakresie wsparcia OzNI a także pracy ze społecznościami lokalnymi. Celem Modelu jest koordynacja usług dostępnych na obszarze m.st. Warszawy i utworzenie systemu wsparcia dla OzNI i ich rodzin, który umożliwi im samodzielne życie na miarę ich możliwości i realizację w życiu prywatnym, społecznym i zawodowym.

Projekt realizowany jest przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy w partnerstwie z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie, Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi” oraz we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej z czterech testowanych dzielnic.

W ramach projektu WCPR odpowiada za realizację zadania „Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PIKONI)”.

Działania PIKONI koncentrują się na wspieraniu osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez diagnozę potrzeb OzNI, ich zasobów, ocenę adekwatności stosowanych instrumentów wsparcia, wskazanie optymalnych kierunków rozwoju i dalszej pomocy. Ponadto zadaniem Punktu jest koordynacja i monitoring procesów wsparcia odbiorców projektu oraz wsparcie merytoryczne pozostałych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Modelu.

Wsparcie oferowane w ramach projektu jest w każdym przypadku dopasowane do potrzeb uczestnika, już od etapu rozmowy rekrutacyjnej. W pierwszym etapie zespół PIKONI przeprowadza diagnozę funkcjonalną uczestnika, która pozwala na określenie poziomu funkcjonowania w życiu codziennym, umożliwia określenie kluczowych obszarów wsparcia. Po przeprowadzeniu diagnozy tworzony jest z uczestnikiem OzNI plan działania. W celu badania zadowolenia z projektu, na wstępie przeprowadzana jest ankieta (dla opiekunów OzNI), a pod koniec trwania projektu planowane jest przeprowadzenie ankiety na wyjściu, która zobrazuje faktyczne korzyści z oferowanego w ramach projektu wsparcia. Co pół roku specjalista ds. monitoringu wsparcia wypełnia wyłącznie dla uczestnika OzNI Kartę Monitoringu Wsparcia, która jest ściśle związana z arkuszem diagnostycznym i Indywidualnym Planem Działania.

Zespół PIKONI tworzą: koordynator merytoryczny, specjalista ds. monitoringu wsparcia oraz psycholog. W 2021 roku zrekrutowanych zostało 177 uczestników projektu.

Ponadto uczestnicy projektu w ramach działalności Punktu mogą skorzystać z oferty dodatkowego wsparcia specjalistycznego. Zgodnie z założeniami projektu specjaliści prowadzą diagnozę indywidualną oraz edukują uczestników w zakresie związanym ze swoją specjalizacją. Efektem tego rodzaju wsparcia ma być wyposażenie uczestników w niezbędną wiedzę w zakresie ich indywidualnej sytuacji oraz wskazanie możliwości samodzielnego rozwiązywania ewentualnych problemów w przyszłości przy wykorzystaniu własnych zasobów.

W roku 2021 w ramach wsparcia specjalistycznego zrealizowano:

- 178 godzin konsultacji z prawnikiem, z których korzystało 93 uczestników,
- 175 godzin konsultacji z dietetykiem, z których korzystało 61 uczestników,
- 133 godziny konsultacji z seksuologiem, z których korzystało 50 uczestników,
- 178 godzin konsultacji z neurologopedą, z których korzystało 61 uczestników.

Dodatkowo PIKONI zapewnia superwizję dla zespołu wdrażającego Model oraz podmiotów zewnętrznych pracujących z OzNI. W 2021 roku zrealizowanych zostało 87 godzin sesji superwizji.

2. Programy i projekty rządowe

1) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

a) Aktywny Samorząd

Program Aktywny Samorząd od 2012 roku jest realizowany przez m.st. Warszawa. Program ten jest uzupełnieniem planów ujętych w strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Jest krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Umożliwia samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

W 2021 roku w ramach programu Aktywny Samorząd realizowane były i są (zadanie w toku) dwa moduły: Moduł I i Moduł II.

Moduł I obejmuje 4 obszary, które podzielone są na zadania.

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie A 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- Zadanie A 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- Zadanie A 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego),
- Zadanie A 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu),

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie B 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk),
- Zadanie B 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie B 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku),
- Zadanie B 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy),

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie C 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności),
- Zadanie C 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),
- Zadanie C 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),
- Zadanie C 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania),

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II - dofinansowanie do nauki na poziomie wyższym

Adresatami tego modułu programu są osoby z niepełnosprawnością zamieszkujące na terenie Warszawy, pracujące i niepracujące, które kształcą się na uczelniach wyższych, w szkołach policealnych, kolegiach oraz legitymujące się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W 2021 roku w ramach Modułu I wpłynęło 665 wniosków, w ramach Modułu II - 584, łącznie 1 249 wnioski. Dla porównania, w 2020 roku analogicznie: Moduł I - 551 wniosków, Moduł II - 652 wnioski, łącznie 1 203 wnioski. Na realizację programu Aktywny Samorząd Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało w 2021 r. kwotę 6 204 743 zł.

Realizacja Programu i rozpatrywanie wniosków złożonych w roku 2021 podobnie jak w latach ubiegłych jest kontynuowane do końca pierwszego kwartału roku następnego. Zatem dane za rok 2021 będą sprawozdawane do PFRON do 31 marca 2022 r.

Warto podkreślić, że wszystkie wnioski dotyczące dofinansowań w ramach programu Aktywny Samorząd są procedowane w Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „SOW”.

b) Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnym

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych Zarząd PFRON postanowił o uruchomieniu w 2020 roku programu pn. Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnym w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc finansową. Program realizowany był na mocy umowy między PFRON a WCPR do 31 marca 2021 roku. Adresatami pomocy były osoby niepełnosprawne, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej w formie dofinansowania kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych. Zgodnie z dokumentami programowymi z pomocy finansowej mogły skorzystać osoby niepełnosprawne, które były uczestnikami np. warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, podopiecznymi dziennych domów pomocy społecznej, podopiecznymi placówek rehabilitacyjnych która działalność finansowana jest ze środków PFRON na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uczestnikami programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON i w ramach tych programów korzystały ze wsparcia udzielanego przez placówki rehabilitacyjne i inni. Realizacja programu była trudna z uwagi na wprowadzane w trakcie realizacji zmiany w zasadach programu. Parokrotnie wydłużany był czas naboru wniosków. Zmieniano grono adresatów programu a także, z uwagi na przedłużany okres zamknięcia placówek, wydłużano ilość miesięcy za które osoba niepełnosprawna mogła otrzymać pomoc finansową (początkowo były to 3 miesiące, następnie- 5 miesięcy). Na realizację programu WCPR otrzymało środki finansowe (w 3 transzach) w łącznej kwocie 2 831 500 zł. Wpłynęło 2 945 wniosków (należy pamiętać, że jedna osoba niepełnosprawna mogła złożyć kilka wniosków). Ogółem 1361 wnioskodawcom udzielono w ramach programu pomocy finansowej.

c) Wyrównywania Różnic Między Regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Program podzielono na 7 obszarów, przy czym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku realizowało nabór w niżej wymienionych obszarach:

- Obszar B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania,
- Obszar D - likwidacja barier transportowych,
- Obszar F - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej.

WCPR zawarło z PFRON dwie umowy na realizację Programu: umowa na dofinansowanie projektów z obszaru D, F na kwotę 213 612,65 zł (termin rozliczenia umowy z PFRON - 30 czerwca 2022 r.) oraz umowa na dofinansowanie projektów z obszaru B na kwotę 33 915,74 zł (termin rozliczenia umowy z PFRON 30 czerwca 2022 roku).

W 2021 roku wpłynęło do WCPR 12 wniosków o dofinansowanie w ramach programu, przy czym 2 wnioski dotyczyły realizacji więcej niż 1 projektu. Ostatecznie, WCPR jako realizator programu zawarło 3 umowy na dofinansowanie projektów w obszarach D i F oraz 5 porozumień na dofinansowanie projektów z obszaru E. W chwili obecnej projekty są w trakcie realizacji.

d) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej

W 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację programu pn. Zajęcia klubowe w WTZ finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zatwierdzonego Uchwałą nr 7/2018 Rady Nadzorczej PFRON w dniu 12 czerwca 2018 roku.

Program ten ma na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji, w szczególności poprzez organizację aktywnych form wspierania uczestników zajęć w podjęciu lub utrzymaniu zatrudnienia. W zajęciach klubowych w WTZ mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, które były uczestnikami warsztatu terapii zajęciowej i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia lub osoby niepełnosprawne posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zawierające wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej, które zgłosiły akces do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii, a ich kandydatura została zatwierdzona przez podmiot prowadzący WTZ i Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2021 roku do realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ” ponownie przystąpiły dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B - wsparciem objęto 12 osób niepełnosprawnych - 11 byłych uczestników WTZ, które wcześniej opuściły placówkę w związku z podjęciem zatrudnienia i 1 osobę która zgłosiła akces do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęła jeszcze terapii, a jej kandydatura została zatwierdzona przez podmiot prowadzący WTZ i Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.
- WTZ prowadzony przez Fundację Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9 - wsparciem objęto 8 osób, które zgłosiły kandydaturę do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii.

Kwota udzielonego dofinansowania na ten cel w 2021 roku wyniosła 108 000 zł i beneficjentami programu w okresie sprawozdawczym było 20 osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie, zgodnie z procedurami realizacji programu objęło prowadzenie zajęć klubowych w okresie od dnia 1 lutego 2021 do dnia 31 stycznia 2022.

W okresie sprawozdawczym zaplanowano przeprowadzenie 2 kontroli kompleksowych obejmujących sprawdzenie prawidłowości realizacji postanowień zawartych w umowach w sprawie dofinansowania prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ zawartych w latach ubiegłych. Z uwagi na wprowadzone ograniczenia, w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej SARS- Cov-2,

plan kontroli prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ w 2021 r. nie został zrealizowany. Kontrole zostaną zrealizowane w I kwartale 2022 roku.

W 2021 roku do WCPR wpłynęły dwa wnioski o dofinansowanie prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ na 2022 rok, tj. w następnym terminie realizacji programu przypadającym od 1 lutego 2022 do 31 stycznia 2023 roku, w tym:

- wniosek Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B,
- wniosek Fundacji Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9.

Planowana liczba osób biorących udział w programie uległa zmianie w odniesieniu do poprzednich okresów sprawozdawczych i wyniesie 19.

Planowana kwota środków PFRON przeznaczona na dofinansowanie prowadzenia zajęć klubowych w WTZ w 2022 roku wyniesie 106 020 zł.

2) Program „Rodzina 500+”

a) Dodatek wychowawczy dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2021 wydało 1864 decyzji administracyjnych dotyczących dodatku wychowawczego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w tym:

- przyznania dodatku wychowawczego - 463,
- przyznania dodatku na kolejne 12 miesięcy z urzędu - 1016,
- zmiany decyzji przyznającej dodatek wychowawczy - 148,
- wygaszenia dodatku - 182,
- uznania i orzeczenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 53,
- odmowy - 1,
- umorzenia postępowania - 1,

W wyniku wydanych decyzji w roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło rodzinom zastępczym dodatek wychowawczy na łączną kwotę 6 853 328,51 zł.

b) Decyzje 500+ na dzieci przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodzinnej

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie art. 113a i art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na wniosek Dyrektora, wydaje decyzje przyznające dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego i z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty na dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodzinnych.

Na podstawie art. 113a ustawy wpłynęło 351 wniosków o przyznanie ww. świadczenia. Wydano 1021 decyzji administracyjnych dotyczących przyznania dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego na dziecko, w tym o:

- przyznaniu świadczenia - 794 (w tym 443 z urzędu),
- wygaszeniu przyznanego dodatku - 221,
- uchyleniu decyzji o przyznaniu dodatku - 6.

Na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy Centrum wydało 34 decyzje administracyjne dla dyrektorów placówek rodzinnych, w tym o:

- przyznaniu dodatku - 10,
- przyznaniu dodatku na kolejne 12 miesięcy z urzędu - 17,
- wygaszeniu dodatku - 7.

3) Polski Bon Turystyczny

Na mocy ustawy z dnia 15 czerwca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym na każde dziecko do 18 roku życia, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadało przyznane prawo do dodatku, o którym mowa w art. 80 ust. 1a, art. 113a albo art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 500 zł w formie bonu. Na dziecko

niepełnosprawne przysługuje jedno świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł oraz jedno dodatkowe świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł.

W związku z realizacją ww. zadania Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przekazuje za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej do Wojewody Mazowieckiego w cyklach miesięcznych do 4 dnia każdego miesiąca informacje o osobach uprawnionych do ww. świadczenia. Świadczeniem w formie bonu w 2021 roku objętych było 441 osób.

W kolejnych comiesięcznych zestawieniach przyrostowych liczba osób uprawnionych wyglądała następująco: styczeń - 19 osób, luty - 53 osoby, marzec - 53 osoby, kwiecień - 25 osób, maj - 40 osób, czerwiec - 39 osób, lipiec - 47 osób, sierpień - 40 osób, wrzesień - 23 osoby, październik - 28 osób, listopad - 29 osób, grudzień - 45 osób.

Wykres 23: Przyrost osób uprawnionych do Polskiego Bonu Turystycznego w poszczególnych miesiącach

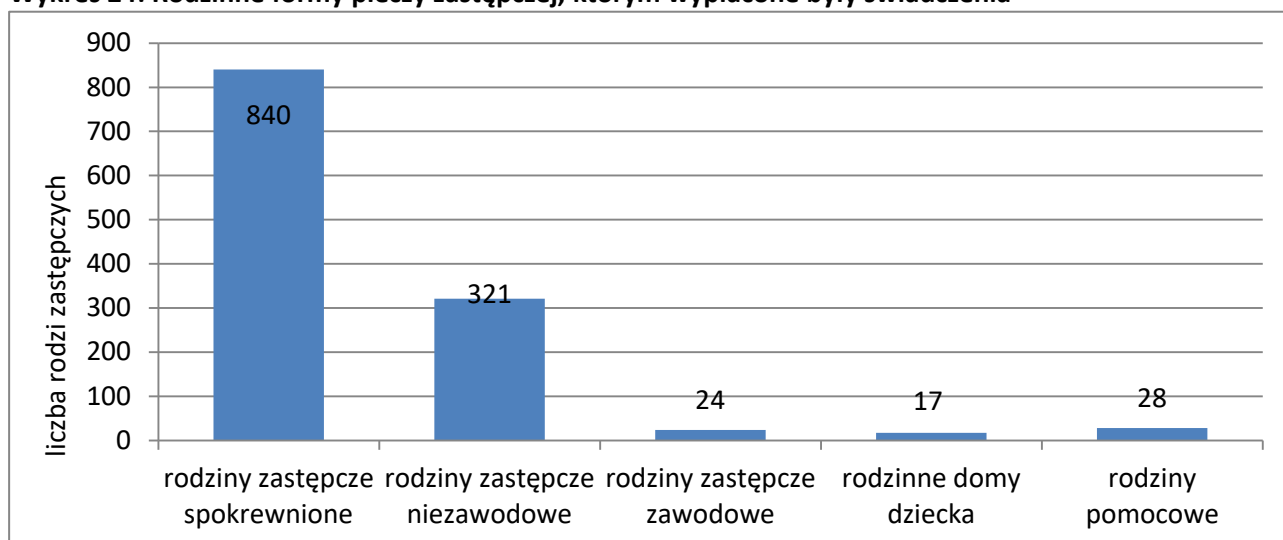
V. FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ

1. Świadczenia

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło w 2021 roku postępowania administracyjne w zakresie przyznania rodzinom zastępczym oraz osobom opuszczającym po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę, młodzieżowy ośrodek wychowawczy świadczenia i dodatki, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawie o pomocy społecznej.

1) Rodzinne formy pieczy zastępczej

Wykres 24: Rodzinne formy pieczy zastępczej, którym wypłacone były świadczenia

2) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej

Rok 2021 w dalszym ciągu wymagał przeorganizowania pracy w prowadzonych postępowaniach administracyjnych. Trwająca od połowy marca 2020 roku epidemia SARS-CoV-2 i utrzymujące się od 2020 roku regulacje prawne miały wpływ również na przebieg prowadzonych postępowań. Nie zaobserwowano mniejszej niż w ubiegłych latach aktywności rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka zarówno w obszarze bezpośredniej współpracy z WCPR, jak i liczby wpływających wniosków o przyznanie świadczeń. Pomimo konieczności ograniczenia bezpośrednich spotkań z klientami i posługiwanie się w zamian innymi sposobami komunikacji WCPR realizowało swoje zadania.

W sprawach dotyczących pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka w roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 3031 decyzji administracyjnych, między innymi w zakresie:

- weryfikacji przyznanych świadczeń dla rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka, w tym decyzje wygaszające i uchylające przyznane świadczenia, zmieniające wysokość przyznanego świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia - 1913,
- weryfikacji świadczeń dotychczasowym rodzinom zastępczym, w których pozostali pełnoletni wychowankowie zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- w tym decyzje przyznające świadczenie, zmieniające wysokość świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia, wygaszające i uchylające przyznane świadczenia - 472,
- przyznawania środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) - 267,
 - przyznawania dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem jego zamieszkania - 312,
 - zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 106,
 - przyznawania świadczeń z tytułu innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka - 211,
 - przyznawania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka dla nowoutworzonych rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka - 99,
 - przyznawania świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - 95,
 - przyznawania świadczeń na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - 134,
 - przyznawanie świadczenia na pokrycie kosztów remontów - 4.

Liczba wydanych decyzji dla rodzinnych form pieczy zastępczej w 2021 roku wzrosła o 39% w porównaniu do roku 2020. Wzrost liczby wydanych decyzji był efektem m.in. podniesienia kwot świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej. Na skutek tego należało zmienić wszystkie obowiązujące decyzje przyznające świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka wydanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W związku z pobytem dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w jednej z form wymienionych w art. 87 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: domu pomocy społecznej, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, hospicjum stacjonarnym, oddziale medycyny paliatywnej, areszcie śledczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym WCPR wystąpiło 186 pism do ww. placówek w sprawie 58 dzieci z zapytaniem o ponoszenie opłat przez rodziny zastępcze w celu określenia kwoty przysługującego osobie sprawującej pieczę zastępczą świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

W 2021 roku WCPR wystawiło, na wniosek rodzin zastępczych, 852 zaświadczenia potwierdzające umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w celu ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia „Dobry start”.

3) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej

Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wynika z ustawy 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

W ramach wydanych decyzji w roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło rodzinom zastępczym świadczenia na łączną kwotę 16 396 611,20 zł.

Świadczenia wypłacane były z tytułu:

- pokrycia kosztów utrzymania umieszczonego dziecka - 14 768 656 zł,
- dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka - 315 733 zł,

- świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - 168 835 zł,
- pokrycia wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - 153 216 zł,
- dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania - 247 977 zł,
- utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla prowadzących rodzinne domy dziecka i rodzin zastępczych zawodowych - 422 644 zł,
- utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) - 319 162 zł.

4) Zaświadczenia wydawane przez WCPR w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy

Na podstawie Uchwały Rady m.st. Warszawy z dnia 25 sierpnia 2016 roku w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie, Centrum w 2021 roku wystawiło 452 zaświadczenia w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy, w tym:

- zaświadczenia dla dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej oraz dzieci własnych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka - 132,
- zaświadczeń dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych - 320.

5) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych

Świadczenia dla osób usamodzielnianych przyznawane są na podstawie ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W sprawach dotyczących świadczeń dla osób usamodzielnianych w roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 676 decyzji administracyjnych, w zakresie:

weryfikacji przyznanych świadczeń, w tym decyzji dotyczących:

- uchYLENIA - 10, w tym 9 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 1 dotyczącą usamodzielnianego wychowanka z placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- ODMOWY - 9, w tym 7 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 2 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- UMORZENIA - 23, w tym 13 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 10 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- ZMIANY DECYZJI - 32, w tym 29 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 3 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- PRZYZNANIA POMOCY PIENIĘŻNEJ na kontynuowanie nauki - 193 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 90 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- PRZYZNANIA POMOCY PIENIĘŻNEJ na usamodzielnienie - 92 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 48 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- PRZYZNANIA POMOCY na zagospodarowanie w formie rzeczowej - 77 usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych formy pieczy zastępczej i 46 usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- UZNANIA I ORZECZENIA zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 56 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych formy pieczy zastępczej.

Liczba wydanych w 2021 roku decyzji dla usamodzielnianych wychowanków:

- z rodzinnych form pieczy zastępczej - 476,
- z placówek opiekuńczo-wychowawczych - 220.

W 2021 roku kwoty świadczeń wprowadzone Uchwałą nr XXVII/794/2020 Rady m. st. Warszawy z dnia 27.02.2020 roku, która obowiązywała do 31.12.2021 roku, w sprawie podwyższenia wysokości kwoty

pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie dla osób usamodzielnianych w m. st. Warszawie były atrakcyjne dla pełnoletnich wychowanków, którzy częściej niż w latach ubiegłych decydowali o opuszczeniu pieczy zastępczej i rozpoczęciu procesu usamodzielniania.

W roku 2021 na podstawie wydanych decyzji Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło świadczenia usamodzielnianym wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej lub z placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) i placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej na łączną kwotę 8 006 793 zł.

Tabela 17: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom placówek w 2021 roku

	Liczba świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Usamodzielnienia	55	55	458 843
Kontynuacja nauki	2 806	306	2 630 342
Pomoc na zagospodarowanie	65	65	588 299
Razem	2 926	426	3 677 484

Tabela 18: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w 2021 roku

	Liczba świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Usamodzielnienia	96	96	735 604
Kontynuacja nauki	2 715	314	2 660 188
Pomoc na zagospodarowanie	110	110	933 518
Razem	2 921	520	4 329 309

W 2021 roku WCPR wystawiło 29 zaświadczeń (w tym 27 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 2 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych) o objęciu programem usamodzielnienia dla celów ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia „Dobry start”.

W roku 2021 pracownicy WCPR sporządzili poradnik „Informacje ogólne - przewodnik dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej”, który jest dostępny na stronie internetowej WCPR. Dokument zawiera odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie. Jest załączany do IPU oraz rozdawany przy okazji spotkań z wychowankiem. Poradnik ma na celu pomoc wychowankom w zrozumieniu procedur administracyjnych.

6) Decyzje i świadczenia wypłacone cudzoziemcom

Przyznawanie świadczeń dla cudzoziemców wynika z ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

W 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło cudzoziemcom w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji świadczenia na łączną kwotę 2 450 104zł, w tym:

- ze statusem uchodźcy: 742 614 zł dla 118 osób,
- z ochroną uzupełniającą: 1 677 358 zł dla 292 osób,
- przebywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy: 30 132 zł dla 10 osób.

W sprawach dotyczących świadczeń dla cudzoziemców w roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 320 decyzji administracyjnych, w zakresie:

- przyznania pomocy w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji - 309,
- zmiany wysokości przyznanego świadczenia na podstawie aneksu do Indywidualnego Programu Integracji - 11.

7) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej

W 2021 roku 7 rodzin zastępczych odwołało się do SKO od 20 decyzji wydanych przez pracowników WCPR z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy.

W ramach rozstrzygnięcia SKO:

- uchyliło i umorzyło postępowanie w sprawach wszczętych przez WCPR - 12,
- utrzymało w mocy decyzje wydane przez WCPR - 8.

W 2021 roku do WCPR wpłynęła 1 skarga na bezczynność organu - SKO stwierdziło bezczynność organu i zobowiązało do załatwienia sprawy w formie przewidzianej prawem.

W 2021 roku żaden z usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej nie odwołał się od decyzji.

8) Pozwy alimentacyjne

W ramach zadań WCPR dochodzi świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 38 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie skierowało w 2021 roku do sądów 364 pozwy:

- 215 pozwów dotyczyło dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych,
- 55 pozwów dotyczyło dzieci umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka,
- 94 pozwy dotyczyły dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

To o 280% wzrostu w porównaniu z rokiem 2020. Wartość dochodzenia roszczenia wskazywana była w przedziale od 100 zł do 500 zł miesięcznie na rzecz jednego dziecka. Wysokość żądanych alimentów zależy od kilku czynników, m.in. tego, czy rodzic dobrowolnie przekazywał dziecku środki finansowe lub inne rzeczy, czy też z propozycji pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, najlepiej znającego potrzeby wychowanków. W rodzinnej pieczy zastępczej była to zazwyczaj kwota 500 zł na dziecko.

9) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawiera porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w tym finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej pochodzącego z terenu innego powiatu umieszczonego w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz pochodzącego z terenu m.st. Warszawy, a umieszczonego na terenie innego powiatu.

Sprawy, w których inne powiaty oczekują realizacji porozumień w oparciu o ustawę o finansach publicznych, są przekazywane zgodnie z przyjętą procedurą do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Po stronie WCPR nadal pozostaje stwierdzanie właściwości miejscowej i doradztwo wobec pracowników BPiPS w zakresie bieżącej realizacji porozumień.

Poszukując danych i dowodów potwierdzających miejsce zamieszkania rodziców dziecka niezbędnych do wskazania powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, WCPR występowało z wnioskami o udostępnienie danych osobowych do sądów, NFZ, szkół, ZUS, pracodawców (jeśli są znani), urzędów pracy, urzędów dzielnic czy miast (referatów świadczeń rodzinnych), ośrodków pomocy społecznej czy urzędów skarbowych, a nierzadko do noclegowni i schronisk dla osób w kryzysie bezdomności, domów pomocy społecznej. W sytuacji gdy dwa powiaty nie uznają swojej właściwości do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci WCPR kieruje do SKO lub NSA wnioski o rozstrzygnięcie sporu. W 2021 roku WCPR sporządziło 5 wniosków o rozstrzygnięcie sporu, w tym w 2 SKO wskazało inny powiat do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, natomiast w 1 sprawie m.st. Warszawy. WCPR oczekuje na rozstrzygnięcie 2 wniosków.

Do już zawartych porozumień w przypadku zmiany w treści spowodowanej, np. przedłużeniem okresu zobowiązania, formy rozliczenia, numeru konta bankowego sporządzane są aneksy.

a) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z innych powiatów przebywające na terenie m.st. Warszawy

W latach 2020 - 2021 ogólna liczba dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy jest porównywalna.

W 2021 roku WCPR zawarło 29 nowych porozumień i 19 aneksów. Prowadziło ogółem 205 porozumień z 83 powiatami w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 2 w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z zawartymi porozumieniami Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło dla innych powiatów noty obciążeniowe za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy.

Tabela 19: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy

	Zadanie		
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych z innego powiatu na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego na terenie m. st. Warszawy
ROK 2020			
Liczba dzieci	195	5	23
Liczba wystawionych not	1747	41	23
Liczba powiatów	88	4	19
Kwota obciążenia	2 172 058,49 zł	332 677 zł	54 996 zł
ROK 2021			
Liczba dzieci	193	2	11
Liczba wystawionych not	1211	17	11
Liczba powiatów	91	2	8
Kwota obciążenia	2 500 728,61 zł	121 538,88 zł	7 024,58 zł

W zestawieniu nie zostały uwzględnione sprawy, które kończą się podpisaniem porozumienia pomiędzy m.st. Warszawa reprezentowanym przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy (porozumienia dotacyjne). Po stronie WCPR jest ustalanie właściwości miejscowej. W 2021 roku liczba porozumień dotacyjnych wynosiła 27.

b) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z terenu m.st. Warszawy przebywające na terenie innych powiatów

W 2021 roku WCPR zawarło 48 nowych porozumień, w których m.st. Warszawa zobowiązane było do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 roku WCPR prowadziło ogółem 258 porozumień w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast

15 w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W zestawieniu nie zostały uwzględnione sprawy, które kończą się podpisaniem porozumieniem pomiędzy m.st. Warszawa reprezentowanym przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy (porozumienia dotacyjne). W 2021 roku liczba porozumień dotacyjnych wynosiła 17.

Tabela 20: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy

	Zadanie	
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, umieszczonych na terenie innego powiatu	zwrot środków za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszczonych na terenie innego powiatu
ROK 2021		
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	293	-
Liczba rodzin zastępczych	245	-
Liczba powiatów - POW	88	9
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	-	16
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (interwencja)	-	5
Wydatki	3 505 659,66 zł	691 812,98 zł
ROK 2020		
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	293	-
Liczba rodzin zastępczych	244	-
Liczba powiatów - POW	-	8
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	-	16
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (interwencja)	-	6
Wydatki	3 350 021,19 zł	637 090,86 zł
Uwagi:	Odpłatność na podstawie zawartych porozumień.	Odpłatność na podstawie zawartych porozumień, zgodnie ze średnim wydatkiem - zarządzenie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym

10) Aktualizacja wywiadów środowiskowych

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadza aktualizacje wywiadów środowiskowych z rodzinami zastępczymi, które nadal pobierają świadczenia na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Z uwagi na pandemię część aktualizacji wywiadów środowiskowych została sporządzona zdalnie. Taką możliwość dał przepis art. 15o ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, do stosowania analogicznie. W drugim półroczu pracownik socjalny WCPR odwiedził rodziny zastępcze w środowisku.

Pracownik socjalny Centrum przeprowadził z rodzinami zastępczymi 246 aktualizacji wywiadów środowiskowych (129 w pierwszym półroczu i 117 w drugim).

11) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Podobnie jak w latach ubiegłych odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2021 roku realizowana była według tych samych zasad niezależnie od formy pieczy zastępczej, czyli tak samo wobec rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie m. st. Warszawy, w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz wobec rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem Warszawy, jeżeli zostały zawarte porozumienia z innymi powiatami w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie tych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zadanie nadal jest realizowane na podstawie art. 193 i art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także przepisów obowiązującej Uchwały Rady Miasta Stołecznego Warszawy tj. Nr XXI/552/2019 Warszawy z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Maz - z dnia 19 listopada 2019 r. poz. 13142).

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 449/2021 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 25 marca 2021r. w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka od 1 kwietnia 2021 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz na zlecenie m.st. Warszawy średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego wynosił od 5 248,45 zł do 20 518,55 zł. Natomiast wysokość świadczenia wypłacanego rodzinom zastępczym, o którym mowa w art. 80 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynosiła 746 zł (dla rodziny zastępczej spokrewnionej) i 1131 zł (dla rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka). Wysokość świadczenia, o którym mowa w art. 81 wyżej wymienionej ustawy wynosiła 227 zł. Jak wynika z powyższego wysokość świadczeń w odniesieniu do poprzedniego roku uległa zmianie.

W roku 2021 sporządzono 362 zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W toku prowadzonych postępowań WCPR wydało łącznie 54 postanowienia o zawieszeniu lub podjęciu postępowania w toczących się sprawach (a także o odmowie wszczęcia postępowania).

Ponadto w roku 2021 WCPR wydało 326 decyzji administracyjnych w zakresie:

- odstąpienia od ustalenia opłaty - 223,
- ustalenia opłaty - 4,
- umorzenia należności z tytułu ustalonej opłaty w całości lub w części - 33,
- rozłożenia na raty spłaty należności - 1,
- odmowy udzielenia ulg - 49,
- zmiany decyzji administracyjnej (w tym weryfikujące średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i kwotę przyznanego rodzinie zastępczej świadczenia, okres pobytu dziecka w pieczy zastępczej) - 16.

W 2021 roku Centrum nie wydało decyzji administracyjnych w sprawie umorzenia odpłatności rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Dodatkowo zostało przygotowanych 45 wniosków o udostępnienie danych do Urzędu Stanu Cywilnego, tj. odpisów zupełnych aktów urodzenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2021 roku rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej złożyli 5 odwołań od decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, odmawiających odstąpienia od ustalenia opłaty lub odmawiających umorzenia opłaty do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie.

W 2021 roku SKO wydało 2 rozstrzygnięcia, w tym o:

- uchyleniu decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji - 1,
- utrzymaniu decyzji w mocy - 1.

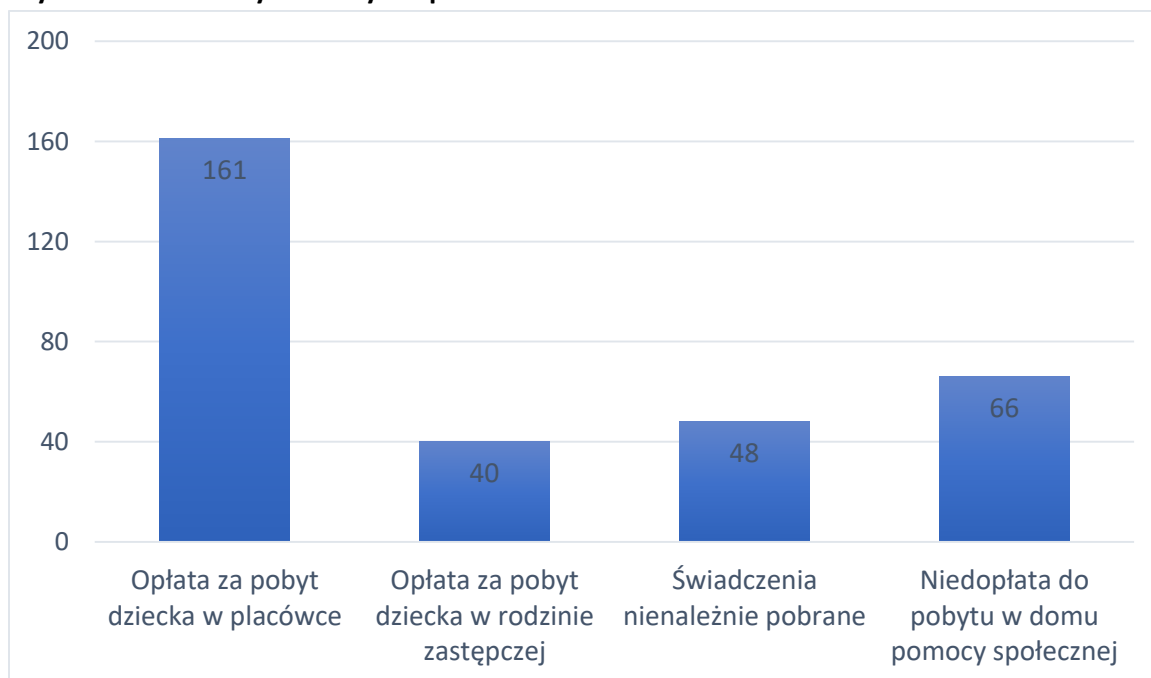
W ramach powierzonych obowiązków pracownik WCPR na prośbę innych powiatów podejmuje również działania w ramach art. 52 k.p.a. i przygotowuje wezwania dla rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu ustalenia ich sytuacji bytowej pod kątem ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W 2021 roku WCPR podjęło 26 czynności w ramach tzw. pomocy prawnej w zakresie wezwania osoby zamieszkałej lub przebywającej mieście do złożenia wyjaśnień lub zeznań albo do dokonania innych czynności, związanych z toczącym się postępowaniem administracyjnym przed innym organem administracji publicznej.

Obecnie ważnym zadaniem przed wydaniem decyzji o ustaleniu opłaty lub zmianie decyzji ustalającej opłatę jest poszukiwanie danych i dowodów potwierdzających nieobecność dziecka w pieczy zastępczej, nie tylko w przypadku pobytu u rodziców, czy w MOW lub MOS, ale także w odniesieniu do każdej absencji, która nie generuje wydatków ponoszonych na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej. Ponadto realizując zadanie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w toku prowadzonych postępowań administracyjnych wciąż podejmuje liczne działania zmierzające w pierwszej kolejności do ustalenia miejsca faktycznego pobytu rodzica zobowiązanego do ponoszenia opłaty, zbierając informacje z CRBDEL, bazy PESEL, z urzędów dzielnic Warszawy, urzędów stanu cywilnego, Krajowego Rejestru Karnego, Centralnego Zarządu Służby Więziennej oraz poszczególnych aresztów śledczych lub zakładów karnych, niejednokrotnie współpracując również z policją.

12) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wszczyna postępowania upominawcze oraz egzekucyjne z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej - w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020. poz. 1427). Łączna liczba wystawionych upomnień w 2021 roku to 315.

Wykres 25: Liczba wystawionych upomnień w 2021 oku.

Kwota wystawionych upomnień w roku 2021 wynosiła: 15 272 050,20 zł.

Tabela 21: Liczba i kwota wystawionych w 2021 roku upomnień

Wyszczególnienie	Liczba upomnień w 2021 roku	Kwota upomnień w 2021 roku.
Opłata za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	161	13 777 205,19 zł
Opłata za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	40	1 126 320,50 zł
Niedopłata do pobytu w domu pomocy społecznej	66	317 674,57 zł
Świadczenia nienależnie pobrane	48	50 848,98 zł
Razem	315	15 272 050,20 zł

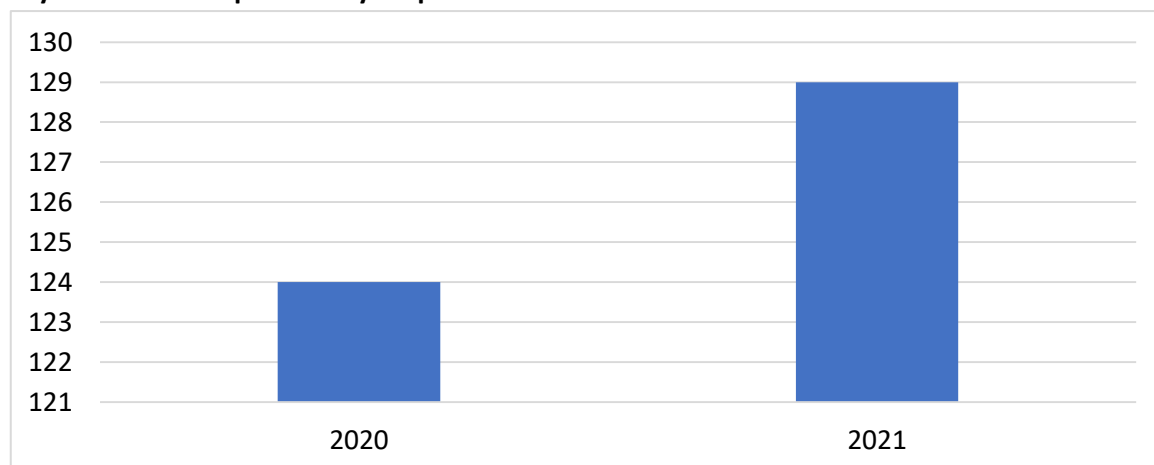
W 2021 roku WCPR wystawiło 178 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 9 928 364,38 zł i w porównaniu z rokiem 2020 kwota należności na jakie wystawiono tytuły wzrosła o 20,5%. Tytuły wykonawcze zostają skierowane do przymusowego ściągnięcia wymienionych w nim należności wraz z kosztami egzekucyjnymi (brak wpłaty należności wskazanych w upomnieniu) poprzez zastosowanie egzekucji ze zgromadzonych pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, świadczenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, wierzytelności pieniężnych i innych.

W zależności od rodzaju dochodzonej należności aktem normatywnym stanowiącym podstawę do wydania tytułu wykonawczego jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Tytuły kierowane są do Centrum Obsługi Podatnika m. st. Warszawy - w przypadku dłużników zamieszkujących na terenie m.st. Warszawy lub do organów egzekucyjnych zgodnie z właściwością miejscową.

Zgodnie z wprowadzoną procedurą postępowania upominawczego i egzekucyjnego w połowie 2021 roku WCPR wysłało do Centrum Obsługi Podatnika zapytania o prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych dotyczących 212 tytułów wykonawczych. Dzięki wystawionym zapytaniom dotyczącym toczącego się postępowania egzekucyjnego, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie uzyskało informację na temat stanu faktycznego prowadzonych postępowań. W dniu 30 grudnia 2021 roku skierowano kolejne zapytania o stan prowadzonych postępowań egzekucyjnych dla tytułów wykonawczych wystawionych w 2016 roku zaktualizowanych o otrzymane wcześniej informacje.

a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem przekazywania informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku przekazało do BIG 129 informacji. Tendencję zwykłą w stosunku do roku poprzedniego przedstawia poniższy wykres.

Wykres 26: Liczba przekazanych spraw do BIG w latach 2020-2021

b) Usuwanie danych o dłużniku

Dane są aktualizowane o pozycje wskazane przez biura informacji gospodarczych. Usuwanie informacji o dłużniku można wykonywać bezpośrednio na stronie internetowej biura wyszukiwając dłużnika po numerze PESEL lub mailowo. W 2021 roku dokonano aktualizacji 144 informacji gospodarczych przekazanych do Biura Informacji Gospodarczej Erif.

W 2021 roku WCPR przekazało 129 spraw do biur informacji gospodarczych na łączną kwotę 9 750 822,92 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim jest to wzrost o 32,6%.

WCPR współpracuje i przekazuje informacje o dłużnikach do wszystkich biur informacji gospodarczej zgodnie z wykazem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

W 2021 roku został uruchomiony system teleinformatyczny Ministerstwa Finansów eTW umożliwiający elektroniczną wysyłkę tytułów wykonawczych do Urzędów Skarbowych. WCPR nawiązało współpracę z obsługującą tę aplikację Izbą Skarbową w Szczecinie, dzięki czemu pracownicy WCPR pod koniec 2021 roku otrzymali uprawnienia do obsługi aplikacji eTW. W grudniu 2021 roku za pośrednictwem aplikacji eTW wysłano 7 tytułów wykonawczych.

13) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności

Zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 60 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania i zobowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniac domy, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, (...) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z zawartą umową (...), gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej (art.61 ust.1 pkt 1-3 cyt. ustawy). Opłatę tę ustala się w drodze decyzji administracyjnej.

Udzielenie świadczenia z pomocy społecznej polega na skierowaniu do domu pomocy społecznej, który ma charakter publicznoprawny (administracyjny). Skierowanie do domu pomocy społecznej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzję, która ustala opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej osoby skierowanej, wydaje organ właściwy (art. 59 ust. 1). Różnicę pomiędzy ustaloną od mieszkańca opłatą a średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej wnoszą osoby zobowiązane, na podstawie odrębnych umów lub decyzji, a w przypadku braku osób zobowiązanych lub ustalenia braku możliwości pokrycia przez nich tej opłaty dopłaca do pobytu m.st. Warszawa, zgodnie z obowiązującym zarządzeniem w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. W momencie zmiany wysokości dochodu mieszkańca następuje zmiana decyzji administracyjnej.

Tabela 22: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej

Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	Liczba osób, przebywających w domach pomocy społecznej	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba domów pomocy społecznej
2021 rok	1269	14 011	47 727 494,97 zł	144
2020 rok	1257	13 658	42 232 129,00 zł	150

Wydatek w 2021 roku wzrósł o ok. 13,01 % w porównaniu do roku 2020. Wzrost rocznego wydatku wynika, m.in. z: liczby nowo przyjętych mieszkańców, zmian kwot w decyzji o odpłatności oraz wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańców w domu pomocy społecznej.

2. Plan finansowy i jego wykonanie

Podstawę gospodarki finansowej Centrum stanowi uchwała Rady m. st. Warszawy w sprawie uchwalenia budżetu na 2021 rok, w oparciu o którą zatwierdzany jest plan finansowy wydatków i dochodów. W trakcie realizacji budżetu w wyniku uchwał Rady m.st. Warszawy oraz zarządzeń Prezydenta m st. Warszawy dokonano zwiększeń planu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań własnych jak i wynikających z realizacji zadań zleconych do realizacji przez Wojewodę.

Tabela 23: Realizacja planu dochodów i wydatków w 2021 roku

	Plan początkowy na 01.01.2021 r.	Plan po zmianach na 31.12.2021 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2021 r.	% wykonanie planu
Dochody	5 673 000	5 992 606	5 855 508,48	97,7
Wydatki, w tym:	117 865 761	127 922 913	124 553 221,71	97,4
- bieżące	117 865 761	127 832 913	124 464 908,94	7,4
- majątkowe	0	90 000	88 312,77	98,1

Główne źródła dochodów Centrum w 2021 roku stanowiły:

- wpłaty zobowiązanych (rodzin) z tytułu odpłatności za pobyt osób przebywających w domach pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy oraz wpłaty z egzekucji należności,
- wpływy za pobyt dzieci z terenu innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej u rodzin zamieszkałych w Warszawie oraz wpłaty od rodziców zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej wraz z wpłatami z prowadzonej egzekucji należności,
- wpływy z tytułu odpłatności z innych powiatów za pobyt dzieci z terenu tych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się na obszarze m.st. Warszawy,
- wpłaty z tytułu należnych kosztów obsługi programów finansowanych ze środków pozabudżetowych PFRON - „Aktywny samorząd” w wysokość 6,5% oraz Moduł III w wysokości 2,5% poniesionych wydatków na programy,
- wpłaty od świadczeniobiorców z tytułu świadczeń nienależnie pobranych w latach ubiegłych,
- wpłaty z rozliczeń z lat ubiegłych od innych powiatów z tytułu uczestnictwa w WTZ oraz pieczy zastępczej jak również w związku z odpłatnością zobowiązanych za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Tabela 24: Realizacja wykonania dochodów w 2021 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Plan na 31.12.2021	Wykonanie na 31.12.2021	% wykonania planu
Dochody	5 992 606	5 855 508,48	97,7
Domy pomocy społecznej - odpłatność zobowiązanych	2 282 868	2 354 942,37	103,2
Powiatowe centra pomocy rodzinie	22 000	32 208,51	146,4
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	1 000	653,76	65,4
Pozostała działalność - koszty obsługi programów PFRON	464 067	464 067,70	100,0
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - WTZ	0	33 590,03	
Rodziny zastępcze - odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	2 557 050	2 755 454,78	107,8
Działalność placówek-opiekuńczo- wychowawczych - odpłatność za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	665 621	214 591,33	32,2

W 2021 roku Centrum realizowało zadania finansowane ze środków z budżetu Miasta Stołecznego Warszawy, budżetu Wojewody oraz z budżetu Unii Europejskiej. Wydatki z dotacji otrzymanej od Wojewody na realizację zadań zleconych wydatkowano w wysokości 11 927 660,01 zł (98,7% planu).

Realizowane zadania zlecone dotyczyły wydatków na:

- opłacenie składki zdrowotnej cudzoziemców w wysokości 13 583,70 zł,
- wypłatę świadczeń dla cudzoziemców w związku z ich legalnym pobytem na terenie m.st. Warszawy w wysokości 2 450 104 zł,
- funkcjonowanie Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w wysokości 2 045 644,96 zł,
- wypłatę dodatków wychowawczych i świadczenia w wysokości dodatku wychowawczego w ramach programu Rodzina 500+ dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 7 064 236,34 zł i instytucjonalnej pieczy zastępczej w wysokości 354 091,01 zł.

Centrum w 2021 roku kontynuowało realizację projektów współfinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej i poniesiono wydatki w łącznej wysokości 2 150 781,01 zł wraz z udziałem własnym na kwotę 183 211,97 zł. Szerzej o celach i zadaniach określonych w zawartych umowach dotyczących realizowanych projektów zostało przedstawione na stronach 53-57 sprawozdania.

Tabela 25: Realizacja wydatków przez Centrum w 2021 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej przedstawia się następująco:

Rozdział	Plan na 31.12.2021	Wykonanie na 31.12.2021	% wykonania planu
Wydatki	127 922 913	124 553 221,71	97,4
Domy pomocy społecznej	47 816 022	47 773 812,37	99,9
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	15 210	13 583,70	89,3
Powiatowe centra pomocy rodzinie	20 485 093	20 302 405,61	99,1
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	743 533	722 469,57	97,2
Pomoc dla cudzoziemców	2 589 752	2 450 104,00	94,6
Pozostała działalność	458 165	453 005,62	98,9
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53 042	44 907,82	84,7
Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	4 559 068	4 300 785,14	94,3
Pozostała działalność	3 816 118	2 150 781,08	56,4
Rodziny zastępcze	41 608 981	40 967 687,82	98,5
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	5 122 169	4 723 337,76	92,2
Pozostała działalność	655 760	650 341,22	99,2

Wykonanie rzeczowe w poszczególnych rozdziałach w ramach zadań statutowych Centrum dotyczy wydatków:

Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej

- opłaty za pobyt mieszkańców m.st. Warszawy przebywających w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów oraz koszty transportu osób umieszczonych w domach na podstawie postanowienia sądu.

Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

- opłata składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za cudzoziemców objętych programami integracyjnymi (środki na składki pochodzą w całości z budżetu Wojewody).

Rozdział 85218 - Powiatowe centra pomocy rodzinie

wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem WCPR zostały przeznaczone na:

- wypłaty wynagrodzeń wraz z pochodnymi od nich oraz obowiązkowymi odpisami i składkami za pracowników (PFRON, ZFŚS) oraz zleceniobiorców, a także m.in. na szkolenia pracowników, badania lekarskie pracowników i inne,
- koszty bieżącego funkcjonowania i utrzymania budynków i lokali biurowych, głównie takie jak: zakup materiałów biurowych, wyposażenia, materiałów eksploatacyjnych do urządzeń technicznych, koszty zakupu energii elektrycznej, ciepłej, gazu, konserwacje i remonty, koszty sprzątnia, ochrony, usług pocztowych, opłat czynszowych i telekomunikacyjnych, za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zakup sprzętu informatycznego,
- w ramach wydatków inwestycyjnych zakupiono depozytory na klucze.

Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej.

- wydatki dotyczą bieżącego utrzymania obiektu dla samotnych matek przy ul. Chlubnej i innych lokali z przeznaczeniem na mieszkania chronione (m.in. energia, śmieci, czynsze, remonty i konserwacja).

Rozdział 85231 - Pomoc dla cudzoziemców

- wypłacono świadczenia dla osób i rodzin cudzoziemskich zamieszkałych na terenie Warszawy objętych programami integracyjnymi posiadających status uchodźcy (środki na wypłatę świadczeń pochodzą w całości z budżetu Wojewody).

Rozdział 85295 - Pozostała działalność

- poniesiono wydatki osobowe i rzeczowe w ramach kosztów obsługi programu „Aktywny Samorząd” i „Moduł III” realizowanych w ramach środków z PFRON.

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

- przekazano środki przeznaczone na wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez finansowanie uczestnictwa mieszkańców Warszawy w Warsztatach Terapii Zajęciowej funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Rozdział 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności

- wydatki związane są z funkcjonowaniem i realizowaniem zadań przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności i zostały przeznaczone głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, koszty wynagrodzeń lekarzy orzeczników, koszty opłat pocztowych, sprzątnia i ochrony, utrzymania archiwum Zespołu (część wydatków na funkcjonowanie Zespołu i orzekanie pochodzi z budżetu Wojewody).

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

- wydatki tego rozdziału związane są realizacją programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach projektów „Dobra Opieka - Lepszy Start” (DO-LS), „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej” (WASZ), „Warszawski Zintegrowany Model Wsparcia Środowiskowego Osób Dorosłych z Niepełnosprawnością Intelktualną - testowanie i wdrażanie modelu” (PIKONI).

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze

- wypłacono wynagrodzenia bezosobowe w ramach zawieranych umów-zleceń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń dla rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych oraz pomocowych w opiece nad dziećmi,
- świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych na kontynuację nauki, zagospodarowanie, usamodzielnienie,
- wypłacono świadczenia dla rodzin zastępczych oraz poniesiono wydatki na wypłatę świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”, który to program finansowany jest w całości ze środków budżetu Wojewody,
- poniesiono koszty utrzymania i remontów mieszkań przeznaczonych dla usamodzielnianych wychowanków oraz rodzinnych domów dziecka,
- poniesiono wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń koordynatorów pieczy zastępczej, koszty ich szkoleń i obowiązkowych odpisów pracowniczych (PFRON, ZFŚS) i inne,
- poniesiono wydatki tytułem pobytu dzieci pochodzących z terenu m.st. Warszawy w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Rozdział 85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

- wypłacono świadczenia wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej na usamodzielnienie, kontynuację nauki i zagospodarowanie,
- wypłacono świadczenia w formie dodatku wychowawczego finansowanego w całości ze środków budżetu Wojewody,
- poniesiono wydatki z tytułu pobytu dzieci pochodzących z m.st. Warszawy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Rozdział 85595 - Pozostała działalność

- poniesiono koszty pobytu dzieci skierowanych do zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych.

VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYKA

1. Organizacja

1) Zarządzenia Dyrektora

W 2021 roku Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wydała 71 zarządzeń dotyczących Centrum i jednostek nadzorowanych, między innymi w kwestii:

- składania przez cudzoziemców ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą wniosków o zawarcie umowy o najem lokalu z zasobów mieszkaniowych m.st. Warszawy,
- zasad i trybu postępowania w zakresie kwalifikowania osób posiadających status uchodźcy lub ochroną uzupełniającą do zawarcia umowy o najem lokalu z zasobów mieszkaniowych m.st. Warszawy,
- wprowadzenia Regulaminu ZFŚS,
- powołania komisji ds. oceny wniosków z zakresu udzielania dofinansowań ze środków PFRON,
- wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w WCPR,
- wprowadzenia zasad wykonywania zadań w ramach zadaniowego czasu pracy przez koordynatorów RPZ oraz pracowników socjalnych wykonujących zadania organizatora RPZ współpracujących z RZ spokrewnionymi i RZ niezawodowymi,
- zasad wykonywania zadań w ramach zadaniowego czasu pracy przez pracowników Działu ds. Projektów WCPR, którzy zapewniają wsparcie specjalistyczne dla uczestników projektów dofinansowanych ze środków UE,
- zasad wspierania osób usamodzielnianych oraz zasad przyznawania im pomocy przez WCPR,
- wprowadzenia zaleceń dotyczących bezpieczeństwa pracowników WCPR w okresie epidemii,
- przyjęcia procedury autoryzacji przelewów bankowych,
- powołania do wykonywania czynności związanych z udzieleniem zamówienia, przedmiotem którego jest przeprowadzenie robót remontowo-budowlanych w nieruchomości będących w zasobach Centrum,
- wprowadzenia procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w WCPR,
- wprowadzenie procedur przewozu i przekazania dziecka do RZ, RDD lub POW w związku z interwencją kryzysową w rodzinie dziecka
- wprowadzenia Regulamin Wynagradzania WCPR,
- wprowadzenia zmian w Polityce Ochrony Danych Osobowych w WCPR,
- wprowadzenia zasad opiniowania osób podejmujących się wspierania działań wychowawczych warszawskich POW,
- wprowadzenia druku rocznego sprawozdania z efektów pracy koordynatora RPZ oraz pracownika organizatora RPZ.

2) Ochrona Danych Osobowych

W 2021 roku Inspektor ochrony danych, w celu podniesienia świadomości z zakresu ochrony danych, przeprowadził stacjonarnie szkolenie „Podstawy ochrony danych osobowych i naruszenia ochrony danych osobowych”. Szkolenie odbyło się w 18 grupach i łącznie wzięło w nim udział 213 pracowników. Ponadto 43 pracowników, którzy rozpoczęli pracę w WCPR w 2021 roku lub powrócili do pracy po długotrwałej nieobecności odbyło szkolenia e-learningowe udostępnione przez odo24.pl „Zasady ochrony informacji” i „Raportowanie naruszeń”. Pracownicy w złożonym oświadczeniu potwierdzili jego odbycie i uzyskanie wyniku pozytywnego w teście sprawdzającym przyswojoną wiedzę. Dodatkowo IOD przeprowadził indywidualne instruktaże pracowników po stwierdzonym naruszeniu ochrony danych osobowych. Natomiast osoby pracujące zdalnie odbyły szkolenie z „Bezpiecznej pracy zdalnej”.

W listopadzie 2021 roku została wyznaczona osoba zastępująca Inspektora ochrony danych podczas jego nieobecności.

W 2021 roku Zarządzeniem Dyrektora został wprowadzony Regulamin korzystania z poczty elektronicznej. Ponadto były prowadzone prace nad zmianą Polityki Ochrony Danych Osobowych w WCPR zakończone wydaniem Zarządzenia Dyrektora w sprawie wprowadzenia zmian w Polityce Ochrony Danych Osobowych, które będą obowiązywały od 2022 roku.

W roku sprawozdawczym 230 wniosków o udostępnienie danych osobowych ze zbiorów Centrum zostało poddanych analizie pod względem możliwości przekazania informacji innym podmiotom. 176 spraw zostało zaopiniowanych pozytywnie. W 20 przypadkach wnioskodawcy zostali poproszeni o uzupełnienie wniosku o podanie celu i podstawy żądania udostępnienia danych, a w 34 sprawach dane zostały udostępnione częściowo. Wnioski wpływały głównie z: Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie (83), Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy (62), Ośrodków Pomocy Społecznej (19), Policji, Sądu i Prokuratury (23), Polskiej Organizacji Turystycznej (19), osób prywatnych chcących pozyskać dane o osobach trzecich (7), Zespołów do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (9) oraz innych podmiotów (8). Ponadto zostały zarejestrowane 33 wystąpienia w sprawie realizacji praw osób, których dane dotyczą.

IOD we współpracy z Administratorem danych osobowych analizował zgłoszone przypadki podejrzenia naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. W przypadku stwierdzenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka naruszenia sprawy te były zgłaszane do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO). Natomiast w sytuacji gdy naruszenie ochrony danych osobowych mogło powodować wysokie ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych Administrator dodatkowo zawiadamiał osobę, której dane dotyczą o takim naruszeniu. Jednocześnie wszystkie zgłoszone naruszenia ochrony danych zostały zarejestrowane w prowadzonej ewidencji.

IOD na bieżąco współpracował z komórkami organizacyjnymi w zakresie dostosowania klauzul informacyjnych w zależności od celu przetwarzania danych. Udzielał też konsultacji i wskazówek dotyczących możliwości udostępniania danych i ich zakresu lub powierzania przetwarzania danych osobowych. Opiniował przekazane projekty umów i zarządzeń pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony danych osobowych. Monitorował posiadanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych przez osoby uprawnione.

3) Kontrola i audyt

W 2021 r. Zespół ds. Kontroli realizował zadania kontrolne na podstawie:

- Zarządzenia Nr 68/2020 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie Regulaminu kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzonymi przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zarządzenia Nr 90/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie Regulaminu kontroli w jednostkach nadzorowanych - domach pomocy społecznej i ośrodku interwencji kryzysowej oraz innych podmiotach na zlecenie m.st. Warszawy.

Zadania kontrolne realizowane były zgodnie z zaakceptowanym przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie planem kontroli na 2021 roku.

a) Kontrole przeprowadzone przez WCPR

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych w 2021 roku była prowadzona na podstawie Zarządzenia Nr 24/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 26 marca 2019 r. zgodnie z Komunikatem Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia standardu i procedur kontroli sprawowanej przez m.st. Warszawa nad jednostkami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu przeprowadzali kontrolę pieczy z wykorzystaniem obowiązujących narzędzi kontroli – kwestionariusza kontroli rodzin zastępczych, kwestionariusza kontroli placówek

opiekuńczo-wychowawczych i kwestionariuszy ankiet dla podopiecznych rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przeprowadzone w 2021 roku kontrole w Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych w zakresie merytorycznym obejmowały ustalenie:

- zaspokajania potrzeb podopiecznych (bytowych, zdrowotnych, emocjonalnych, edukacyjnych, społecznych, religijnych, kulturalno-rekreacyjnych),
- przestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- sytuacji bytowej i prawnej rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka, kwalifikacji kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- realizacji planu pomocy dziecku,
- przygotowania podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- działania rodziny zastępczej/placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz utrzymania kontaktów z rodzicami/rodziną pochodzenia
- współpracy rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka z innymi podmiotami i instytucjami.

Kontrola Zespołów do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

W roku 2021 Zespół ds. Kontroli przeprowadził kontrole w Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1 i Nr 3.

W Zespole do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (dalej ZPOW) Nr 1 miały miejsce kontrole sprawdzające:

- w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych powstałych na podstawie ustaleń podczas kontroli doraźnej przeprowadzonej w okresie od 08.12.2020 r. do 12.01.2021 r.,
- w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych powstałych na podstawie ustaleń podczas kontroli problemowej, przeprowadzonej przez ZK WCPR w okresie od 20.05.2020 r. do 10.06.2020 r.

W ZPOW Nr 3 przeprowadzono kontrolę sprawdzającą z zakresu realizacji zaleceń pokontrolnych powstałych na podstawie ustaleń podczas kontroli problemowej, przeprowadzonej w okresie od 20.05.2020 r. do 10.06.2020 r.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sporządzono 3 protokoły, dla 1 kontrolowanego Zespołu dwukrotnie wydano zalecenia pokontrolne. W drugim z Zespołów odstąpiono od formułowania zaleceń pokontrolnych w związku z pozytywną oceną realizacji zaleceń pokontrolnych.

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zespół ds. Kontroli w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przeprowadził w placówkach opiekuńczo-wychowawczych łącznie 17 kontroli:

- 5 kontroli sprawdzających realizację wydanych zaleceń po przeprowadzonej kontroli kompleksowej,
- 4 kontrole sprawdzające realizację zaleceń po kontroli sprawdzającej,
- 7 kontroli kompleksowych,
- 1 kontrolę doraźną.

Kontrole sprawdzające przeprowadzono w:

- Placówce Rodzinnej przy ul. Wilczej 23/27 w Warszawie,
- Placówce Rodzinnej przy ul. Warzelniczej 23 w Warszawie,
- Placówce Rodzinnej przy ul. Żąbkowskiej 23/25 m 53 w Warszawie,
- Domu Dziecka Nr 12 „Dom u Brzechwy” przy ul. Tarczyńskiej 27 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom w pół drogi” przy ul. Kłobuckiej 18b m 11 w Warszawie,

- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Zielona Sąsiedzka” przy ul. Sąsiedzkiej 11D Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Paprociowej 2 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Wałuszewskiej 48 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie.

Podczas prowadzonych czynności sprawdzano ocenę realizacji wydanych przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zaleceń pokontrolnych po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych i sprawdzających. W przypadku 8 kontroli ustalono, że zalecenia zostały w pełni zrealizowane, w 1 przypadku stwierdzono, że z 3 zaleceń w pełni wykonane zostały 2.

Kontrole kompleksowe przeprowadzono w:

- Placówce Rodzinnej przy ul. Wilczej 23/27 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu interwencyjnego „Zakątek” przy ul. 11 Listopada 15 b w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Stalówka” przy ul. Stalowej 29 m. 13 w Warszawie,
- Domu Dziecka Nr 16 przy ul. Międzyparkowej 5 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Cichy Port” przy ul. Łomżyńskiej 20 lok. 47 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom” przy ul. Wilanowskiej 6 m.11 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nowa Łomżyńska” przy ul. Łomżyńskiej 26 m. 4 w Warszawie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli kompleksowych sporządzono 7 protokołów kontroli, dla 4 kontrolowanych podmiotów wydano zalecenia pokontrolne.

Kontrolę doraźną przeprowadzono w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Zielona Dolina” przy ul. Szczotkarskiej 19 w Warszawie.

Kontrola została przeprowadzona na zlecenie Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy w związku z otrzymaną informacją, w której powiadomiono WCPR o możliwych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Zielona Dolina”. Wobec braku stwierdzenia uchybień w każdym z ocenianych obszarów dotyczących funkcjonowania placówki, Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń pokontrolnych.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w 2021 roku sporządzono 20 protokołów kontroli, wydano 7 zaleceń pokontrolnych ze wskazaniem działań naprawczych. W przypadku 13 kontroli z 20 przeprowadzonych Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń w związku z pozytywną oceną kontrolowanych obszarów.

Wszystkie przekazane protokoły kontroli i wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zalecenia pokontrolne zostały bez zastrzeżeń przyjęte przez Dyrektorów Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych i Dyrektorów Placówek Rodzinnych.

Kontrola rodzin zastępczych

Zespół ds. Kontroli w 2021 roku przeprowadził kontrolę 8 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz 1 zawodowej rodziny zastępczej. Kontrole w rodzinach zastępczych w 2021 roku odbywały się w małym zakresie ze względu na sytuację epidemiczną w kraju oraz brak

gotowości opiekunów zastępczych do osobistych kontaktów z osobami z zewnątrz. W stałym kontakcie z rodzinami zastępczymi pozostawali koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. W 8 rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych Zespół ds. Kontroli przeprowadził kontrole kompleksowe po dokonaniu pierwszej oceny przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i uzyskaniu pozytywnego wyniku.

W wyniku przeprowadzonej kontroli wszystkie rodziny zastępcze uzyskały wynik pozytywny, w związku z czym wystąpienie pokontrolne zawierało jedynie rekomendacje dla rodziny zastępczej dotyczące utrzymania obecnego dobrostanu, wypełniania powierzonej funkcji rodziny zastępczej z troską i dbałością o rozwój i potrzeby dziecka.

W 1 zawodowej rodzinie zastępczej, w związku z otrzymaną informacją, w której powiadomiono o możliwych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu rodziny zastępczej przeprowadzono kontrolę doraźną. Zarzuty nie zostały potwierdzone, jednak w wyniku przeprowadzonej kontroli wydano zalecenia do realizacji dotyczące innych niż wskazane w powiadomieniu obszarów.

W wyniku kontroli rodzin zastępczych przeprowadzonych w 2021 roku sporządzono 9 informacji pokontrolnych i 9 wystąpień pokontrolnych zawierających rekomendacje/zalecenia służące wypełnianiu standardu opieki nad małoletnimi.

Kontrolowane rodziny zastępcze nie wniosły zastrzeżeń do otrzymanych wystąpień pokontrolnych.

Kontrola domów pomocy społecznej

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. Zespół ds. Kontroli przeprowadził w domach pomocy społecznej 11 kontroli:

- 4 kontrole doraźne,
- 7 kontroli problemowych.

Kontrole doraźne przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej „Leśny” przy ul. Tułowickiej 3 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wójtowskiej 13 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta przy ul. Kawęczyńskiej 4b w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów przy ul. Dickensa 25 w Warszawie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli doraźnych sporządzono 4 protokoły kontroli. W jednym z przypadków zarzuty nie potwierdziły się i Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń pokontrolnych. W pozostałych trzech domach pomocy społecznej zarzuty potwierdziły się częściowo, w związku z tym w tych trzech przypadkach wydane zostały zalecenia do realizacji.

Kontrole problemowe przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej „Chemicz” przy ul. Korotyńskiego 10 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej „Pod Brzozami” przy ul. Bohaterów 46/48 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” przy ul. Sterniczej 125 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej im. Św. Franciszka Salezego przy ul. Solec 36a w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej im. „Matysiaków” przy ul. Arabskiej 3 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej dla Kobiet Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia przy ul. Hetmańskiej 44 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej „Budowlani” przy ul. Elekcyjnej 6 w Warszawie.

Przedmiot i zakres kontroli dotyczył realizacji wybranych usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. W wyniku kontroli sporządzono 7 protokołów kontroli oraz zaleceń pokontrolnych.

Wszystkie kontrolowane domy pomocy społecznej zapewniały warunki bytowe, pomoc w podstawowych czynnościach społecznych i pielęgnacji, a także usługi wspomagające, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej a wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zalecenia pokontrolne dotyczyły głównie prowadzenia dokumentacji w sposób odzwierciedlający zakres świadczonych usług psychologicznych i rehabilitacyjnych, a także innych aktywności, w których mieszkańcy uczestniczą w ramach projektów realizowanych przez Domy.

W wyniku kontroli problemowych i doraźnych przeprowadzonych w 2021 roku w domach pomocy społecznej sporządzono 11 protokołów kontroli i dla 10 jednostek wydano zalecenia pokontrolne dotyczące podjęcia działań naprawczych. Zastrzeżenie do otrzymanych zaleceń pokontrolnych wniosków jeden Dyrektor Domu Pomocy Społecznej, nie zostało ono uznane za zasadne.

b) Kontrole zewnętrzne i audyty

W 2021 roku w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadzono 4 kontrole zewnętrzne oraz 1 badanie wstępne i 3 audyty.

Kontrole zostały przeprowadzone przez:

- **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** - kontrola była przeprowadzona od 08.02.2021 r. do 12.02.2021 r. - przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego i prawnego wykorzystania w 2019 roku środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przekazanych według algorytmu na realizację zadania wynikającego z art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych tj. dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz wykorzystania środków na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań zgodnie z art. 54 pkt 3 ustawy o rehabilitacji. W wyniku kontroli sformułowano zastrzeżenia dotyczące realizacji przez WCPR 178 wniosków osób niepełnosprawnych o dofinansowanie likwidacji barier technicznych oraz zakwestionowano zasadność przyznania dofinansowania na zakup klimatyzatora wraz z montażem. W związku z powyższym wydane zostały zalecenia dotyczące zwrotu środków w łącznej wysokości 198 937,50 zł. W odniesieniu do wystąpienia pokontrolnego Centrum przesłało informację do Biura Pomocy i Projektów Społecznych m.st. Warszawy w celu dalszego wykorzystania przez Prezydenta m.st. Warszawy, iż zalecenia nie znajdują uzasadnienia faktycznego i prawnego. PFRON uwzględnił wyjaśnienia dotyczące udzielenia dofinansowania na zakup klimatyzatora i jednocześnie podtrzymał swoje stanowisko dotyczące realizacji przez WCPR 178 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier technicznych wystawiając wezwanie do zwrotu środków Funduszu w kwocie 194185,50 zł. Centrum w piśmie z dnia 06.12.2021 r. przesłało do BPiPS analizę możliwości pozostających do dyspozycji powiatu w celu uchylecia stanowiska PFRON. W związku z odmiennym stanowiskiem dotyczącym realizacji wniosków o dofinansowanie likwidacji barier technicznych do dnia sporządzenia sprawozdania nie zapadło ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie.
- **Biuro Kontroli Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy** - kontrola była realizowana od 22.03.2021 r. do 02.04.2021 r. i dotyczyła prawidłowości rozliczeń podatku od towarów i usług dokonywanych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w świetle interpretacji ogólnej Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2020 r. znak: PT1.8101.3.2019. W wyniku kontroli sformułowano zalecenia, które zostały zrealizowane.
- **Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych** - kontrola przeprowadzona w terminie od 20.10.2021 r. do 22.10.2021 r. w trakcie realizacji projektu nr. RPMA 09.01.00-14-c059/19, pt. Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej w zakresie prawidłowości wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego dotyczących Osi Priorytetowej IX Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Zespół kontrolny nie wniósł żadnych uwag, ocenił, że projekt realizowany jest prawidłowo.

- **Archiwum Państwowe w Warszawie** - kontrola przeprowadzona w terminie od 03.11.2021 r. do 03.12.2021 r. w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w WCPR do 2021 roku włącznie. Do dnia sporządzenia sprawozdania nie wpłynął protokół kontroli.

Ponadto w październiku 2021 roku GRUPA POL-TAX, Warszawa ul. Bora Komorowskiego 56c lok. 91 przeprowadziła badanie wstępne dotyczące sprawozdania finansowego Centrum za 2021 rok na cele badania łącznego sprawozdania finansowego m.st. Warszawy za rok 2021.

Audyty zostały przeprowadzone przez:

- **Biuro Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy** - zadanie audytowe przeprowadzone od 23.08.2021 r. do 30.08.2021 r. pn. Analiza realizacji zadań przez inspektorów ochrony danych osobowych w wybranych jednostkach m.st. Warszawy. Audyt pozytywnie ocenił przyjęty w jednostce kierunek działań w procesie ochrony danych osobowych.
- **Biuro Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy** - zadanie audytowe pn. Ocena bezpieczeństwa informacji w jednostkach m.st. Warszawy prowadzone od 18.10.2021 r. Badanie audytowe przeprowadzane z wykorzystaniem elektronicznego kwestionariusza. 05.01.2022 r. w elektronicznym systemie sprawozdawczym została udostępniona informacja o wstępnych wynikach zadania audytowego wraz ze sformułowanymi zaleceniami, czas na wdrożenie zaleceń określono do 31.07.2022 r. Audyt pozytywnie ocenił bezpieczeństwo informacji w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie, zalecenia dotyczyły opracowania dokumentacji i spisania procedur, które są realizowane w Centrum.
- **Biuro Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy** - czynności sprawdzające w ramach zadania audytowego realizowanego w terminie od 10.12.2021 r. do 14.12.201 r. w zakresie oceny podjętych działań przy realizacji rekomendacji wydanych w wyniku przeprowadzonego od 02.08.2021 r. do 06.09.2019 r. zadania audytowego dotyczącego termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie m. st. Warszawy, w tym termomodernizacji Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Lipińskiej 2 w Warszawie. Audyt pozytywnie ocenił realizację zadania.

c) Zgłoszenia nieprawidłowości przez sygnalistów w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie

17 grudnia 2021 roku weszło w życie Zarządzenie Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie Nr 65/2021 w sprawie wprowadzenia Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie.

Procedura powstała w związku z obowiązkiem implementacji przez państwa członkowskie UE postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, która nakłada na sektor administracji publicznej, w tym m.in. na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek wdrożenia systemu obsługi zgłoszeń dokonywanych przez sygnalistów oraz zasad związanych z ochroną osób dokonujących zgłoszenia przed działaniami odwetowymi.

W ramach wypełnienia tej dyspozycji w WCPR opracowano wewnętrzne procedury przyjmowania zgłoszeń i podejmowania działań następczych, wdrożono szyfrowany, bezpieczny kanał do zgłaszania nieprawidłowości umożliwiający sygnaliście anonimowe zgłoszenie i dalszą wymianę korespondencji. Dyrektor Centrum wyznaczyła również bezstronne osoby z Zespołu ds. Kontroli do przyjmowania zgłoszeń przekazywanych dostępnymi kanałami, przekazywania informacji zwrotnych do sygnalisty i komunikacji z nim, prowadzenia działań następczych, w tym wewnętrznych postępowań wyjaśniających w związku ze zgłoszeniem.

W 2021 roku w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie nie stwierdzono żadnego zgłoszenia sygnalisty.

2. Administracja

1) Korespondencja

W ramach realizacji zadań związanych z obsługą korespondencji w 2021 roku zostało wysłanych ponad 97 tysięcy listów oraz zarejestrowano korespondencji przychodzącej blisko 45 tysięcy.

2) Gospodarowanie nieruchomościami

Centrum dysponowało 64 nieruchomościami, w tym:

- z przeznaczeniem na prowadzenie różnych form zawodowej pieczy zastępczej - 14,
- przeznaczonych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oczekujących na przydział mieszkań docelowych - 20

W roku 2021 w ramach zakupów inwestycyjnych Centrum zakupiło depozytory na klucze do nieruchomości przy ul. Lipińskiej 2 oraz Al. Zjednoczenia 34. Koszt inwestycji to 88 312 zł.

Ponadto w lokalach będących w zasobach WCPR zostało przeprowadzonych szereg remontów i konserwacji mających na celu podniesienie jakości funkcjonowania ich użytkowników. Dopełniono obowiązków wynikających z przepisów dotyczących zarządzania nieruchomościami, w tym przeglądów rocznych w zakresie branż sanitarnej, budowlanej i elektrycznej.

W 2021 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przejęło 5 lokali, położonych przy ulicy:

- Pl. Grzybowski 6,
- Mickiewicza 65 (2 lokale)
- Przybyszewskiego 57,
- Żąbkowskiej 23/25,

oraz nieruchomość przy Al. Zjednoczenia 34.

W lokalu przy Pl. Grzybowskim 6 wykonano remont mający na celu przystosowanie nieruchomości na potrzeby biurowe WCPR. Koszt adaptacji pomieszczeń wyniósł 388 680 zł

W lokalu przy ul. Przybyszewskiego 57 wykonano remont, a następnie przekazano lokal Stowarzyszeniu Otwarte Drzwi na cele związane z realizacją Projektu pod nazwą „Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną - testowanie i wdrażanie modelu”. Koszt remontu nieruchomości wyniósł 31 212 zł.

W siedzibie WCPR przy Al. Zjednoczenia 34 dokonano adaptacji sali konferencyjnej oraz dodatkowego pokoju na potrzeby biurowe, dla zapewnienia bezpiecznych warunków pracy pracownikom WCPR w czasie pandemii COVID – 19. W ramach przebudowy została doprowadzona sieć teleinformatyczna oraz odpowiednie oświetlenie, koszt remontu wyniósł 83 063 zł. Ponadto w powyższej lokalizacji przeprowadzono kompleksową inwentaryzację przyłączy instalacji elektrycznej, informatycznej oraz teletechnicznej na kwotę 54 735 zł.

Wykonano roboty budowlane w ośmiu lokalach zajmowanych przez rodzinne domy dziecka oraz w jednym przeznaczonym dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

W siedzibie WCPR przy ul. Andersa 5 zostały pomalowane części wspólne oraz wymieniony sufit podwieszany, koszt remontu wyniósł 17 919 zł.

W siedzibie głównej WCPR przy ul. Lipińskiej 2 został wymieniony sufit podwieszany, koszt inwestycji 65 682 zł.

W lokalu 30 przy ul. Lwowskiej 11 wykonano odgrzybianie, wartość usługi wyniosła 84 996 zł.

W Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży „ETEZJA” przy ul. Chlubnej 9 A-D wykonano remont 15 łazienek na kwotę 108 782 zł.

Łączny koszt remontów i adaptacji wyniósł w 2021 roku 895 657 zł.

3) Archiwum Zakładowe

Realizując zadania związane z prowadzeniem archiwum zakładowego archiwisci gromadzą, przechowują, ewidencjonują, zabezpieczają i udostępniają akta wytworzone przez Centrum, udzielają konsultacji pracownikom z zakresu stosowania instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt. Na podstawie Uchwały nr XIX/478/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 listopada 2015r. zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie archiwum gromadzi i przechowuje dokumenty dotyczące byłych wychowanków pieczy zastępczej z terenu m.st. Warszawy. Archiwum zakładowe zakończyło rok sprawozdawczy ze stanem 692,07 m.b. przechowywanych akt, w tym 25,08 m.b. stanowią dokumenty kategorii A. W 2021 roku

przyjęto łącznie na stan archiwum zakładowego 63,41 m.b. nowej dokumentacji, w tym 25,8mb dokumentacji byłych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z placówek podległych Zespołowi do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6.

Pracownicy archiwum zakładowego zrealizowali 49 kwerend w przechowywanym zbiorze, zleconych w odpowiedzi na wnioski z zewnątrz. Najczęstsze zapytania dotyczyły potwierdzenia okresu pobytu w pieczy zastępczej w celu przedstawienia w Wydziale Zasobów Lokalowych w Dzielnicy do ubiegania się o lokal z zasobów miejskich. Kolejne prośby były związane z gromadzeniem przez OPS dokumentacji osoby zobowiązanej do partycypacji w kosztach utrzymania rodzica w DPS, w tym zainteresowani wnosili o udokumentowanie faktu pozbawienia/ograniczenia władzy rodzicielskiej ich rodzicom. Inne z realizowanych kwerend dotyczyły prośb osób adoptowanych o informacje o biologicznej rodzinie oraz zapytań o dokumentację medyczną.

W roku sprawozdawczym archiwiści 64 razy wypożyczali akta z zasobu archiwum zakładowego. Podstawowym zadaniem archiwistów zakładowych jest dbałość o prawidłowe przechowywanie i ewidencjonowanie dokumentacji, w ramach którego odbywa się porządkowanie przyjętej dokumentacji oraz zabezpieczanie przed zniszczeniem. Najwięcej pracy w tym zakresie wymaga dokumentacja wychowanków pieczy zastępczej oraz dokumentacja cudzoziemców.

Z uwagi na przedłużający się stan epidemiczny pracownicy archiwum pracowali hybrydowo oraz wspierali zadania realizowane przez innych pracowników w ramach Działu Administracji. Ponadto archiwiści byli w stałym kontakcie z pracownikami Archiwum Państwowego w kwestiach proceduralnych i stosowania przepisów. Wielokrotnie udzielali konsultacji telefonicznych w przypadku spraw związanych ze stosowaniem przepisów kancelaryjno-archiwalnych oraz w przypadkach poszukiwania danych przez byłych wychowanków pieczy zastępczej. Archiwiści kontynuowali odtwarzanie bazy danych placówek opiekuńczo-wychowawczych, które działały na terenie m.st. Warszawy w przeszłości, o których wiedza dotychczas była znikoma.

Działania podejmowane przez WCPR w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19 Centrum zakupiło środki ochrony osobistej (maseczki jednorazowe, płyny dezynfekcyjne do rąk, płyny dezynfekcyjne do powierzchni, dozowniki do płynu dezynfekcyjnego), na potrzeby pracowników WCPR we wszystkich lokalizacjach. Dodatkowo hala główna w lokalizacji przy ul. Andersa 5 oraz samochody służbowe były systematycznie ozonowane i odkażane.

Aby ograniczyć pracę zdalną WCPR szukało różnych możliwości zaszczepienia się. Z dwóch placówek, które były gotowe zaszczepić pracowników WCPR, wybrana została ta, która wskazała nieodległe terminy, w przypadku drugiej placówki Centrum wskazało pracowników innych jednostek pomocy społecznej do zaszczepienia (DPS, WOIK, OPS). Pierwsza tura szczepień pracowników WCPR odbyła się już w styczniu 2021 roku.

Pracownicy Centrum koordynowali i organizowali szczepienia przeciwko Covid-19 chętnych pracowników z warszawskich: domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, Centrum Usług Społecznych, Warszawskiego Centrum Integracji „Integracyjna Warszawa”, Centrum Aktywności Międzypokoleniowej oraz osób prowadzących rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. Dzięki aktywności WCPR w siedzibach przy ul. Lipińskiej 2 oraz Al. Zjednoczenia 34 zaszczepiono ponad 850 osób.

WCPR zakończyło akcję szczepień 22.06.2021 r. Współpracujący z Centrum punkt szczepień deklarował chęć dalszej współpracy. Dlatego ponownie na terenie WCPR zorganizowana została akcja szczepień dawką przypominającą (III), którą zaszczepiło się ponad 100 osób.

5) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja

Zgodnie z zasadami wdrożonego PODO utrzymywany jest wysoki poziom zabezpieczeń danych osobowych. Zgodnie z zaleceniami audytu wdrożono politykę nadzoru nad działaniami użytkowników w obrębie domeny. Realizowane są backupy wszelkich zmian na plikach oraz katalogach.

Ogromną zmianą było wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów jako podstawowej formy wymiany informacji. Głównym zadaniem systemu jest usprawnienie przepływu dokumentów, zadań oraz monitorowania podjętych działań w związku z prowadzonymi sprawami/zadaniami. W sposób przejrzysty można poddać analizie na jakim etapie oraz u jakiego pracownika znajduje się dana sprawa, wniosek, zadanie. Zastosowano w nim elementy certyfikacji umożliwiające integrację z platformą epuap. Biorąc pod uwagę zalecenia audytu wprowadzono zapasowe serwery, które minimalizują czas potrzebny na przywrócenie usług katalogowych oraz działania aplikacji.

Kontynuacja specyficznych warunków pracy zaowocowała ustandaryzowaniem formy pracy zdalnej dla pracowników WCPR.

Biorąc pod uwagę szczególne warunki pracy w 2021 roku opierające się w znacznej mierze o dostęp zdalny, wzmocniono bezpieczeństwo rubieży zewnętrznej oraz uruchomiono zdalne logowanie domenowe.

W 2021 roku wycofywane zostały wszystkie jednostki oparte o rozwiązania 32 bitowe. Przejście na aktualizacje wyłącznie 64 bitowe umożliwiło ograniczenie czasu aktualizacji WSUS.

W związku z zapotrzebowaniem Działu ds. Rozliczeń i Odpłatności - wprowadzony został dostęp zdalny bazy PESEL poprzez łącze dedykowane operatora - platforma źródło.

Wszystkie elementy serwerowni na Al. Zjednoczenia zostały przeniesione do nowego pomieszczenia. Skutkuje to lepszym dostępem, zapewnieniem wydajniejszego chłodzenia oraz monitoringu - zostały zastosowane czujniki temperatury oraz poziomu wilgotności.

Wzorując się na wytycznych audytu, został zamknięty dostęp do czytników USB, eliminując tym samym potencjalne źródło wycieku danych.

Zmieniony został dostawca usług hostingu ze względu na potrzeby, które technicznie przekraczały możliwości dotychczasowego dostawcy. Na dzień dzisiejszy posiadamy 528 kont e-mail oraz 11 FTP. Aktualny dostawca zapewnił skalowalność usług, tym samym odpowiadając na potrzeby związane z obsługą stron www, poczty oraz kont technicznych.

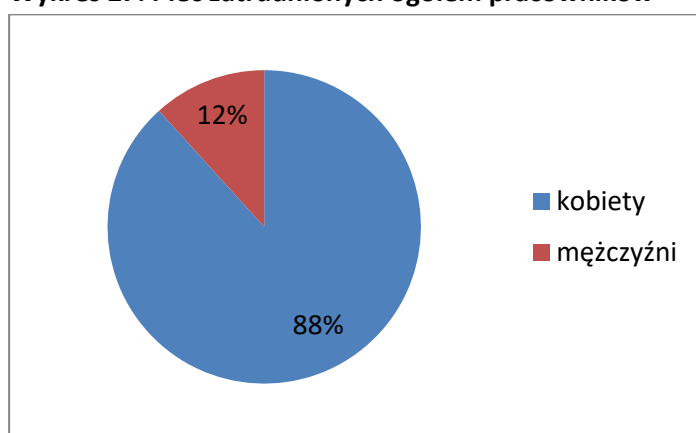
Wszystkie podjęte przez pracowników NIT działania w zakresie informatyzacji WCPR mają na celu zapewnienie ciągłości działania systemów niezbędnych do wykonywania statutowych zadań. Wiąże się to z uzyskaniem wysokiego stopnia niezawodności systemów IT oraz zapewnienia bezpieczeństwa danych. Wszystkie podjęte czynności oraz wdrożenia mają zapewnić możliwie wysoki komfort pracy użytkownikom infrastruktury informatycznej.

VII. SPRAWY KADROWE

1. Sprawy pracownicze

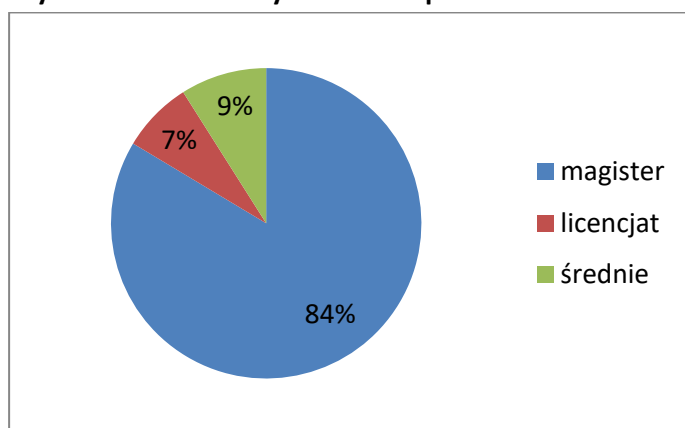
Rok 2021 był kolejnym rokiem, w którym kierownictwo Centrum przy pomocy pracowników zajmujących się sprawami pracowniczymi regulowało organizację pracy w dobie pandemii. Dzięki zaangażowaniu Dyrektora Centrum i pracowników Działu Administracji na przełomie stycznia i lutego zostały zorganizowane i przeprowadzone dla pracowników pierwsze szczepienia przeciw COVID-19. Korzystając z doświadczeń roku 2020 większość procesów jakie miały miejsce w dziale ds. pracowniczych, w tym rekrutacje na wolne stanowiska w Centrum odbywały się w trybie on-line. Centrum kierowała dyrektorem WCPR przy pomocy zastępców. Zadania WCPR realizowało 257 osób w wymiarze 251,86 etatu, wykres nr 27 przedstawia strukturę płci zatrudnionych ogółem pracowników.

Wykres 27: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników

Wyszktałeniem wyższym legitymowało się 233 pracowników Centrum. Poniżej wykres przedstawia poziom wykształcenia pracowników Centrum na poszczególnych poziomach edukacji.

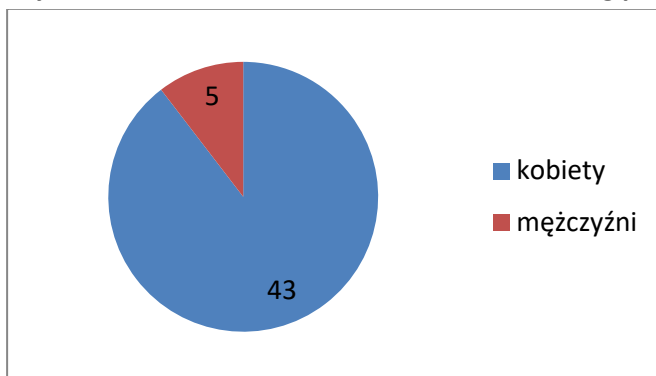
Wykres 28: Poziom wykształcenia pracowników

W roku 2021 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przyjęło do pracy 48 osób, w ramach 69 naborów wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzonych na wolne stanowiska w Centrum. W wyniku przeprowadzonych rekrutacji w 8 przypadkach pracownicy Centrum zatrudnieni na stanowiskach pomocniczych i obsługi lub w ramach umów na zastępstwo aplikowali na stanowiska urzędnicze i również zostali zatrudnieni, w 36 naborach nie zgłosili się kandydaci chętni do podjęcia zatrudnienia w Centrum. Spośród wszystkich przyjętych 3 osoby legitymowały się wykształceniem średnim.

Tendencja dotycząca płci nie tylko długoletnich pracowników, ale również nowozatrudnionych od lat się nie zmienia. Wśród wieloletnich pracowników i nowozatrudnionych przeważają kobiety.

Wykres 29: Nowozatrudnieni w 2021 roku według płci

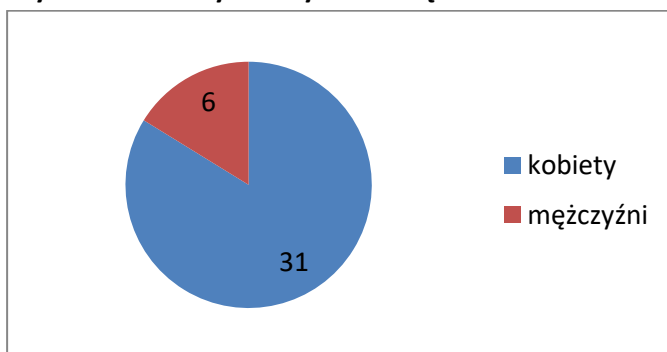

W związku z zatrudnieniem po raz pierwszy na stanowisku urzędniczym w jednostce organizacyjnej samorządu terytorialnego 18 (w tym 2 w grudniu 2020 roku) pracowników zostało skierowanych do odbycia służby przygotowawczej, wszyscy pracownicy z wynikiem pozytywnym zakończyli służbę przygotowawczą i zdali egzamin na urzędnika samorządowego.

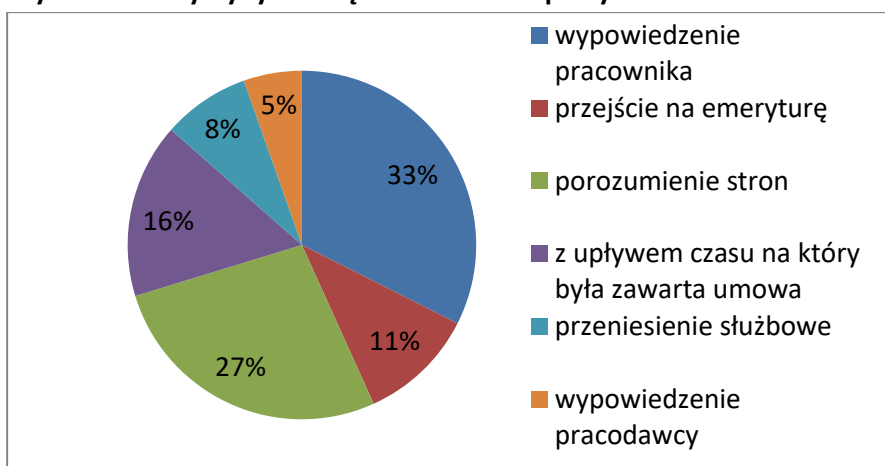
W związku z pandemią wzorem roku 2020 kandydaci jak to jest przyjęte w Centrum nie odbywali praktyk w komórkach organizacyjnych, ale przygotowywali się do pełnienia roli urzędnika samorządowego samodzielnie przy pomocy opracowanych w 2020 roku materiałów szkoleniowych, które mają ułatwić kandydatom bycie urzędnikiem samorządowym i przy wsparciu kierownika działu, w którym pracują.

Rozwiązano stosunek pracy z 37 osobami. W przypadku 3 osób było to przeniesienie służbowe.

Wykres 30: Osoby z którymi rozwiązano w 2021 roku umowę o pracę według płci

Wykres 31: Przyczyny rozwiązania stosunku pracy

Wśród zatrudnionych w 2021 roku 7 pracowników legitymowało się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

W roku 2021 kontynuowano wdrażanie nowego systemu kadrowo-płacowego. Zakup aplikacji pomógł w podniesieniu jakości obsługi pracowników Centrum. Program umożliwia poprzez aplikację dla kierowników i pracowników nie tylko składanie wniosków urlopowych, ale także innych dokumentów generowanych w trakcie zatrudnienia pracownika.

2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, konferencje, webinaria

Rok 2021 był kolejnym rokiem, w którym pracownicy Centrum pomimo pandemii podnosili swoje kwalifikacje zawodowe w formach stacjonarnych, webinariach i on-line.

137 pracowników wzięło udział w 70 szkoleniach o różnorodnej tematyce.

Pracownicy chętnie korzystali z organizowanych przez Centrum szkoleń zamkniętych, których tematem były między innymi:

- obsługa Centralnej aplikacji statystycznej CAS (18 pracowników),
- zarządzanie czasem i sobą w czasie (65 pracowników),
- rozmowa rekrutacyjna dla menadżerów (21 kierowników komórek organizacyjnych),
- kodeks postępowania administracyjnego (8 pracowników),
- terapia skoncentrowana na rozwiązaniach (I stopnia) dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pozostałych pracowników WCPR pracujących bezpośrednio z klientem (16 pracowników),
- facylitacja kreatywna w sytuacji pomagania (7 pracowników),
- MS Excel dla średniozaawansowanych (10 pracowników).

Pracownicy zajmujący się wsparciem wychowanków przebywających w pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, cudzoziemców i interwencyjnym przewozem dzieci brali udział w comiesięcznej superwizji grupowej, która w okresie od lutego do marca 2021 roku była prowadzona w formie spotkań grupowych (5 grup miesięcznie). Czas spotkania jednej grupy każdorazowo trwał 2,5 godziny. Ze względu na epidemię COVID-19 od kwietnia 2021 do grudnia 2021 superwizja odbywała się w formie grupowych spotkań on-line.

W okresie od lutego do grudnia 2021 roku przeprowadzonych zostało 50 spotkań superwizyjnych w łącznej ilości 125 godzin.

Ponadto pracownicy chętnie podnosili swoje kwalifikacje i poszerzali swoje kompetencje w szkoleniach otwartych, sugerowanych przez Centrum lub wyszukiwanych samodzielnie. Tematem tych szkoleń było między innymi:

- elektronizacja zamówień publicznych w nowym Prawie zamówień publicznych,
- jak prawidłowo sporządzać listy płac w 2022 - zmiany w przepisach placowych uchwalonych w Polskim Ładzie,
- obsługa klienta w administracji publicznej - profesjonalne warsztaty i ćwiczenia radzenia sobie w kłopotliwych sytuacjach w praktyce urzędniczej,
- ochrona sygnalistów - praktyczne aspekty organizacji procesu przetwarzania danych osobowych i aktualizacja dokumentacji,
- odpisy aktualizujące w jednostkach budżetowych - metody, ewidencja księgowa prezentacja, rozwiązanie,
- rozliczanie pracowniczych planów kapitałowych (PPK) w administracji - składki, wypłaty na liście płac, skutki nieterminowych zgłoszeń, warunki wypłaty oraz zwrotu, stanowiska organów kontrolnych,
- praktyczna rachunkowość budżetowa dla początkujących i średniozaawansowanych,
- rozliczanie wpłat dłużnika - aspekty księgowe, współpraca z działem windykacji oraz komornikiem,

- Ustawa o doręczeniach elektronicznych - obsługa korespondencji zgodnie z przepisami (wymagania prawne i organizacyjne dla podmiotów publicznych),
 - Warszawski kurs Inspektora Ochrony Danych i wdrożenia Polityki Ochrony Danych
 - Work Life Balance,
 - zintegrowany kurs nowego prawa zamówień publicznych,
 - zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i świadczeń chorobowych w 2021 roku. Zwolnienia z oskładkowanych świadczeń pracowniczych w świetle najnowszych interpretacji ZUS,
- Pracownicy chętnie uczestniczyli w seminariach, konferencjach i konwentach, w tym między innymi w:
- Ogólnopolskim Konwencie Informatyków” dla pracowników IT z administracji publicznej oraz ich szefów z całej Polski,
 - IV Forum informacji i ochrony danych,
 - XIII Forum Finansów Publicznych.

Poza tym 2 pracowników Centrum dzięki otrzymanemu dofinansowaniu ukończyło studia I stopnia.

Pracownicy zajmujący się problematyką integracji cudzoziemców i interwencji kryzysowej brali między innymi udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach:

- organizowanym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej szkoleniu międzykulturowym przygotowującym do pracy z Afgańczykami (8 pracowników),
- zorganizowanym przez Instytut Spraw Publicznych dwudniowym szkoleniu dla pracowników socjalnych dotyczącym kształtowania kompetencji na rzecz kultury demokratycznej i przeciwdziałania radykalizacji,
- X Ogólnopolskiej Konferencji Ekspertskiej online pt. „Zaginięcie i odnalezienie. Problemy i wyzwania”,
- konferencji online „Na ratunek całą dobę”. Inspiracje i wyzwania interwencji kryzysowej na przykładzie Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach (1 pracownik),
- w konferencji online Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Pracownicy Centrum zajmujący się problematyką pieczy zastępczej w 2021 roku uczestniczyli w licznych szkoleniach i kursach:

- depresja u dzieci i młodzieży,
- dialog motywujący,
- FAS a trauma,
- komunikacja z osobą zaburzoną i elementy negocjacji kryzysowej,
- między lwem a pogromcą - profilaktyka uzależnień behawioralnych,
- MMPI - 2 - kurs rozszerzony (VI edycja szkolenia),
- mój wyjątkowy uczeń ma Zespół Aspergera,
- odłóż wreszcie telefon! Uzależnienie od smartfona- przyczyny i zapobieganie,
- problematyka wczesnej interwencji i zdrowia psychicznego małych dzieci,
- psychoteka, Taniec z nieznajomym - dziecko z Zespołem Aspergera w szkole i w domu,
- psychoteka, Jak wspomagać dziecko z autyzmem w codziennym funkcjonowaniu,
- stosowanie i interpretacja Skali Inteligencji i Rozwoju dla Dzieci i Młodzieży,
- sytuacja dziecka w rodzinie w kryzysie - zasady współpracy służb instytucji pomocy,
- TKR w diagnozowaniu rodziców oraz kandydatów na rodziców
- Trening Umiejętności Społecznych,
- wstęp do terapii akceptacji i zaangażowania (ACT).

W dużej mierze uczestnictwo w szkoleniach miało na celu zapoznanie się, poszerzenie i usystematyzowanie wiedzy w związku ze zmianą prawa w zakresie m.in. zamówień publicznych, ubezpieczeń społecznych, prawa podatkowego, postępowania administracyjnego czy wprowadzenia nowej „instytucji sygnalisty”.

Miało również na celu budowanie kompetencji miękkich niezbędnych do prawidłowego odczytywania potrzeb i wskazywania prawidłowych rozwiązań w odniesieniu do dzieci przebywających w pieczy zastępczej, usamodzielniających się wychowanków, rodzin zastępczych czy cudzoziemców.

3. Staże i praktyki

W 2021 roku 13 osób odbywało w Centrum praktyki studenckie i zawodowe, w tym:

- 1) na przełomie sierpnia i września w ramach współpracy z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencjonalną w archiwum zakładowym WCPR odbywała praktyki zawodowe uczestniczka warsztatów terapii zajęciowej, prowadzonych przez ww. Stowarzyszenie.
- 2) w ramach praktyk studenckich 12 osób odbywało praktyki w komórkach organizacyjnych Centrum, wśród praktykantów byli studenci: psychologii, pracy socjalnej, pomocy społeczno-wychowawczej, pracy z dzieckiem i rodziną oraz informatyki.

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

I. WYKAZ TABEL

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej i liczba miejsc w Warszawie	9
Tabela 2: Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej z podziałem na typ placówki i lokalizację.....	10
Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu w latach 2016-2021	10
Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2017-2021	11
Tabela 5: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne.....	15
Tabela 6: Kraj pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne	15
Tabela 7: Skierowanie do Hostelu WOIK w latach 2020-2021	21
Tabela 8: Długość pobytu w Hostelu WOIK w 2021 roku.....	21
Tabela 9: Placówki, do których klienci zadeklarowali zgłoszenie się po opuszczeniu Hostelu WOIK.....	23
Tabela 10: Inne formy pomocy poza schronieniem udzielone mieszkańcom Hostelu	24
Tabela 11: Czas pobytu w Ośrodku Wsparcia.....	27
Tabela 12: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2021.....	29
Tabela 13: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2020 r,.....	32
Tabela 14: Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających	33
Tabela 15: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych.....	34
Tabela 16: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach	47
Tabela 17: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom placówek w 2021 roku	66
Tabela 18: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w 2021 roku	66
Tabela 19: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy.....	68
Tabela 20: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy.....	69
Tabela 21: Liczba i kwota wystawionych w 2021 roku upomnień.....	72
Tabela 22: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.....	73
Tabela 23: Realizacja planu dochodów i wydatków w 2021 roku.....	74
Tabela 24: Realizacja wykonania dochodów w 2021 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej	74
Tabela 25: Realizacja wydatków w 2021 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej.....	75

II. WYKAZ WYKRESÓW

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o DPS z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów	10
Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym.....	12
Wykres 3: Liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK w ujęciu miesięcznym.....	20
Wykres 4: Miejsce pobytu przed zgłoszeniem się do Hostelu	20
Wykres 5: Skierowanie do Hostelu WOIK wydane w 2021 roku w ujęciu miesięcznym	21
Wykres 6: Powody zgłaszania się do Hostelu WOIK w 2021 roku,.....	22
Wykres 7: Deklarowane przyczyny opuszczenia Hostelu WOIK w 2021 roku	22
Wykres 8: Liczba wniosków o skierowanie do OW złożonych w latach 2020-2021	24
Wykres 9: Rodzaje wydanych w 2021 roku decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW	25
Wykres 10: Liczba wydanych w 2021 roku decyzji administracyjnych w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW w ujęciu miesięcznym	25
Wykres 11: Liczba osób przebywających w OW w poszczególnych miesiącach 2021 roku	26
Wykres 12: Powody ubiegania się o przyjęcie do OW wskazane we wniosku w 2021 roku	26
Wykres 13: Liczba złożonych w 2021 roku wniosków z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy	27
Wykres 14: Napływ i odpływ dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej	29
Wykres 15: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m.st. Warszawy.....	35
Wykres 16: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	38
Wykres 17: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka	39
Wykres 18: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom	41
Wykres 19: Podział środków PFRON w 2021 roku.....	45
Wykres 20: Podział środków PFRON na poszczególne zadania.....	46
Wykres 21: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2021 roku	51
Wykres 22: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2021 roku	51
Wykres 23: Przyrost osób uprawnionych do Polskiego Bonu Turystycznego w poszczególnych miesiącach	62
Wykres 24: Rodzinne formy pieczy zastępczej, w których wypłacone były świadczenia	63
Wykres 25: Liczba wystawionych upomnień w 2021 roku	71
Wykres 26: Liczba przekazanych spraw do BIG w latach 2020-2021.....	72
Wykres 27: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników	88
Wykres 28: Poziom wykształcenia pracowników.....	88
Wykres 29: Nowozatrudnieni w 2021 roku według płci.....	89
Wykres 30: Osoby z którymi rozwiązano w 2021 roku stosunek pracy według płci.....	89
Wykres 31: Przyczyny rozwiązania stosunku pracy.....	89